

XERA

MUHABBET DERGİSİ

TASAVVUF - İLİM - İRFAN

SAYI 3

TEMMUZ 2020

Bu su akarken
ummandan
Tez doldurun
kaybolmadan
Tadin bakalım
askından
Tattırır belki
Muhammed ﷺ

Hacı Yeshin Aydemir

Allah'ın selamı bereketi ve merhameti hepimizin üzerine olsun. Efendimiz Muhammed Mustafa s.a.v.'e selatü selam olsun. Rabbim Efendimiz s.a.v.'in şefaatiin cümlemize nasip eylesin. Ahmed Muhammed s.a.v Efendimizin âli ve ashabına da selam olsun. Rabbim hak ve hakikatten ayırmasın. Tüm islam alemini istikamet üzere dosdoğru kılsın. Musibetlerden emin kılsın.

Dergimizin 3. Sayısını da basmak nasip oldu çok şükür. Rabbim zayı etmesin. Ehli sünnet vel cemaat yolundan ayırmasın. Hizmetin küçüğü büyüğü olmaz. Allah Teâlâ nazarında kıymeti olur vesselam. Rabbim kıymetli eylesin.

Dergimizi ilk olarak hazırlamamızdaki asıl gayemiz kendi cehaletimizdi. Kendi cehaletimizden yola çıktık. Dedik ki ne âdap biliyoruz ne erkân ne ilmihal ne ibadet ne de usûl. O halde Allah'ın veli kulları nasıl yapmış bunu öğrenmeliyiz dedik. Bizler okuyup öğrenmeye başlayınca, Allah C.C. izni ile evliyaullahın yazdığı kitaplardan nasıl olur da biz dahil herkes faydalanabilir diye tefekkür ettik. Bu kitapların varlığından ihvanları nasıl haberdar ederiz şeklinde düşündük. Bunu dert edindik. Elhamdülillah Allah C.C. yol gösterdi. Okuduklarımızı yazalım diyerek başladık.

Aslında bizler okuyarak faydasını gördüğümüz, bu güzide kitaplardaki cümlelere dergide yer verdik. Bunu yaparken mutlaka kaynaklarını yani hangi kitaptan yazdığımızı da belirttik. Kitabın müellifi ne yorum yapmışsa onu yazdık ya da o yorumu anladığımız kadarıyla anlatmaya çalıştık. İçine haddimiz olmayan bir şekilde ya da kastı aşan bir yorum yapmadık. Kitap veya dergi okurken yaşadığımız tecrübeden yola çıktık. Dergilerimizde tema kullanmadık. Tüm dergi boyunca aynı konu hakkında yazı okumak, çoğu zaman bir-iki sayfa okuyup kalanını okumamaya neden oluyor, okuyucuyu sıkıyor. Bunu da özellikle dikkate aldık. Bu nedenle dergiyi konulara ayırdık. Sayfa sayılarını belirledik. Sembollere çok dikkat ve özen gösterdik. Başka görüşlerin ve dinlerin sembollerine dergimizde kesinlikle yer vermemeye gayret ettik. Durum o kadar vahim ki, o kadar bizim olmuşlar ki bazen biz bile fark etmekte zorlandık. Allah lütfeyledi gördüğümüz kadarını düzelttik. Bu konuda islam kültürünün yozlaşmasına izin vermek niyetinde de değiliz.

Dergimizin çizgisi yukarıda anlattığım gibi oldukça sadedir. İlk düşüncemiz yalnızca web uygulaması yapmaktı. Ancak güzel destekler, hocamızın teşviki ve yeni sayfa yazarları bize daha büyük adım atmaya sağladı. Web den yayınladığımız ilk sayıyı da basılı yayın olarak yapmak nasip oldu. Allah razı olsun destek olanlardan.

Uluslararası geçerliliği olan ISSN numaramızı, hem web uygulamamız hem de basılı dergilerimiz için Kültür Bakanlığı'ndan aldık. Önce ek olarak vermeyi düşündüğümüz çocuk dergimizi de ayrı bir dergi olarak çıkarmak nasip oldu. Rabbimizin hizmete ve hizmet edene ne kadar yardım ettiğini de bu zaman zarfında tecrübe ettik. Çocuk dergisinde de sembollerini çok önemsedik. Sembollerden bize ait olmayanları titizlikle ayıklamaya çalıştık. Hayvanlardan karakter yapmadık. Hayvanları hayvan gibi insanları da insan gibi çizdik. Çağımızın modernize hastalığı olan "hayvanlara kişilik verme" çizgisini kullanmadık. Çocukların hayal dünyalarına normal bir şekilde çocukça hitap etmeye çalıştık.

2. sayımızda yayın kurulumunu oluşturduk. Kurumsallaşmak için elimizden ne geliyorsa yapmaya çalışıyoruz. "İnsana yapılan hizmet kişilerin tekelinde olmamalı, daim olmalı" düsturü ile hareket ediyoruz. "Ben yokum biz varız. Ha varız ha yokuz" dedik. Ancak Allah'tan razı olmasını beklemek için de icraat yapmak gerekir. Çalışmak kusurlu olabilir lakin niyet kusurlu olmamalıdır. Sadece rızayı ilahiyi gözetmek yani Allah'ın rızasını kazanmak muradımız olmalıdır. Nefse pay vermemek lazımdır.

Dergilerimizde birer editör görevlendirdik. Yayın kurulunun kararları ve seçimlerine göre derginin tüm içerik kontrolü ve düzenlemesinin sorumluluğunu üstlendirdik. Malumunuzdur ki hadisi şerifte de belirtildiği gibi **Üç kişi yolculuğa çıktıkları taktirde, mutlaka başlarına birilerini emir tayin etmelidirler**(Ebu Davud, 2241). İnşallah daha kabiliyetli, feyizli, ilim ve marifetullah ehli gönül erlerine bu işleri devretmek de nasip olur.

“Bende bir yazı yazmak istiyorum” diyenin kurallarımızı ve çizgimizi benimseyerek yazmasında mahsur değil fayda görüyoruz. Yazar sayımız giderek artar inşallah. Yazan önce okumak zorundadır. Bu da dergimizin okumayı teşvik ettiğinin göstergesi olduğunu düşünüyorum. Allah C.C. hepimizin ilmini, basiretini ve ferasetini artırsın. İlla ki yazmak değil ne yapabiliriz diye kendimize sorabiliriz. Nasıl bizde insanlara faydalı olabiliriz. Allah c.c. dinine hizmet edeni boş çevirmez inşallah. Bu konuda benim ne faydam olur diyen yayın kurulundan herhangi bir kardeşine müracaat edip fikir alışverişi yapabilir.

2. sayımızda sizden gelenler sayfamızı oluşturduk. Bu sayfamıza okur katkısını bekliyoruz. Her yazılana yer vermek sınırlı sayıda ki sayfalarda mümkün olmayabilir. Ancak “tam da bu nokta lazımdı” diyeceğimiz yazılar da karşımıza çıkacaktır. Bunun için çok okumalı çokça da okuduklarımızı aktarmalıyız, diye düşünüyorum.

Yine 2. Sayımızda karekod uygulamasına geçtik. Yazının altındaki karekodu okuttuğunuzda Web sitemizdeki yazıya ve ilgili sayfanın videosuna ulaşıyorsunuz. Ayrıca arka kapakta ki karekod sizi direkt olarak dergimizin web sitesine yönlendiriyor. Teknoloji ile uyumlu olmak zorundayız. Devrin getirdiği imkanları kullanmamız gerekiyor. Bunun içinde gençlerimizden kendilerini iyi geliştirmelerini bekliyoruz. Bilhassa yazılım hususunda. Ayrıca bir müslüman çağdan geri kalmaz, her konuda en önde ve öncü olmalıdır.

3. sayımızda bilgisayar ve mobil ortamları için ayrı ayrı PDF hazırladık. Okumayı daha elverişli yapmak için geliştirmelere önem veriyoruz. Ayrıca web sitemizi yeniledik. Videolara ulaşmanız için ayrı bir sayfa tasarladık. Yeni hedefimiz makaleleri web ortamında sesli olarak da yayınlatabilmek. Umarım başarabiliriz. Allah rızası için destek olacak olanlara her daim açığız. Emeği geçenlerden ve geçecek olaklardan şimdiden Allah razı olsun. Amin.

Sizlerin de güzel fikirlerine ihtiyacımız her zaman var. Fikirlerinizi her zaman mail adresimizden paylaşabilirsiniz. info@veramuhabbetdergisi.com

Mutlaka okuyalım. Öğrenelim. Allah’a emanet olun. Rabbim yar ve yardımcınız olsun.

AYET-İ KERİME MEAL VE TEFSİRİ

15- «Ey ehl-i kitab! Muhakkak Resûlümüz (Muhammed) size geldi; Kitab'dan(Tevrât'tan, âhir zaman peygamberinin sıfatları ve recim âyeti gibi) gizlemekte olduğunuz şeylerin birçoğunu size açıklıyor, birçoğunu da (açıklamıyor) affediyor. Doğrusu size Allah'dan bir nûr ve apaçık bir Kitap (Kur'ân) gelmiştir. 16-Rızâsına uyanları Allah onunla selâmet yollarına erİştirir, onları izni ile zulûmâtta (kûfür karanlıklarından) nûra (îmâna) çıkarır ve onları dosdoğru bir yola hidâyet eder.» (Mâide. 15-16)

Evvela yukarıdaki iki ayeti kerimenin kısaca tefsirini nakledelim. Daha önceki ayeti kerimelerde Allahü Teâlâ, Yahudi ve Hristiyanların ahidlerini bozduklarını ve emrolundukları şeyleri bıraktıklarını bildirdikten sonra onları, Hz. Muhammed (sav)'e iman etmeye davet ederek, «**Ey ehl-i kitap, size, Kitap'dan gizlemekte olduğunuz birçok şeyi açıklayan, birçoğunu da affeden peygamberimiz gelmiştir**» buyurmuştur.

1.Mesele: Burada, «Ehl-i Kitap» ile Yahudi ve Hristiyanlar kastedilmiştir. Sonra peygamberini şu iki özellikle tavsif etmiştir:

1) Gizledikleri pek çok şeyi beyân eden bir peygamberdir. Bu hususta İbn Abbas (ra): «Onlar, (Elle-rindeki Tevrat'ta bulunan) Hz. Muhammed (sav)'in sıfatlarını ve recm (zina eden evlilerin taşlanarak öldürülmesi) hükmünü gizliyorlardı. Hz. Peygamber (sav), bu ayeti kerime ile gizledikleri şeyleri, onlara açıklamıştır ki **bu bir mucizedir**. Çünkü o, ne bir kitap okumuş, ne de bir kimseden bir şey öğrenmişti. Binâenaleyh onlara, kitaplarındaki sırları haber verince, bu bir gaybtan haber verme ve dolayısıyla da bir mucize olmuş olur.» demiştir.

2)Hz. Peygamber'in zikredilen ikinci sıfatı «Birçoğunu da affeder.» âyetinin ifâde ettiği sıfattır. Yani «O, sizin gizlediğiniz şeylerden pek çoğunu da ortaya koymaz, (yüzünüze vurmaz)» demektir. Hz. Peygamber (sav), bu şeyleri, dinî bakımdan bir fayda olmadığı için açıklamamıştır. Onun böyle davranmış olduğunun âyette zikredilişinin faydası, Hz. Peygamber (sav)'in, onların gizledikleri her şeyi bildiğini bildirmektir. İşte böylece bu, ileride rezil ve kepaze olmasınlar diye, gizleme işini bırakmalarına bir ihtar olmuş olur.

İnsanlığa Gelen Nur ve Kitap

2.Mesele: Daha sonra Cenâb-ı Hak, «**Size, Allah'dan bir nur ve apaçık bir kitap gelmiştir.**» buyurmuştur. a) Âyetteki «Nûr» ile Hz. Muhammed (sav) ve getirdiği din, «Kitap» ile de Kur'an-ı Kerim kastedilmiştir;

3.Mesele: Sonra «**Allah, rızasına uyanları Onunla hidayet eder**» buyurmuştur. Yani, Allah'ın rızası olduğu dine yani, Rasulüne, yani apaçık Kurana uyan kimseleri Allah, o kitab-ı mübîn ile yani (Kur'ân) ile «**Selâmet yollarına erİştirir.**» demektir. Yani **Selâmet yollarına** hidayet eder. Ama alıştığı, atalarından aldığı şeyler ile yetinen kimselere gelince, onlar Allah'ın rızasına uymamış olduğu için, Allah cc onları hidayet etmez, demek olur. Buradaki **Selâmet yollarından** muradın, cennet yoluna hidayet etmek olduğu malumdur. **Selâmet yolları...** « Selâm ve kurtuluş yurdu olan Cennet yolları, demektir.

4.Mesele: Sonra Allah Teâlâ «**Ve onları, izni ile karanlıklardan nura çıkarır.**» Yani, küfrün karanlıklarından, imanın nuruna çıkarır.» buyurmuştur. Bu böyledir, çünkü tıpkı karanlıklar içinde insanın şaşırıp kalması gibi, kâfir de küfrün içinde şaşırır kalır. Yine nûr (ışık) ile yol bulun-

AYET-İ KERİME MEAL VE TEFSİRİ

duğu gibi, iman ile de cennetin yolları bulunur. Ayetteki, «İzni ile..» kaydı Allah'ın muvaffak kılmayışıyla, demektir. Yani, «**Kim Allah'ın rızasına, yani rızası olan Rasulüne ve Kurana O'nun izni ile (tevfiki ile) tabî olursa...**» demektir. Allah'ın rızasına, ancak Allah'ın dilediği kimseler tabî olabilir.

5.Mesele: Nihayet Cenâb-ı Hak «**ve Sırat-ı müstakime ulaştırır.**» buyurmuştur. Sırat-ı müstakim, **hak din** demektir. Zira hak (gerçek), aslında bir tektir ve her yönden üzerinde ittifak edilendir. Zulumat ise karanlıklar demek olup çoğul gelmiştir. Yani bâtil birçok olup, hepsi de eğri bûğrüdür, demektir. (Fahreddin Razi)

Şimdi iki ayeti kerimede ki bazı incelikler ve dersler üzerine kısa bir tefekkür yapalım :

1-Rasûlünün şanı pek yücedir ve ona tabî olmaktan başka yol ve çare yoktur. Bu ayet-ki "**ehli kitap**" tan kasıt Tevrat ve İncil 'e tâbi olmuş, Yahudi ve Hristiyanlardır. Allah (cc) Muhammed (sav) hakkında "**Peygamberimiz...**" diyerek şânının yüceliğine ve Ona tabî olunması gerektiğine işaret etmiştir. "**Biz...**" lafzı ta'zîm içindir. O'nu biz gönderdik, demektir. Onun Hak Peygamber olduğunu göstermek için de "**Sizin kitaptan gizlediğinizi bilen ve açıklayan ama birçoğunu da açıklamayan peygamberimiz gelmiştir.**" buyurmuştur. Nihayet işte size Allah katından bir Nur ve apaçık bir Kitap gelmiştir. Kim bu iki Nur'a, yani (Muhammed Mustafa ve Kur'anı Kerim)'e tabî olursa, onları Allah (cc) "**Selâmet yollarına**" çıkarır ve izni ile karanlıklardan sıratı müstakîme hidayet eder buyurarak, Rasulüne tabî olmaktan başka yol ve çare olmadığını bildirmiştir.

2-Hidayet edici sadece Allah'tır!.. Âyeti Kerimede ki, «İzni ile..» kaydı Allah'ın muvaffak kılmasıyla, demektir. Yani, «**Kim Allah'ın rızasına, yani rızası olan Rasulüne ve Kur'an'a, O'nun izni ile (tevfiki ile) tabî olursa...**» demektir. Allah'ın rızasına, ancak Allah'ın dilediği kimseler tabî olabilir. Allah zalimlere hidayet etmez. Kur'an ve Rasûlü (sav) kişinin hemen yanında olduğu halde izni ilahî çıkmaz, hidayet nasip olmaz. **Hidayet**, iman'dır, islam'dır, ihsan'dır, Kur'an'dır, Sünnettir, Sıratı müstakîmdir. Hidayet etmek ise Hakkı batılı göstermek, doğru yola iletmek, doğru yolu göstermektir. Allah-ü teâlâ razı olduğu yolu kullarına göstermiş, nice elçiler göndermiştir. Kul irade-i cüz'iyesiyle iman etmeyi isterse, Allahü teâlâ da dilerse, ona muvaffak olacaktır. Yoksa Allahü Teâlâ kimseye zorla hayır veya şer işletmez. Öyle olsa, şer işleyen kimse, (Falancaya hayır işlettin, bana niye şer işlettin?) der. Ancak imanda gözû olmayanları da hidayet etmez, Yani izin vermez. Nasib etmez, (**Allah**, (kâfirleri dost edinip, kendine) **zulmedenlere hidayet etmez** (doğru yola iletmez) (**Maide-51**) Kısaca Allah-ü teâlâ, ezeli ilmiyle, kullarının yapacakları işleri elbette bilir, bildiğini de yazmıştır. Kul Allah yazdığı için, iyilik veya kötülük yapmak zorunda kalmaz. (**iman edip salih âmeller işleyenleri, Rableri, imanları sebebiyle altlarından ırmaklar akan nimeti bol Cennetlere hidayet eder.**) (Yunus 9) (**Kim Allah'a inanırsa, Allah onun kalbini hidayete** [doğruluğa, İslamiyet'e] **erdendir.**) (**Tegabün 11**) İman etmeye ya da kâmil iman etmeye tek mani kulun nefsinde uymasıdır. Buna nefsinde zulmetmek denir. (Allah cc) kendi nefsinde zulmedenlerden eylesin.

3-Muhammed (sav) Allah'ın elçisiydi, ya biz?.. "Rasûlünâ..." Bizim **Peygamberimiz lafzı** (Ra-se-le / Er-se-le) kökünden olup, ikisi de, **1-Şecmek**, **2-Ücretsiz**, **3-Ardı** ardına göndermek gibi

manalara gelir. Zaten Muhammed Mustafâ (sav) seçilmiş Muhammed demektir. Kimseden herhangi bir makam mevki, ücret, menfaat talep etmemiştir. Ard arda gönderilenlerin de sonucusudur. Türkçe'de (Elçi) yani (Risalet ve tebliğ) ile memur kılınan demektir. Muhammed Mustafa (sav) de Risâlet yani Kur'an sahibi olup onu tebliğ ile memurdu. Kalbine Cebrail (as) vasıtası ile indirilen ayeti kerimeleri derhal okur, öğretir, yazdırır, ezberletir ve manalarını anlatırdı.

AYET-İ KERİME MEAL VE TEFSİRİ

(Rasûlünâ...) lafzındaki bir mühim nükte de şudur. Mademki Rasul bizimdir, mademki onu biz seçtik, gönderdik o halde ücreti de bize aittir. Yani sizden bir ücret talep edici değildir, demek olur. Burada kendimizi muhasebe etmeden geçemeyiz. Öncelikle biz kimin elçiliğini yapıyoruz? Sonra, insanların ellerindeki şeylerden bir karşılık alıyor ya da bekliyor muyuz? Kıyamet sabahına kadar elçilik müessesesi devam edeceğine göre Rabbimiz bizleri Rasûlünün elçilerinin elçilerine tabi olmakla şerefliendirsin. Bizleri de elçilerden kılın.

4- Size, Allah'dan bir nur ve apaçık bir kitap gelmiştir. Evet, Muhammed Mustafa (sav) apaçık bir kitap ile gelmiştir. O kitap da, o kitabın indirildiği zat da nurdur. Nûr olan kitap ile nurlanmış. **"Ve vecedeke dâlen fehedâ" (Duha-7)** (Seni şaşırılmış bulup hidâyet etmedik mi ?) Yani sana şeriat/kitap vermedik mi? Kur'an ile nur kesilen Allah rasulü (sav) ümmetine de bu nur hakkıyla tebliğ etmiş aydınlatmıştır. Böylelikle, **1-Ahirette** bize, cenneti müjdeleyici ve cehennemden sakındırıcı bir peygamber göndermedin bahanesi ortadan kalkmıştır. **(Nisa-165) 2-Dünyaya** geliş gayesi apaçık ortaya çıkmıştır. **"ve ma halaktül cinne vel inse illa liya'büdüni."** (Zâriyat-56) (Cinleri ve insanları ancak bana kulluk etsinler diye yarattım.) Peygamber gönderilmiş olmasaydı ne ibâdet bilirdik, ne de ma'rifetten haberi olurdu. Dolayısıyla Rabbimize karşı muhabbette oluşmazdı. İbni Abbas (ra)'ın deymiyle ibâdetten maksat ma'rifettir... Rabbim marifet ile hakiki kulluğa, sadece O'na kulluğa erişmek nasib etsin. Muhabbetimizi, ma'rifetimizi ziyadeleştirsın. Amin.

5- Allah'dan bir nur... Nur, sözlükte "aydınlık, ışıık" anlamına gelir. Kur'an-ı Kerim'de ve hadislerde **"insanların önünü aydınlatıp doğru ve gerçek olanı görmelerini, hak ile bâtılı, hayır ile şerri ayırt etmelerini sağlayan mânevî ve ilâhî ışıık,"** mânasında kullanılmıştır. Bunun karşıtı zulmettir.

Mutlak hidayet edici ve yol gösterici olarak, Rabbimizin bir ismi de **(En-Nûr)**dur. "Allah semaların ve arzın nûrudur." **(Nûr-35)** Yani, Semaları ve yeryüzünü ışııklandıran ve süsleyen Allah'tır. Çünkü O (cc) nûr'un ta kendisidir. Bütün nurları kaynağı O'dur. Yaratanı da O'dur. O'nun seçip gönderdiği elçisi nur saçan bir kandildir, nur'dur. Rasûlüne indirdiği Kur'an nurdur. "Allah'a, Rasulüne ve indirilmişimiz nura iman ediniz." **(Tegâbün-8; Nisâ-174)**. Buyrulmuştur. İslamın ilk şartı namaz da nurdur. **(el-Muvatta, İlim, 1; Müslim, Tahâret, 1) Hulasa:** Nur'a yönelen, istifade eden, karanlıklardan kurtulur, doğru yolunu bulur, aydınlığa kavuşur, nur olur, nur saçmaya başlar, En-Nûr'a giden yolları gösterir. Rabbim nurumuzu ziyadeleştirsın, inşaAllah! Amin.

Nuh suresi-16' da, (Allah (cc) ayı bir nur, güneşi de bir kandil (sıraç) kılmıştır.) buyrulur. Teşbihte hata olmaz, güneşin Allah'ı(cc), ayın da Muhammed (sav) i temsil ettiğini düşünürsek, nasil ki ay nur'unu güneşten alıp gece karanlığında yansıtıyorsa, Efendimiz de (sav) nur'unu Allah'tan(cc) alıp, insanlığın küfür karanlığına aktarmış olur.

6- Kur'an kitabün mübin (apaçık kitap) tır... Apaçık bir kitap... Kur'an'ın mu'cize olduğu **apaçık**tır. Kur'anın Allah'ın kelamı olduğu **apaçık**tır. Kur'an'ı okuyan ve dinleyen, bunun başka kelimelere benzemediğini anlar, görür ve ifade eder, manasındadır. Ayeti Kerimenin manası, "Apaçık, herkes anlar, biz de anlarız, başka âlimlere, müfessirlere ihtiyaç yoktur." demek değildir. Günümüzde bazıları "Kur'an'ı veya meâlini okuyan her insan başka hiçbir kaynağa başvurmadan Allah'ın muradını anlayabilir..." iddiasında bulunmaktadırlar. Bu yanlıştır. Çünkü birçok ayeti kerime dede peygamber efendimiz (sav), Kur'an-ı tilâvet eden, talim eden, beyan eden olarak tavsif edilmiştir. Dolayısıyla apaçık olan bir kitabın, bir muallim tarafından talim edilip öğretilmesi onların iddialarını red eder. Kur'an-ı Kerim, dün de, bu gün de, yarın da ehl-i sünnet yolundan ayrılmayan Allah rasûlünün elçilerinin elçileri, âlimler olmadan anlaşılabilir. Bu Kur'an zordur demek değildir. Bilakis onun anlaşılması ve anlatılması bizzat Rabbimiz tarafından kolaylaştırılmıştır, demektir. İman, ihlas, akıl ve yaş seviyesine göre mutlaka nasiplenecektir. Anladığı şey ise her şey değildir. Burada şunu da zikredelim. Bu gün ehl-i sünnet âlimlerimizden terceme eserlerini de yalnız başına okumakla, anlama ameliyesi hakkıyla gerçekleştirilemez. Okumalar cemaat ve bir imam ile müzakerede edilmelidir.

AYET-İ KERİME MEAL VE TEFSİRİ

7- (Bir kitap...) Kitaptan maksat elbette Kur'an-ı Kerim'dir. Peki, Kur'an nedir?

A-Kur'an Yüce Allah'ın kelâmıdır ve mahlûk değildir... Kur'an'da insanların **din ve dünyalarına ait her şey yeteri kadar**, apaçık beyan buyrulmuştur. Dinin temel esasları olan imanî, amelî, ahlakî bütün meseleler, özellikle Allah'ın varlığı ve birliği ile Onun güzel esması, sıfatları, ahiretin hak ve gerçek olduğu, Hz. Muhammed'in Allah'ın kulu ve rasulü olduğu gibi hususlar her türlü dinî, ilmî, aklî, delillerle **apaçık** zikredilmiştir.

"Kitapta hiç bir şeyi ihmal etmedik." (En'am, 38)

"Yaş, kuru her şey kitab-ı mübin (Kur'an) da vardır." (En'am, 59)

"Biz sana her şeyi apaçık beyan eden kitabı indirdik." (Nahl, 89)

Gibi âyetler Kur'an'da bütün ilimlerin var olduğunu gösterir.

B-Kur'an, lafzının manasına gelince: **1-Kara'e** kökünden gelip, çok okunan, bir araya toplayan, canlı tutan... gibi manalara gelir. Okunan şeye (makru') denir. Nitekim içilen şeye sarab (meşrûb), yazılı şeye de (mektup) denilir. Kur'an ise: Çok okunan, çok okunması gereken, okuyanı okuyan, tedavi eden, okuyana çok cömertçe ikramlarda bulunan manalarına gelir. Çok okunması gerekli olan tek kitap Kur'an'dır. Rahmeti bereketi, sevabı, ruh ve bedene tesiri, şifası pek açıptır. Cenabı Hak bizleri çok Kur'an okuyan onunla hemhal olan, üzerimizdeki hakkını ödemeye çalışan, onun sonsuz ikramlarından istifade eden, onu kendisine hayırlı şahid kılan kullarınla eylesin. **2-** "...Bir de sabah Kur'an'ını/namazını eda et. Çünkü sabah Kur'an'ı/namazı (gece ve gündüz melekleri tarafından) şahid olunandır." (**İsra-78**) Ayeti Kerimesi mucibince Kur'an, namaz manasına da gelmektedir. Tefsir cihetinden sabah namazı içinde okunan Kur'an demek olur. **3-Bir ismi de Furkan'dır. (Bakara-185)** Kendisine tabi olan, hak ile batılı, kâr ile zararlı, hayırla şerri kolayca fark eder, bir kusur işlediğinde hemen Rabbine yönelir ve hatasında ısrar etmez. **4-Kur'an bir hidayettir.** (İşte bu, o Kitap'tır ki, onda şüphe yoktur. Takvâ sâhibleri için bir hidayettir.) (**Bakara-2**) Kur'an'da, şek ve şüphe bulunmaz. Şüphesiz bakanların kalpleri hasta, karakterleri bozulmuş olanlardır. Gözleri hasta olanlar, güneşin ziyâsını inkâr ederler; ağızları acı olanlar, tatlı suya acıdır derler. **5-Bu kitap (Kur'an) bir nur'dur. (A'raf-157)** Kendisine has üslubuyla, delilleriyle gerçekleri açıklar, helal-haram, emir ve yasakları aydınlığa kavuşturur. O rahmettir, şifa'dır, mevl'ize (öğüt) tür, zikir'dir, hikmettir, tenzil'dir, vahy'dir, beyan'dır, hak'tır... **6-O Kur'an, Ahsen-el Hadîs (en güzel söz)dür. (Zümer-23)** Artık bu güzel sözü bırakıp sahte vahylere iman edenler, ebediyyen hidayeti bulamazlar, dalaletten kurtulup imanın nuruna kavuşamazlar... Hakk Teala (cc) bizleri usanmadan o güzel sözü, tekrar tekrar hak tilavet etmekten, anlayıp ve anlatmaktan mahrum bırakmasın! Âmin.

C-Yine bilinmelidir ki Kur'an, kendinden önce gelmiş kitapları tasdik edicidir. (Bakara-97) Hz Âdem'den itibaren Efendimiz (sav)'e kadar dinlerin hepsi itikatta aynı, amelde ise bazı meselelerde farklıydı. Yani Amentü esasları, Allah'ın(cc) gönderdiği kitaplarda aynı idi. Kur'an nazil olunca, Tevrat ve İncil'i nesh etti yani (yürürlükten kaldırdı.) (**Beyan-ül-hak**)

8-...Hidayet eder... Hidayet nedir? Hedâ-yehdî fiilinden gelip, üç manaya birden delalet eder. **a-Göstermek, b-Götürmek, c-Sabit-kadem kılmak**, Allah'ın (cc) kulumu hidayete götürmesi için temel şart; kulum, Allah'ın razı olduğu şeylere iman edip, daimi olarak, ihlasla hidayet ve doğru yolu istemesidir. (**Hacc-54**)

Allah'ın (cc) insalara hidayeti etmesi ise dört şekilde olur : **1-Mükellef kuluna akıl, kabilîyet, anlayış ve zaruri bilgi verir. (Taha-50)** **2-Kuluna gönderdiği peygamberler ve indirdiği kitaplar vasıtasıyla doğru yolu gösterir. (Enbiya-73)** **3-Doğru yola gelmek isteyen bu isteğinde muvaffak kılar. (Muhammed-17)** **4-Ahirette kulumu cennet ile müjdeler. (Muhammed-5,6)**

Unutmayalım ki, Rabbimizin bir ismi de "El-Hâdî" dir. Mutlak hidayet eden, doğru yolu gösteren, irşad eden sadece O'dur. O dilemedikçe, kimse başka birine hidayet edemez. Buna delil, (**Kasas-56**) dir. " (Rasülüm!) Sen sevdiğini hidayete erdiremezsin, bilakis Allah dilediğine hidayet

AYET-İ KERİME MEAL VE TEFSİRİ

verir ve hidayete girecek olanları en iyi O bilir. Yaradılış nimetinden sonra hidayet, en büyük ikinci nimettir. Allah nefsiye zulmedenlere hidayet etmez. **Burada şöyle bir soru sorabiliriz.** İnsan doğru yolda olduğunu nasıl anlar? Çok kolay anlar. İslam'ın şehadetten sonraki ilk şartı namazdır. Şehadet sözlü olarak bir söz vermedir. Namaz ise verdiği sözün isbatıdır. Daha sonra diğer ibadetlerine bakılır. Nihayet hakiki imanı, ihlası ve ihسانی yakalamışsa, iyiliği emredip ve kötülükten alıkoyuyorsa inşaAllah doğru yoldadır... (Allah zalimler güruhunu doğru yola çıkarmaz.) **(Cuma-5)** Zulüm kulun kendine yaptığıdır. Zahirde başkalarına yapılmış gözükse de, hakikatte her zulüm insanın kendi nefsinedir. Bu ise şirk veya şirkten bir cüzdür. Zulmün çeşitleri pek çoktur.

9- (Allah, rızasına uyanları...) Allah'ın (cc) rızası nedir, nerededir, nasıl kazanılır? Allah'ın rızası, Rasulüne (sav) ve Kur'an'a tabi olmaktır. Onun rızası budur. Ne emredilmiş ise onlara ittiba, neler yasaklanmış ise onlardan da kaçınmak ile Allah'ın rızasına kavuşulur. **(Fetih-17)** Cen, Rabbimiz **"Kim Allah'a ve Peygamberine itaat ederse, Allah onu işlerinden ırmaklar azabı cennetlere koyar. Kim yüz çevirirse, onu can yakıcı azaba uğratar."** buyuruyor. Ve yine **(Ali İmran-19)** da, **"Allah indinde Hak din İslam'dır."** buyuruyor. Fahr-i kainat Efendimiz'e (sav) itaat ve sevgi her müslümana farz-ı ayın'dır . Onu sevebilmek için de, Onu tanıyıp ve tanıtmak gerekir. Sünneti seniyyesine sımsıkı sarılmak, Onun ahlakıyla ahlaklanmak, sevdiğini sevmek, verdiğini yemek, Ona çokça Salat-u Selam okumak gerekir. Bir gün Hz Aişe (r. anha) annemize : **"Bize Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in ahlakını anlatırmısın? dediler. Hz Aişe annemiz "Peygamberin ahlaki Kur'an'dan ibaretti."** cevabını verdi. **(Ahmed b. Hanbel, Müsned v,163)**

İlahi emirler arasında takdire boyun bükme, razı olmak da ilâhî rızaya kavuşturan en büyük sebeplerdendir. Hakka teslim olmuş bir kul başına gelen her şeye rıza gösterir. Bunu "Lütfun da hoş, kahrın da hoş." diyerek kabul eder, itiraz etmez, sızlanmaz. Hakkın hiçbir tecellisinden şikâyetçi olmaz. Karşılığını da sınırsızca alır. **"Ey itmi'nâna ermiş ruh! Sen O'ndan râzi, O senden râzi olarak Rabbine dön. (seçkin) kullarım arasına katıl ve cennetime gir!" (Fecr-27,30)** . **"İn-sanların öylesi de vardır ki, Allah'ın rızasını kazanmak için kendini feda eder."** **(Bakara-207)**. İbn Abbas'tan gelen rivayete göre bu âyet-i kerime Suheyb b. Sinan er-Rumî hakkında inmiştir. O, Medîne'ye hicret ederken Kureyş müşrikleri arkasından yetişerek kendisine ezâ ve cefâ yapmaya başladıklarında, «Ben ihtiyar bir adamım. Malım da var. Sizden veya düşmanlarınızdan olmamın size bir zararı olmaz, ben bir söz söyledim ondan caymayı iyi görmem, malımı ve eşyayı size vereyim, dinimi bana satın...» gibi iknâ edici sözler söyleyerek, dînine dokunmamaları şartıyla, malını onlara bırakıp kurtulmaya muvaffak oldu. Medîne'ye vardığında, Hz. Ebû Bekir (ra) kendisini bir cemâatle karşıladı ve ona: "Alış-verişin mübârek olsun!" dedi. Suheyb (ra) da cevâben: "Allah sizin ticâretinize de zarar vermesin, fakat ne var?" deyince, ona bu âyet-i kerîmeyi müjdeleyip okudular. Yine **(..kendini feda eder.)** buyruğu bize **Hz. Ali (ra)'ı** hatırlatır. Hani Peygamber efendimizin (sav) hicreti esnasında, onun yatağına yatması hadisesi... Bugün de, Cebrail (as)'ın "Senin gibilere helal olsun..." övgüsüne nail olan, Hz Ali (ra) gibi, fedakârlardan olmak, her bir Müslümanın, her bir sofinin, hedefi olmalıdır. Sırf Allah (cc) rızası için, İslam'ın nurunu yaymak için, ahireti dünyaya tercih edip, başta aile, akraba olmak üzere tüm insanları, gücü nispetinde, Allah'a (cc), Rasulüne, Kur'ana çağırması, davet, tebliğ ve hizmette bulunmalıdır. Rabbül alemin bu şuurla rızasına giden yolda muvaffak eylesin inşaAllah! Amin.

10- (..men ittebea rdvânehü..) rızasına ittiba eden kimseler, ne kazanırlar? Yüce Rab-bimiz, yukarıdaki ayeti kerimede, rızasını gözetenlerin kavuşacaklarını bildirdiği bazı nimetleri zikretmiştir. Kısaca bu nimetleri beyan edelim.

1-Birinci nimet: Selamet yollarını gösterir. (Sübül es-selâm'a...) Ayeti Kerime'deki (Sübül) lafzı (Sebil) lafzının çoğuludur.

A-(Sebil) nedir? Sebil; gidilen, takip edilen yol demektir. Herhangi bir şeye ulaşmayı sağlayan her şey, onun yolu/sebilidir. Sebil, kolayca yürünen yol demektir. İster hayır, ister şer olsun, vasıta olmasıyla bir başka şeye ulaşmayı sağlayan her nesneye 'sebil' denir. (Allah'ın yolu) anlamında olursa **(Es-Sebil)** şeklinde kullanılır. Türkçede 'sebil', Allah rızası için dağıtılan suya, ha-

AYET-İ KERİME MEAL VE TEFSİRİ

ıyır için yapılan çöme ve binalara denilir. Çünkü ilahi rızaya götüren bir araçtır. “**Sebîl**” kelimesi hem sapık yollar için hem de doğru yollar için kullanılmaktadır. Genel olarak yolun doğru veya sapık oluşunu belirtmek için “**rüşd ve ğayy**” kelimeleri kullanılır. “Ğayy”, insanın Allah’ın yolundan başka bir yola ayrılması demektir. “**Rüşd**” doğruluk, istikâmet, akli başında seçim demektir. Rüşd sahibi olmak (râşid), hak yolunda sağlam ve sabırlı ve tam bir isabetle dosdoğru gitmektir. Yine sebîl, güç, imkân, fırsat, uygun zaman, kişisel yetenek manalarına da kullanılmaktadır. Örneğin şu âyette güç ve fırsat anlamı da anlaşılır: “Allah kâfirler için mü’minler üzerine bir sebîl (yol) kılmaz.” (Nisâ-141)

B- (Selam) kelimesi ne demektir? **Es-Selâm**, Allah’ın (cc) güzel isimlerinden biridir. Delil: “Allah’tır gerçek ilah! O’ndan başka yoktur ilah! O El-Melik’tir, El-Kuddûs’tür, **Es-Selâm**’dır, El-Mü’min’dir, El-Müheymîn’dir, El-Aziz’dir...” (Haşr-23).

(**Es-Selam** isminin üç manası vardır. 1-Her türlü noksanlıktan, ayıptan, kusurdan, yarıtlmışlara ait değişim ve yok oluştan münezze ve sâlim olan... 2-Kullarını her türlü kötülüklerden, tehlikelerden selâmete çıkararak... Allah, (cc) gerek dünyada, gerekse âhirette tehlikeye düşen kullarını tehlikelerden kurtarıp selamete çıkarandır. Aynı kökten gelen, (İslâm) ile insanları dünyada selâm yollarına (Es-Silm)’e yani barışa ve mutluluğa iletir. (Bakara-208, Nisa-90,91) **Ahirette ise**, mahşer günü hesabın şiddetinden selâmete ve nihayet (Dârû’s-selâm’a) esenlik yurdun’a, sonsuz kurtuluşa ve mutluluğa (En’am-127) ulaştırır. 3-Cennetteki kullarına selam veren demektir. Onlara merhametli Rabb’in söylediği “**Selam**” vardır.) (Yasin-55,58) **Es-Selâm** olan Allah (cc) Darûs-selama çağırır. Dar-üs-selam yani Selam Yurdu da, **Cennet demektir**. Cennete, Selam Yurdu denmesinin sebebi, oraya girenin her türlü âfet ve musibetten selamete ermesinden dolayıdır.

Hz. Peygamber (sav), her namazdan sonra; “**Allah’ım! Sen’sin selâm ve Sen’dendir selâm!**” buyurmuştur. Selâm, Esmâ-i Hüsnâ’dan olduğu için Müslüman olmayanlara bu lafızla selam verilmez. Müslüman olmayanlar, dua ve esenlik dileği olan “**Selâm**”ı hak etmemişlerdir.

Ya Selâm! Yarattıklarına yalnız sen esenlik verirsin. Yalnız sen kullarına rahmet ve bereket ihsan edersin, bizleri sıkıntı ve elemelerimizden kurtaracak olan yalnız sensin. Bizleri ve tüm inanan kullarını selamete erdir, **Ya Rabbi!**

C-Sübülüs-selâm’a hidayet olmazsa olmaz şart, Allah’ın rızasına uymaktır!... Rabbimizin ifadesiyle (...**men ittebea ridvânehü..**) buyrulmuştur. Yani Cenab-ı Hak kulumu sübülüs-selâma hidayet eder ama şart, **rızasına tabi olmaktır**. Onun rızası ise, kendi zatının (cc) ve rasulünün (sav) emir ve yasaklarına ittibadır. Yüce Allah (cc) şöyle buyuruyor: “**Azabıma dilediğimi uğratırım, rahmetim ise her şeyi kuşatmıştır. Ne var ki rahmetini Allah korkusunu taşıyıp (dini-ahlaki konularda) titizlik gösterenlere, zekâtı verenlere ve ayetlerimize inananlara yazacağım. Ki onlar, ellerindeki Tevrat’ta ve İncil’de yazılı buldukları o Elçiye, o Ümmi Peygamber’e uyarlar. Peygamber onlara iyiliği emreder ve onları kötülüklerden meneder. Onlara temiz şeyleri helal, pis şeyleri haram kılar. Ağırıklarını kaldırır, üzerlerindeki zincirleri çözer. O Peygambere inanan, onu koruyup destekleyen, ona yardım eden ve onunla birlikte gönderilen nur’a uyanlar, işte bunlar’dır kurtuluşa erenler.**” (A’raf-156,157). Yani burada bir şart vardır, sadece Allah’a (cc) inanmak yetmez. O’nun gönderdiği kitaba da, peygamberine de uymak lazım ki kurtuluş nasib olsun.

İmam Rabbani hazretlerinin (ks) (Şartsız bildirilen bir hüküm şartlı olarak anlaşılır.) buyuruyor. Mesela koyun eti yemek caiz’dır. Hüküm şartsız bildirilmiştir. Koyun eti caiz diye canlı bir koyunun bir budunu kesip yiyemeyiz... Kur’an-ı Kerim baştan sona kadar, hem Allah’a, hem de Hz. Muhammed’e (sav) **iman edip, ittiba etmeyi** emreden ayeti kerimelerle doludur. Bu konu da bazı ayet-i kerime mealleri şöyledir. “**Allah ve Rasûlüne itaat edin...**” (Enfal-20) “...Eğer Ona itaat ederseniz, hidayet bulmuş olursunuz...” (Nur-54)...

2- İkinci nimet: Zulmetlerden Nur’a çıkarır... (...minez-zulmâtî ilen-nûri..) ifadesi, her türlü püphe ve kuşkların oluşturduğu, karanlıklardan iman ve kesin bilginin oluşturduğu aydınlığa çıkarır. Karanlık kelimesinin çoğul (Zulmât) şekliyle yer alması, sapıklıkların sayısız türleri ve küfürün de çeşitli milletli bulunmasındandır. Buna karşılık (**Nûr**) kelimesi, İslam’ın tek din olmasından dolayı tekil olarak gelmiştir. Hakk’a giden yola **nur**, denmiştir. Allah (cc) **En-Nûr**’dur. Birdir ve tektir. “Allah semaların ve arzın nurudur.” (**Nûr-35**) Bütün maddi ve manevi nurların kaynağı ve yaratıcısı O’dur. Hz. Peygamber’e (sav) mi’rac gecesi Allah’ı nasıl gördüğü sorulduğunda, “O’nu bir **nur** ola-

AYET-İ KERİME MEAL VE TEFSİRİ

rak gördüm." buyurmuştur. Kur'an da bir nurdur ve tektir. **"Allah'a, resulüne ve indirdiğimiz nura iman ediniz."**(**Tegâbün-8; Nisâ-174**) buradaki nurdan maksat Kur'an'dır. Kur'an'ın isimlerinden biri de nurdur. Yukarıdaki, **"Muhakkak ki Allah'tan size bir nur, bir de apaçık kitap gelmiştir."** ayeti kerimesindeki nur ise, Hz. Peygamber (sav)'dir. «**Nur**» kelimesi, karanlığın zıddı bir mana taşır. Karanlık farklı farklı olduğu gibi, nur dahi farklı farklıdır. Meselâ, yokluk bir karanlıktır, küfür bir başka karanlık. Evham bir karanlıktır, cehalet başka bir karanlık. Diğer taraftan, varlık bir nurdur, iman bir başka nur. Hakikat bir nurdur, ilim bir başka nur. Namaz bambaşka bir nur. Gözdeki nur ise daha bir başkadır. Akıldaki nur hekeza... Ancak nur'un kaynağı bir ve tek Allah (cc) iken, karanlığın kaynağı bin bir azgın nefis ve sayısız mel'un şeytanlardır. Gerçek nur Allah'tır. Allah lizatihi ve bizatihi nurdur. Bütün nurlar O'ndandır. Allah (cc) cümlemizi En-Nûr ismi şerifinin tecellileri ile karanlıkların her çeşidinden muhafaza buyursun...

3- Üçüncü nimet: Es-Sırat-el müstekıym'e hidayet eder. Efendimiz (sav)ın ifadesiyle sıratl müstekıym (Kitabullah'tır, İslam'dır...) (**Tirmizi**). Sırat, doğru yol olup, kıvrımı olmayan, dümdüz yola derler. İttifakla ahiretteki sıratla alakası yoktur. Mustekıym sıfatıyla da te'kid edilmiştir. Türkçede de; istikamet, doğru, eğrisiz, dümdüz manalarına gelir. Dosdoğru yol Allah'ın yoludur. **"(Ey Resulüm, Sen) Göklerde ve yerde bulunanların tümü Kendisine ait olan Allah'ın yoluna (davet ve rehberlik etmektesin.)"** (**Şura-53**) ve o yol **"Peygamberlerin, sıddıkların, şehitlerin ve salihlerin yolu"**dur. (Nisa,69)

Dünyada da ahirette de mesut olmanın yolu istikamet üzere olmaktan geçer. Bedenimiz bütün organlarıyla, kalbimiz bütün his dünyasıyla hep istikamet üzere bulunmadıkça saadete ermemiz mümkün değildir.

Sual: İnsanın doğru yolda olduğu nasıl anlaşılır? C : Namazı vaktinde kılıyorsa (A'mal-is-salihat...), namazı emrediyorsa (Emri bil-ma'ruf) ve salih amellerinde ihlas, ihsan ve haşyeti yakalamışsa, inşaAllah tarik-i mustakıym'dedir. Hem insanın yüzünde doğruluk alametleri bulunur. Abdullah ibn-i Selam (**Vallahi ma hazel vechu vechu kâzibin..**) Vallahi bu yüz, yalancı yüzü değildir... diyerek müslüman olmuştur. Bir mü'min, günde en az kırk kere **"Bizi istikamet yoluna (Dosdoğru yola) hidayet et."** diye dua etmekle, Rabbinden istikameti bütün meselelerde yaşamayı talep etmiş olur. Her an hidayetinin artmasını talep eder. Ve bu duasını, bütün mü'minleri de dâhil ederek yapar. Rabbim Kur'an ile dosdoğru yolu bulan peygamberlerin, sıddıkların, şehitlerin, salihlerin yolundan ayırmasın...

4- Dördüncü nimet: Bir başka nimet de (Bakara-257) de bildirilmiştir. Kendisine iman edenlerin veli'si (Dost'u) olduğunu beyan buyurmuştur. Allah (cc) sevdiği kullarının dostudur. Onların yardımcısıdır. Sıkıntı ve darlıklarını gidericidir. Dünya ve âhiret işlerinde başarıya ulaştırıcıdır. Mü'minlerin tek yardımcısı ve koruyucusudur. Allah'tan başka gerçek dost ve yardımcı yoktur. Yani bütün işlerini yüklenen, başkasına havale etmeyendir. Subhanallah!.. Âlemlerin Rabbine dost olma şerefi... Bu ne büyük bir saadettir. Bizler, aciz kullar olarak da, toplum olarak da, ahir zaman fitnelerinde ve sıkıntılı anlarımızda derdimizi anlatacak bir dost ararız. İşte hakiki manada bize dost olarak yetecek olan ancak Allah'tır.

Allah'ın dostluğunu kazanana **"Evlıya-ullah"** (Allah'ın dostu) denir. Allah'a karşı kulluğunda herhangi bir eksiklik ve halel düşünülmemeyen kimse demektir. Onlar himaye ve muhafazasını Allah-u Teâlânın deruhte ettiği kişilerdir. Onlarda, isyan etme, günah işleme, aşırılık ve kendi haline bırakılma yaratılmamıştır. Nitekim Cenab-ı Hak, Kur'an-ı Kerimde: **"Salih kişilerin işlerini O deruhte etmiştir. O onların koruyucusudur."**(**Araf-196**) buyrulmuştur. Onlar daimi bir ibadet hali üzeredirler. Nebinin masum günahsız olmasının şart olduğu gibi, velinin de mahfuz hata ve günahat korunmuş olması şarttır. Onlar, Allahı (cc) celal ve cemal sıfatlarıyla bilen, Rasulünü (sav) hakikatıyla tanıyan toplumun dini, içtimai, hukuki vb. işlerini üzerine alan, tasarruf sahibi yetkililerdir... Rabbim dostluğuna kabul buyursun ve velilerinin yolundan ayırmasın. Amin!

Dersler:

1-Kur'an'ın muhatabı bütün insanlıktır. Günümüzde sayıları azalmış ehli kitab, diğer sahte din mensupları, insan aklının uydurduğu çeşitli ideolojilerin taraftarları, sayısız filozofik sapıklıklara dalanlar ile inananlar da bu ayeti kerimeyle mutahaptır aslında. Bütün toplumların he-

AYET-İ KERİME MEAL VE TEFSİRİ

saba çekileceğini Rabbimiz haber ediyor. **İsra-15'**de “ Biz bir Peygamber (Rasül) göndermedikçe (kimseye) azap edici değiliz.” buyuruyor.

2-Elçilerin görevi kitaba/islama davet ve tebliğdir. “Size bir Rasül geldi (yani bir müjdeleyici, bir uyarıcı geldi.) O’na itaat eden hidayeti bulmuş olur.) ayeti kerimesindeki Rasül’ün gelmesinden kasıt, bir tebliğci, bir davetçi geldi, demektir. Rabbimiz bir çok ayeti kerimesinde, **“Elçiye düşen apaçık bir tebliğden başkası değildir.” (Nur-54, Yasin-17)** buyurmuştur. Misali, bir doktorun hastasına, amcacığım şu ilaçları kullanırsan inşallah sana iyi gelecek, ne olur akatma, demesi gibidir. İlaçları uygun kullandığında şifa bulacak olan hastadır. Yani doktorun burada bir başka görevi yoktur.

3-Bizler de birer rasül ve elçiler olmalıyız. (Yasin-14) de,” İşte o zaman biz, onlara iki elçi göndermiştik. Onları yalanladılar. Bunun üzerine üçüncü bir elçi gönderdik. Onlar: Biz size gönderilmiş Allah elçileriyiz! dediler.” Buradaki rasülden kasıt, Hz İsa (as) in havarileridir. Yani onlar peygamberlerinin elçileri, onun izinden gidenler idiler. Bugün de, yarın da Rabbimizin seçip gönderdiği son elçisinin elçileri de kıyamet sabahına kadar aramızda mevcut olacaktır. Elhamdülillah. Cenab-ı Hak bizleri de Kitabından nasıblenen, bildiğini ve öğrendiğini tebliğ eden elçiler kılsın. İnşAllah... Cenâb-ı Hak şöyle buyurmaktadır: **« Siz, insanların iyiliği için ortaya çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz; iyiliği emreder, kötülükten meneder ve Allah’a inanırsınız...» (Âli İmrân-110)** Yine Peygamberimiz (sav) Efendimiz de: «Sizden her kim bir kötülük görürse onu eliyle düzeltsin; gücü yetmezse diliyle düzeltsin; buna da gücü yetmezse kalbiyle buğz etsin ki bu, imanın en zayıfıdır. « buyuruyor. **(Müslim, İman, 78)**

4- Allah rasulünün elçiliğini yapmayanlar şeytanın elçiliğini yaparlar. Evet, Allah’ın (cc) ayetlerini ve Rasulünü (sav) tebliğ etmeyenlere gelince, onlar lanetlenenlerdendir. Allah muhafaza!... **Bakara-159**'da «İndirdiğimiz apaçık delilleri ve hidayet yolunu kitapta onu insanlara apaçık göstermemizden sonra gizleyenler yok mu, işte onlara hem Allah hem de bütün lanet ediciler lanet eder.” buyrulmuştur.

5- Allah’a yardım ederseniz, O da size yardım eder... Bizim üzerimize düşen görev, Allah’ın (cc) indirdiği bu Nur’a ve Peygamberine iman edip, tabi olmak, en yakınımızdan başlayarak başkalarını da bu kurtuluş yoluna davet etmekten ibarettir. Zira şunu da unutmayalım ki Allah’ın razı olduğu İslam dinine yardım edenler, Allah’ın yardımına mazhar olurlar, inşallah. **(Ey iman edenler! Eğer siz Allah’a (Allah’ın dinine) yardım ederseniz, O da size yardım eder, ayaklarınızı kaydırmaz. (Muhammed-7)**

6- Binaenaleyh, şu an aramızda Allah Rasülü (sav) yok ama O’nun varisleri yani “mürşid ve ulema” mevcut, bizlerle bunlara tabi olarak, izlerinden giderek, gayretimizle, mücadelelerimizle, zikrimizle, fikrimizle, insanları zulmetten kurtulup, nur’a kavuşmalarında birer vesile olabiliriz. Nitekim Cenab-ı Hak (cc) **“De ki : Herkes, kendi mizaç (asli tabiatına) ve meşrebine göre amel eder..” (İsra-84)** buyurmuştur. Yani “dünya için amel edenin kıymeti dünya kadardır, ahiret için amel edenin kıymeti ahiret kadardır.” Yani Ey insan ne ile meşgul isen, Allah katında kıymetin ve merteben ona göredir...

Hulasa, her gecenin bir gündüzü olduğu gibi, müminler için bu dünyanın da gündüzü ahirettir. Orada cümlemizi nur’a kavuşan, Kur’anı Kerim’in ve Fahr-ı Kâinat Efendimizin şefaatine nail olan kullarından eylesin. Cennet ve cemaliyle müşerref kılsın, inşAllah. Amin!

Essalatü ves Selamu aleyke ya Resulallah.

Vel Hamdülillahi Rabbil Alemim

Kaynaklar: Derleme – Ahmet Özdamar

MESBUK (İmama birinci rekatta yetişemeyen kimse)

Mesbuk cemaatle namaz kılarken imama birinci rekatta yetişemeyen kişiye denir. Bir kişinin bir rekati kaçırması demek o rekatin rükusuna yetişememiş olması demektir. Örneğin birinci rekatin rükusuna yetişemeyen birinci rekata yetişememiş, ikinci rekatin rükusuna yetişemeyen ikinci rekata yetişememiş olur.

Mesbuk hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır:

Mesbuk sabah namazının ikinci rekatına yetişirse; imamla birlikte son oturuşa gider, et-Tehiyat okur ve **bekler**. İmam sağa selam verdikten sonra sola selama başladığında ayağa kalkar. **Subhaneke duasını, fatihayı ve bir zamm-ı sureyi** okuyarak, rüku, secde ve son oturuşla namazını tamamlar.

Mesbuk dört rekatlı bir namazın ikinci rekatında imama yetişirse; imamla birlikte namazın son oturuşuna gelince et-Tehiyat okur ve **bekler**. İmam sağa selam verdikten sonra sola selama başladığında ayağa kalkar. **Subhaneke, fatiha, zamm-ı sure** okuyup rüku, secde ve son oturuşla namazını tamamlar.

Mesbuk dört rekatlı bir namazın üçüncü rekatında imama yetişirse; imamla birlikte namazın son oturuşuna gelince et-Tehiyat okur ve **bekler**. İmam sağa selam verdikten sonra sola selama başladığında ayağa kalkar. **Subhaneke, fatiha, zamm-ı sure** okuyup rüku ve secdesini yaptıktan sonra **tekrar ayağa kalkar. Fatiha ve zamm-ı sure** okuduktan sonra rüku, secde ve son oturuşla namazını tamamlar.

Mesbuk dört rekatlı bir namazın dördüncü rekatında imama yetişirse; imamla birlikte namazın son oturuşuna gelince et-Tehiyat okur ve **bekler**. İmam sağa selam verdikten sonra sola selama başladığında ayağa kalkar. **Subhaneke, fatiha, zamm-ı sure** okuyup rüku ve secdesini yaptıktan sonra **oturmaksızın ayağa kalkar. Bu sefer sadece Fatiha suresinin** okur ve rüku, secde ve son oturuşla namazını tamamlar.

Mesbuk dört rekatlı bir namazın dördüncü rekatında da imama yetişememişse; yani dördüncü rekatin rükusundan sonra namaza dahil olmuşsa, son oturupta et-Tehiyat okur ve bekler. İmam sağa selam verdikten sonra sola selama başladığında ayağa kalkar ve dört rekati tek başına kılyormuş gibi kılar.

Mesbuk, son oturupta teşehhüd miktarı oturduktan sonra, aşağıdaki durumlarda imamın selâm vermesini beklemeksizin ayağa kalkabilir:

- Mesbûkun, ayağındaki mestinin, mesih süresinin sona ermesinden korkması,
- Özür sahibi olan mesbukun, namaz vaktinin çıkmasından korkması,
- Cuma namazında, ikinci namazı vaktinin girmesinden korkması,
- Bayram namazlarında, öğle vaktinin girmesinden veya sabah namazında güneşin doğmasından korkması,
- Abdestinin bozulacağına kanaat getirirse, artık ne imamın selâmını ve ne de yanılma secdesini yapmasını beklemez,
- Mesbuk, imamın selâmını beklerse, önünden insanların geçeceği kanaatine varırsa yine teşehhüdden sonra kalkabilir.

Bir sebep ve özür olmadığı halde teşehhüdden sonra kalkarsa, namaz geçerli olur. Fakat

bu tahrimen mekruhtur. Teşehhüd miktarı oturmadan kalkarsa, caiz olmaz. Mesbuk, imamın selâmından önce, namazını tamamlasa ve selâmda imama uysa, mümkün ve caizdir (el-Fetâvâ-l-Hindiyey, I, 91)

Mesbukun kazâ edeceği rekâtlarda başkasına uyması, başkasının da bu durumda mesbuka tabi olması caiz değildir. Mesbuk bu hususta tek başına namaz kılan sayılmaz. Fakat bir mesbuk, ne kadar rekât kazâ edeceğini unutup da kendisiyle beraber mesbuk bulunan bir şahsın ne kadar kazâ edeceğini mücerred olarak göz önüne alsın bununla namazının sıhhatine bir noksanlık gelmez.

Mesbuk, imam daha selâm vermeden tahiyâtı okuyup bitirmiş olsa bir görüşe göre şahâdet kelimesini tekrar eder, bir görüşe göre de susar. Bu hususta sahîh olan, mesbukun tahiyâtı yavaş yavaş okumasıdır. Birinci oturupta imamdan önce teşehhüdü bitirmiş olan bir muktedi (imama uyan kişi) de susar, teşehhüdde bulunmaz.

Akşam Namazında Mesbuk'un Durumu:

Mesbuk akşam namazının ikinci rekatında imama yetişmişse; imamla birlikte son oturuşa gider ve Et-Tehiyat duasını okuyup **bekler**. İmam sağa selam verdikten sonra sola selama başladığında ayağa kalkar. **Subhaneke, Fatiha ve zamm-ı sure** okuyup, rüku secde ve son oturuşla namazını tamamlar.

Mesbuk akşam namazının üçüncü rekatında imama yetişmişse; imamla birlikte son oturuşa gider ve Et-Tehiyat duasını okuyup **bekler**. İmam sağa ve sola selam verdikten sonra ayağa kalkar. **Subhaneke, Fatiha ve zamm-ı sure** okuyup, rüku ve secdesini yaparak **oturur**. Et-tehiyyat duasını okuduktan sonra ayağa kalkar ve **Fatiha ve zamm-ı sure** okur, ardından rüku, secde ve son oturuşla namazını tamamlar.

Mesbuk akşam namazının üçüncü rekatında da imama yetişememişse; Yani üçüncü rekatın rükusundan sonra cemaate dahil olmuşsa; imamla birlikte son oturuşa gider ve Et-Tehiyat duasını okuyup **bekler**. İmam sağa selam verdikten sonra sola selama başladığında ayağa kalkar. **Subhaneke, Fatiha ve zamm-ı sure** okuyup, rüku ve secdesini yaparak **tekrar oturur**. Et-tehiyyat duasını okuduktan sonra ayağa kalkar ve **Fatiha ve zamm-ı sure** okur, ardından rüku ve secdesini yaptıktan sonra **tekrar oturur**. Yine Et-Tehiyat okuduktan sonra **son kez üçüncü rekata kalkar**. **Bu sefer sadece Fatiha suresini** okuyup, rüku, secde ve son oturuşla namazını tamamlar.

İTİKATTA EHLİ SÜNNETİN İMAMLARI

İtikat, inanmak, dinî esasları, hükümleri kalben tasdik etmektir. **İnanana** «Mutekid», inanılan şeylerden her birine «Akide», çoğuluna da «Akaid ve Mu'tekadât» denir. Şüphesiz, te-reddütsüz, doğru bir itikada «güzel itikad», bunun aksine de «çirkin itikad» denilir.

Malûmdur ki, Peygamber (S.A.V) Efendimiz ile görüşüp ona iman etmiş olan zatlara «Ashab-ı Kiram, Ashab-ı Güzîn» denir, Ashab-ı Kiram'ı görüp onlardan feyz almış olan müslü-manlara da «Tabiîn» adı verilmiştir. Ashabı güzîn ile tabiîne, «Selefi salihîn» denilir. Bunlar, ehli sünnet vel cemaatin ilk rehberleridir. Bunlar Peygamberimizin s.a.v. yolunu hakıyla takib etmiş, İslâmiyeti her tarafa yaymaya çalışmış, İslâm birliğini, İslâm câmiasını kuvvetlendirmiş, bid'atlar-dan, yani din adına sonradan türemiş, dine aykırı bulunmuş şeylerden beri bulunmuşlardır (uzak durmuşlardır).

Ehli sünnetin i'tikat hususunda büyük üstatları, büyük imamları vardır. Bunlardan her biri, selefi salihîn mezhebi üzere yürümüş, İslâm âleminde yüz gösteren muhtelif ceryanlara, fel-sefi görüşlere karşı hak ve hakikati müdafaaya çalışmış, İslâm akaidinin ne kadar saf, ne kadar doğru olduğunu yeni yeni deliller ile, çalışmalar ile ispat etmiştir.

İşte bu büyük mücahit âlimlerden birisi imam Matüridî, diğeri de imam Eş'arîdir.

İmam Ebu Mansur Muhammed Matüridî (280) tarihlerinde doğmuş, (333) tarihinde Semerkant'da vefat etmiştir. Mensup olduğu Matüridî, Buhara ilçelerinden biridir. Kendisi Hanefî mezhebinde idi. Pek kıymetli tefsiri ve başka eserleri vardır. Bizim itikatta imâmımızdır. Hanefî mezhebinde bulunan Müslümanların en büyük kısmı i'tikatta Ebu Mansur Matüridîye tabidir.

İmam Ebu'l-Hasan Aliyyü'l-Eş'arî (260) tarihinde Basra'da doğmuş, (324) tarihinde Bağ-dat'ta vefat etmiştir. Büyük dedesi Ashab-ı Güzîn'den Ebu Musa el-Eş'arîdir. Ebu'l-Hasen el-Eş'arî, Şafîî mezhebinde idi. Ehli sünnet itikadına pek çok hizmet etmiştir. Pek değerli eserleri vardır. Mâ-lîkiler ile Şafîî lerin hemen ekserisi, Hanefîler'in bir kısmı ve Hanbelî mezhebindeki müslümanların bir kısım ileri gelenleri itikat meselelerinde Ebu'l-Hasen el-Eş'arî'ye tabidirler. İmam Matüridî ile İmam Eş'arî arasında esas itibariyle ihtilâf yoktur. Her ikisi de selefi sâlihîn yolunu takib etmiştir, ikisi de hak üzeredir. Ancak ikinci derecede bulunan, teferruat sayılan birkaç tali meselede ihtilâfları vardır. Fakat bunların başlıcaları da sözde ve görünüşte bir ihtilaftan başka değildir. Bu sebeple bugün Müslümanların en büyük kısmı, itikatça ya İmam Maturidî'ye veya İmam Eşari'ye tabi bulunmaktadır. ALLAH Teâlâ Hazretleri hepsinden razı olsun. Amin.

İslamiyet'ten Önce Araplar

Peygamberimiz Hz. Muhammed (sallallahu aleyhi vesellem) Arap yarımadasının Hicaz bölgesinde doğdu. O'nun hayatını ve insanlık tarihinde yaptığı büyük değişiklikleri kavrayabilmek için, yaşadığı asırda Arabistan'ın genel durumunun ve Arapların yaşayışlarının, ana hatları ile de olsa, bilinmesinde fayda vardır.

İslamiyet'ten önce Araplar, henüz millet haline gelemedikleri için, kabileler halinde, dağınık, birbiriyle düşman, genellikle kör kabile taassubuna dayanak, ırkı ve dini ihtilaflar içinde yaşıyorlardı. Her kabile, diğerlerinden ayrı bir devlet gibiydi. Hicaz bölgesinde üç önemli şehir, Mekke, Yesrib (Medine) ve Tâif'ti. Mekke'de Kureyş kabilesi, Tâif'te Sakif Kabilesi, Yesrib (Medine) de Evs ve Hazrec adlı Arap kabileleri ile üç yahudi kabilesi bulunuyordu.

Kabileler arasında kan davası ve sınır anlaşmazlıkları gibi sebepler yüzünden savaş eksik olmazdı. O cahiliye döneminde bile kabileler yalnızca yılın dört ayında (Muharrem, Recep, Zilkade ve Zilhicce aylarında) harp etmezlerdi. Bu aylara "eshür-i hurum" (savaşılması, kan dökülmesi haram olan hürmetli aylar) denir. Bu esnada, bütün kabileler güvenlik içinde seyahat edebiliyorlardı.

Mekke'nin hakimi olan Kureyş kabilesi, Kabe ve civarındaki putların koruyucusu oldukları için, diğer bütün kabilelerden saygı görürdü. Bu sebeple Kureyşliler, senenin her mevsiminde diledikleri yere seyahat edebiliyorlardı. O dönemde Hicaz bölgesine panayırlar kurulurdu. Bunların en önemlisi Mekke civarına kurulurdu. Buraya ülkenin dört bir yanından akın akın gelenler arasında satıcılar, şairler, hatipler, kahinler ve çeşitli dinlere mensup kimseler bulunuyordu. Taif ile Nahle arasında kurulmakta olan Ukaz panayırında, şiir yarışmaları yapılır, beğenilip derece alan şiirler, Kâbe'nin duvarlarına asılırdı.

Müslümanlıktan önce Arapların çoğunluğu putperestti. Yapmış oldukları bir takım heykellere ilah diye tapıyorlardı. Mekke'de Kabe ve civarına 360 kadar put yerleştirilmişti. Her kabilenin ayrı bir putu her putun özel bir ziyaret günü vardı. Böylece yılın her gününde putlarını ziyarete gelenlerle dolup taşan Mekke, bir ticaret merkezi olduğu kadar putperestliğin de merkezi haline gelmiş bulunuyordu.

Arabistan'da putperestlerden başka, Musevi (Yahudiler), Hıristiyan, Mecusi (ateşe tapan) ve Sâbîi (yıldızlara tapan) dinlerine mensup kimseler de vardı. Bunlardan başka, çok az sayıda, Hz. İbrahim aleyhisselam'ın dini olan "Hanif" dinini benimsemiş insanlar da vardı.

Araplar, cahiliye zamanında birbirlerine üstünlük taslamayı seven kibirli bir toplumdular. İslam gelip bu durumu ortadan kaldırdı ve fertler arasındaki temel üstünlük ölçüsünü takva olarak belirledi. İbn Abbas (r.anh) şöyle der: "Cahiletteki atalarımızla iftihar etmeyin/övmeyin.... Muhammed'in nefsinin/canının elinde tutan Allah'a yemin olsun ki; Ataları ile övünenlerin bu hali Allah nazarında ayaklarıyla pislik yuvarlayan böceklerden daha kötüdür." (Ebû Dâvud,Edeb,112)

Efendimiz sallallahü aleyhi vesellem başka bir rivayette şöyle buyurmuştur: "Yüce Allah cahiliye söylemlerini ve atalarla böbürlenmeyi sizden giderdi. İnsanlar iki guruptur; ya takva sahibi mü'min ya da asi facir/günahkâr'dır." (Ebû Dâvud,Edeb,120; Tirmizi, 3955)

Bu hadis-i şerifleri okuduğumuzda kendi hayatımızdaki geçmişten bu zamana kadar atalarımızdan gelen bidat ve hurafeleri bizlerde önlememiz lazım. "Dedem böyle yapardı, Annem böyle yapardı" diye etrafımızdaki aile ve dostlarımızdan çok duyduğumuz hurafeler bizleri doğru yoldan saptırmaya vesile olabilir. Bizim ölçümüz Kur'an ve Sünnet olması gerekir ki selamete erelim. Rabbim bizlere Hakkı hak bilip Hakka tabi olabilmeyi, batılıda batıl bilip ondan uzaklaşabilmeyi nasip eylesin. Amin!

Cahiliye dönemi; insanın insana kul olduğu, ırkı ve dini taassubun ayyuka çıktığı, putlara kurbanlar sunulduğu, kız çocuklarının diri diri toprağa gömüldüğü, zenginlerin faiz sistemiyle fakirleri ezdiği, her tür zulmün hüküm fermandığı beşeriyetin karanlık bir çağıydı. İslam güneşinin doğuşuyla insanlık, cahiliyetin tüm karanlıklarından ve zulmünden kurtularak, kulların Rab'leri olan Allah'a kul olduğu mutlak hürriyet ve adaletin aydınlığına kavuşmuştur.

Rabbim bizlerinde aklında, huyunda ve hayatında olan her türlü "cahiliye filleri" üzerimizden silip Efendimizin ahlakı ile ahlaklanabilmeyi nasip eylesin. Amin!

Kaynak: Dini Bilgiler ve Siyer Atlası

Sabır ve Hastalık

Kim Allah'ın azabından kurtulmak, vaat ettiği sevaba ve rahmetine erişmek ve cennetine girmek istiyorsa; nefsinin dünyevi arzularından alıkoysun. Dünyanın zorluk ve musibetlerine karşı da sabırlı olsun! Çünkü Cenab-ı Hak: "Muhakkak Allah sabredenleri sever! (Âli İmran,146)" buyurmaktadır.

Sabrın çeşitleri vardır:

- *Allah'a itaat ve ibadet hususunda sabır ve sebat,
- *Allah'ın haram kıldıklarından uzak durmada sabır,
- *Musibet, özellikle de musibetin geldiği ilk anda sabır ve metanet!

Kim Allah'a itaat ve ibadette sabır ve sebat gösterirse, Allah Teâlâ kıyamet günü ona üçyüz derece verir. Bu derecelerin her biri gök ile yer arası kadardır. Haramlardan uzak durma hususunda sebat gösterenlere de Cenab-ı Hak kıyamet günü, her bir derecesi yedinci kat gök ile yer arası kadar olan altıyüz derece verir. Yine, musibetlere karşı sabırlı olanlara da, her bir derecesi Arş ile yeryüzü arası kadar olan yedi yüz derece verilir.

Zekeriya a.s. bir gün yahudilerden kaçır ve onlar da peşine düşerler. Peşindekiler kendisine yaklaştıklarında bir ağaç görür. "Ey ağaç beni içine al!" der. Ağaç ortadan ikiye ayrılır. İçine girer ve ağaç tekrar kapanır. Sonra iblis gelir, Zekeriya a.s.'in yerini gösterir. İblis, Zekeriya a.s.'in peşindekilere bir testere getirir ve ağacı ikiye keserek onu öldürmeleri fikrini verir. Yahudiler de iblisin dediğini yaparlar.

Allah'a sığınmayı ağaca sığınması sebebiyle bu musibet onun başına gelir ve testereyle ikiye biçilir! Nitekim Hazret-i Peygamber'den s.a.v. şöyle rivayet edilmektedir: "Cenab-ı Hak buyuruyor ki: Bir kulumun başına bela gelip de bana sığındığı zaman daha o benden istemeden ben ona istediğini veririm. Bana dua etmeden icabet ederim! Buna karşılık bir kul, başına bir bela geldiğinde bana değil de benim yarattığım kullardan birine sığınırsa, ona karşı göklerin bütün kapılarını kapatırım." (İbnu Kesir, Kıssası'ı Enbiyâ)

Testerinin dişleri Zekeriya a.s.'in dimağına ulaşınca haykırır. Bunun üzerine kendisine şöyle denilir: "Ey Zekeriya, Cenab-ı Hak sana -Niçin başına gelen belaya sabretmiyorsun da âh! diyorsun? Eğer bir daha âh! çekersen, peygamberlerin adlarının bulunduğu divândan senin ismini silerim.- buyuruyor!" Bunun üzerine Zekeriya a.s. dudaklarını ısırır ve testereyle ikiye biçilinceye kadar sabreder.

Aklı başında olan kişiye yaraşan hareket, belaya karşı sabırlı olup şikayet etmemektir. Böyle yapanlar dünya ve ahiret azabından kurtulurlar. Çünkü en şiddetli bela ve musibetler peygamberler ile velilerin başına gelir.

Cüneydi Bağdadi rahmetullahi aleyh şöyle der: "Bela ariflerin kandili, müridlerin uyarıcısı, müminlerin kurtuluşu ve gafillerin helak olma sebebidir! Bir kimse, başına bir bela gelip ona sabrederek rıza göstermedikçe imanın gerçek tadına varamaz!"

Bir hadisi şerifte şöyle buyrulur: "Bir gece hastalanan, sabrederek Allah'tan gelene rıza gösteren kişi, tıpkı anasından doğduğu günkü gibi günahlarından kurtulur! O halde hastalandığınız zaman iyileşmeyi temenni etmeyin!" (es-Suyuti, Câmî'us-Sağir)

Dahhâk şöyle der: "Her kırk yünde başına bir bela, bir keder yada bir gâm gelmeyen kişi adına Allah katında bir hayır yok demektir!"

Muaz b. Cebel radiyallahu anh şöyle der: "Allah Teâlâ, bir kulu hastalığına uğrattığı zaman, kötülükleri ve günahları yazan soldaki meleğe şöyle der: -Kalemini kaldır, ona bir şey yazma!- Sevap ve hayırları yazmakla görevli meleğe şöyle der: -Bu kulumun işlemiş olduğu en güzel amelleri onun defterine yaz!-" (es-Suyuti, Câmî'us-Sağir)

Diğer bir hadisi şerifte şöyle buyrulur: Bir kul hastalandığı zaman Allah c.c. ona iki melek gönderir ve “Bakin bakalım kulum ne diyor?” der. Eğer kul “Elhamdulillah” diyorsa Allah c.c. bunu bilmesine rağmen melekler bunu Allah’a bildirirler. Cenab-ı Hak buyurur: “Eğer kulumu bu hastalıktan öldürürsem, onu cennete koyacağım! Eğer ona şifa veririm etini daha hayırlı etle, kanını daha hayırlı kanla değiştireceğim ve onun günahlarını affedeceğim!” (İmam Mâlik)

İbnü Atâ şöyle der: “Kişinin gerçek mümin olup olmadığı genişlik ve musibet anlarındaki durumuyla belli olur. Kim bolluk ve genişlik zamanlarında şükreder ve sıkıntılı günlerde feryat fğan ederse o kişi yalancılardandır. Gerçek müminlerden olmamıştır.”

Şayet bütün insanların ve cinlerin ilmi bir kişinin şahsında toplanmış olsa ve bu kişi, üzerine bela rüzgarları estiği zaman başına gelenlerden dolayı şikayetçi olup sızlansa; ne ilmi ve ne de ameli kendisine bir fayda verir! Nitekim hadisi kudsi de Cenab-ı Hak şöyle buyurur: “Benim takdiri-me rıza göstermeyen ve verdiğim nimetlere şükretmeyen kimse, kendisine benden başka bir Râb bulsun!” (et-Teberâni)

Vehb b. Münebbih rahmetullahi aleyh anlatır: Peygamberlerden biri elli sene Allah’a ibadet eder. Cenab-ı Hak ona, kendisini **affettiğini** bildirir. Peygamber ise “Ya Râbbi, ben hiç günah işlemedim ki, beni niye affediyorsun?” diye sorar. Allah c.c. bir atar damarına emreder ve onun atışından o gece uyuyamaz. Sabah olup da melek yanına gelince, şikayette bulunur. Damarın verdiği rahatsızlıktan sitem eder. Melek şöyle der: “Râbb’in sana diyor ki: Elli senelik ibadetin, şu damarın verdiği rahatsızlık dolayısıyla yaptığın şikayete bile denk değildir!

Kaynaklar: Mûkaşefetü'l Kulûb – İmam-ı Gazâli

İNFAK

Mü'min, cömert insandır. Hakiki cömertlik ise, gözünü kırpmadan, eli titremeden ihsan edebilmek, bahar yağmurları gibi gönüllere hayat bahşedebilmek, cân-u gönülden ve haz duyarak infak edebilmektir. Mü'min, tıpkı çiçeklerin güzel kokularını etraflarına cömertçe ikram etmeleri gibi, tabii ve ruhani bir eda ile infak edebilmeli ki, yaptığı hayır-hasenat, Hak katında bir kıymet ifade etsin.

Tasavvufun özüne ve gayesine baktığımızda; onun esası muhabbet ve bu terakkiideki zirvesinin de “adaba riayet” yani edeplenme olduğunu görürüz. Genelde tekke ve dergahların en mühim ikar levhalarından olan “Edep ya Hu” ifadesi, edebe riayete çağırın bir ikaz olduğu gibi, aynı zamanda “Ya ilahî! Edep lütfeyle!” manasında bir niyattır (yakarış).

İmanın özü olan edep duygusu, mü'minin hayatının her safhasını kuşatan bir haslettir. Bilhassa da ibadet ve muamelat hayatını. Hayatımızda bulunması gereken en önemli ibadetlerden bir tanesi de Hak yolunda “infak”tır. Infak kelimesi, Allah'ın (cc) hoşnutluğunu kazanma niyeti ile harcamada, yardımlarda (maddi, manevi) bulunma anlamına gelir. Aynı zamanda “infak” kelimesinin taşıdığı manâ iyi tahlil edilirse, bu ibadetin bir hikmetinin de, insanı ruh, şahsiyet ve karakter bakımından maddenin esaretinden kurtararak maneviyatı maddiyata hakim kılması olduğu görülür. Bu yönüyle ibadetler içinde infakin ruha sağladığı belki de en büyük fayda, “vicdan huzuru”dur.

Rabbimiz buyuruyor:

“Allah yolunda infak edin. Kendi ellerinizle kendinizi tehlikeye atmayın. İyilik edin. Allah iyilik yapanları (hayır-hasenat, amel-i salih işleyenleri) sever.” (el-Bakara, 195) buyuruyor.

Ömer bin Abdülaziz rahmetullâhi aleyh buyurur ki:

“Namaz, seni yolun yarısına; oruç, tam Melik'in kapısına iletir. Sadaka ise, Melik'in huzuruna çıkarır.”

Ali İsfehânî -rahmetullâhi aleyh- bu hakikati ne güzel ifade eder:

“...Âfiyet ve günahsız olmayı aradım; zühd de, yani şüphelilere düşmek korkusuyla mübahların çoğunu terk etmekte buldum. Kolay hesabı aradım, susmakta buldum. Rahat ve huzuru aradım, cömertçe infak etmekte buldum.”

Her mü'min, çevresinden mesuldür. Muhtaçların, mazlumların feryatlarına bigane kalmaz. Yine o, karanlık bir gecenin mehtabı gibi nurlu, hassas, rakik, diğergâm, merhametli, cömert ve infak heyecanıyla dolu olmalıdır.

Cenâb-ı Hak, rızkın temininde mahlukatı birbirine vesile kılmıştır. Dolayısıyla muhtacı gözetmek, Allah Teâlâ'nın bizlere olan ihsanlarından onlara pay ayırabilmek, büyük bir fazilet ve ilâhî bir lütuftur. Muhtaçların feryatlarına teselli olmadıkça mü'minin ruhu da teselli bulamaz.

Hazret-i Mevlânâ ne güzel buyurur:

“Şunu iyi bil ki, bedenden, maldan, mülkten kaybetmekte, ziyana uğramakta ruha fayda vardır; onu vebalden kurtarır. Mal bağışlamakla, infak etmekle, görünüşte elden çıkar gider ama, onu verenin gönlüne yüzlerce manevi hayat gelir!”

Dünya serveti, en yakınlardan başlayıp toplumdaki acizlere, kimsesizlere, gariplere yardımcı olmak suretiyle, vicdan huzuruna ve ahiret saâdetine ermek için kazanılmalıdır. Kazançta niyet bu olursa, dünyevi endişelerin gönüllerde meydana getirdiği katlık, kasvet, buhran ve sıkıntıların yerini tatlı bir huzur ve süknet halî alır.

Konumuzun başında belirttiğimiz gibi edep duygusu mü'minin hayatının her safhasında bilhassa da ibadet ve muamelatta bulunması gereken bir haslettir. Infak ibadetinde gözetmemiz gereken edepler vardır.

İnfakta gözetmemiz gereken edebi Rabbimiz şöyle bildiriyor:

“Mallarını Allah yolunda harcayan, sonra da harcadıklarının peşinden (bunları) başa kalmayan ve gönül incitmeyenlerin, Rab'leri katında mükâfatları vardır. Onlar için korku yoktur. Onlar üzülmeyeceklerdir de.”

FAZİLETLİ İBADETLER

Güzel bir söz ve başışlama, peşinden gönül kırma gelen bir sadakadan daha hayırlıdır. Allah, her bakımdan sınırsız zengindir, halimdir (hemen cezalandırmaz, mühlet verir).

Ey iman edenler! Allah'a ve ahiret gününe inanmadığı hâlde insanlara gösteriş olsun diye malını harcayan kimse gibi, sadakalarınızı başa kakmak ve gönül kırmak suretiyle boşa çıkarmayın!..." (el-Bakara, 262-264)

Ayet-i kerimelerde Rabbimiz, hayır ve hasenatta riayet etmemiz gereken edebi açıkça bildirmektedir. Yani kalp kırarak muhtacı hor görerek, mihnet vererek ve başa kakarak yapılan bir hayrın, Allah katında hiçbir değeri kalmaz. Böylesine kaba ve duygusuz bir kalp ile infak edenler, verdiklerinin ecirini kendi elleriyle imha etmiş olurlar.

İnfak ibadetinde ihlas da, sadakayı boşa çıkarmama hassasiyeti içerisinde; "hasbeten lillah" yani sırf Hakk'ın rızasını kastederek, verdiğini doğrudan doğruya Allah'ın kudret eline takdim edebilme şuuruyla verebilmektir.

Efendimiz (Sallallahu aleyhi vesellem) buyurur:

"Helal maldan verilen her bir sadakayı, Rahman olan Allah (kudret) eliyle alır ve kabul eder." (Müslim,Zekat,63)

İnfak ibadetinin önemini Hak dostlarının hayatında da öne çıktığını görüyoruz. Üstadımız Hacı Yasin Aydemir bu hususta bizlere evvela kendi fiilleri ile örnek olup sonrada tebliğlerde bulunduğuna şahit olduk ve oluyoruz. Daima kendinden önce Hakk yolunu ve ihtiyaç sahiplerini düşünerek infak eder ve bizleri de bu güzel ibadete teşvik etmektedir.

Kendisi bu hususu: "Ey Gönül! Allah yolundaki infakının ve teslimiyetinin payı sahip olduğun imanın derecesi kadardır. İnfak ve teslimiyetine dön de bir bak Mebusisi! İmanın ve teslimiyetin ne haldeymiş!" diye ifade etmiştir.

Cenâb-ı Hak cümlemizi, ihlasını koruduğu amellerini halis niyetle ifa edebilen salih kullarından eylesin! Sahabe, evliya ve salih ecdadımızın güzel hallerinden kalplerimize hisseler İütfeyesin!

Amin!

Kaynak: Hak Dostlarının Örnek Hallerinden

Tasavvuf İlminin Fazileti

Bir adam Hz. Resulullah'a s.a.v. şerrin ne olduğunu sordu, Resulullah s.a.v.: "Bana şerden sormayınız, hayırlı şeyleri sorunuz!" dedi ve bunu üç kere tekrarladı. Sonra: "Şerlerin en kötüsü: Âlimlerin kötü olmasıdır, hayırların en iyisi de âlimlerin hayırlı olmasıdır." buyurdu.

Bunun böyle olmasının sebebi şudur: Ulema yani alimler, ümmetin yol göstericisi, dinin direği, cehalet karanlığının aydınlatıcısı, İslam cemiyetinin seçilmiş temsilcileri, Kur'an ve sünnetin hüküm kaynağı, Allah'ü Teâlâ'nın yeryüzündeki emini, kulların manevi hastalıklarının doktoru, tevhid dininin uzmanı, büyük emanetin taşıyıcıları olan muhterem ve değerli kişilerdir. Bu halleriyle onlar, insanlar içinde gerçek takvâya en layık olanlar ve dünyaya karşı kulların en zahidi olma durumunda olan kimselerdir. Çünkü onlar bu güzel hal ve sıfatlara, hem kendileri hem de diğer insanların istifadesi adına muhtaçdırlar. Onların bozulması alemin bozulması, onların iyi ve düzgün olması da alemin rahatça ıslah olması demektir.

İlim, farz ve fazilet olarak iki kısma ayrılır. Farz olan ilim; insanın dini vazifelerini hakıyla yerine getirmesi için bilmesi gereken ilimdir. Fazilet olan ilim ise; ihtiyacın dışında, Kur'an ve sünnete uygun olarak elde ettiği ilimdir.

Kur'an ve sünnete uygun olmayan, Kur'an ve sünnetten istifade ile elde edilmeyen, onların anlaşılmasına yardım etmeyen yahut onlara dayanmayan bütün ilimler, ne çeşit ve ne kadar olursa olsun, fazilet değil rezalettir. Bu gibi ilimlerle insan ancak dünyada boş zevklerini, ahirette de perişanlığını artırır.

Farz olan ilimde insanın cahil kalmasına müsaade yoktur. Şeyh Şeyhulislam Ebu'n-Necib es-Sühreverdi'nin Enes b. Mâlik'den r.a. naklederek bize bildirdiğine göre, Resulullah a.s. şöyle buyurmuştur: "İlim Çin gibi bulunduğunuz yere uzakta da olsa onu arayıp bulunuz. Şüphesiz, ilim talep etmek erkek ve kadın her müslümana farzdır." Buradan anlamamız gereken ilmin kaynağını bulduğunda bu ilmi tahsil etmek yani eğitimi almaktır.

Şeyh Ebu Tâlib el-Mekki rahmetullahi aleyh demiştir ki: "Öğrenilmesi farz olan ilim; İslamın üzerine bina edildiği beş şeyin, şahadet, namaz, oruç, zekat ve hacın bilinmesidir. Çünkü bunlar her müslümana farz kılınmıştır."

Yapılması farz olan şeyleri, amel edecek kadar bilmek farzdır. Nitekim bu beş ana farzın ilki, kelime-i şehâdet olduğu için tevhid ilminin de bu farz ilimlerin arasına gireceği söylenmiştir. Çünkü tevhid, İslam'ın zarurî amellerinden birisidir. İhlas ilmi de İslam'ın sıhhatiyle alakalıdır ve farz olan ilme dahildir. Ayrıca alış-veriş, nikah-talak gibi işlemleri yapacakların da bu işlere başlayacakları zaman onlarla ilgili ilimleri bilmesi de farzdır.

Meşâyih-i kirâm ve zühd sahibi (gönlünde dünya sevgisi ve meşgalesi olmayan) âhîret âlimleri, farz olan ilimleri öğrenmek için bütün gayretlerini sarfetmişlerdir. Bu ilimleri hakıyla öğrenerek emir ve nehiyleri tam manasıyla yerine getirip, Allah'ın lütuf ve yardımıyla bu mesuliyetten kurtulmuşlardır. Onlar, Allahu Teâlâ'nın : "Habibim! Sen emrolunduğun şekilde, beraberinde tevbe edenlerle, dosdoğru hareket et. İstikamet üzere ol. (Sana tabi olanlar da istikamet üzere davransınlar.)" (Hüd suresi, 112) âyetinde, Resulüne emrettiği istikamet halinde O'na tabi olarak, istikamet üzere hareket ettiklerinde Allahu Teâlâ, kendilerine yukarıda zikredilen manevi ilim kapılarını açmıştır.

Ebu Hafs'a; "Amellerin en faziletlisi hangisidir?" diye sorulduğunda cevabı şu olmuştur: "İstikamettir. Çünkü Resulullah s.a.v. "tam olarak güç yetiremeyeceksiniz ama, siz istikamet üzere olunuz."(Heysemi, Mecmau'z-Zevahid) buyurdu.

Cafer es-Sâdik: "Emrolunduğun gibi istikamet üzere ol!" âyeti hakkında; "Bunun manası, azmini sağlam tutarak Allah'a acziyetini itiraf et, demektir." demiştir.

Ebu Ali el-Cüzcâni demiştir ki: "Sen istikamet iste, keramet peşine düşme! Nefsin keramet peşinde koşar durur. Halbuki Allah senden istikamet istemektedir."

Sufler, bunların yanında, özel muhabbetin, muhabbet-i zattan muhabbet-i sifata kadar değişen kısımlarını, kalbi muhabbetle ruhi muhabbet, akli muhabbetle nefsi muhabbet arasındaki farkları, makam-ı muhip ile makam-ı mahbub, mürid ile murâd arasındaki fark ve ayrıcalıkları da çok iyi bilirler. Sonra onlar heybet, üns, kabz, bast gibi müşahade ilimlerini, kabz ile bast, hemm(-müşkil hâl) ile neşat(sevinç) arasındaki farkı da bilirler. Ayrıca fenâ ve bekâ ilimlerini iyi bildikleri gibi fenânın çeşitli dereceleri arasındaki farkı, tecelli, cem, fark, levâmi, tavâli, bevâdi, sahv, sekr ve bunların dışındaki hâl ve durumlarında yakinen bilirler ve ehline öğretirler.

Suflerin ilimleri dışındaki bütün ilimlerin tahsili esnasında kalbde dünya muhabbetinin bulunması ve takvânın hakikatlerinden uzak kalınması tahsile mani olmaz. Hatta bazen, dünya muhabbeti onları elde etmeye yardımcı bile olur. Çünkü ilimle uğraşmak çok zordur. Ancak kişi, istediği makam ve mevkiye ilimle ulaşacağını anladığı zaman bütün güçlüklerle katlanır. Gece uykusunu terk eder. Vatanından ayrılmaya, uzun süre yolculuk yapmaya ve bu uğurda fedakarlık yapmaya katlanır.

Bu büyük velilerin ilmi ise dünya muhabbetiyle hasıl olmaz. Heva ve hevesten kaçmadıkça, boş lezzetleri bir kenara koymadıkça bu ilimlerin hakikatine ulaşamaz. Bu ilimler ancak takvâ mektebinde okunur. Nitekim Allahu Teâlâ: “Allah’tan korkun, O size (bilmediklerinizi) öğretir.” (Bakara, 282) buyurmuştur. Bununla hakiki ilmin takvânın mirası olduğu anlaşılmalıdır.

Bir adam malının, insanların en akıllısına verilmesini vasiyet etse, o mal zahidlere (kalbini dünyadan çekip Allah’a bağlayanlara) verilir. Çünkü halkın en akıllısı onlardır.

Kul, sağlam bir takvâ ve güzel bir zühd haliyle ancak ilimde râsîh (üstün derece ve derin anlayış sahibi) olabilir.

Ebu Said el-Harrâz kaddesallahu sirruh demiştir ki: “İlimde râsîh olanlar, bütün ilimlerde tam kemâle erdiler. İlimleri gerçek yönleriyle öğrendiler. Bu ilmin kendilerine verdiği nur ve ferasetle(yüksek kavrama ve anlayış) bütün mahlukatın niyet, dert ve düşüncelerini bilir duruma geldiler.”

Gerçek zühd sahibi alimler ise, şeriatın esası ve dinin temeli olan zaruri ilimleri öğrendikten sonra, tamamen Allah’a yönelip, her şeyleri ile Allah’a bağlandılar. Masivâyı(tüm lüzumsuz işleri) terk ettiler. Böylece ruhları kurbîyyet makamına ulaşarak, orada elde ettikleri nurları, onu almaya müsait kalplerinin üzerine dökmeye başladılar. Bu sayede kalpleri, her türlü ilmi anlayacak bir hale geldi. Sonunda ruhları, onlar devamlı ezeli aleme bağlı kaldıkları için, ilimleri idrak etme durumundan daha ötelere yükselmiş, ilmin kabı olan vücuttan da sıyrılarak tam bir müşahedeye ulaşmıştır.

Rasulullah s.a.v. şöyle buyurmuştur: “Şeytan çok defa sizi ilimle oyalayarak ameli tehir ettirir (erteletir).” Ashab Resulullah s.a.v.e:

“Ya Resulullah! Şeytan bizi ilimle nasıl oyalar?” diye sorduklarında, Allah Resulu s.a.v. :

Şeytan size; “Sen ilim öğrenmeye bak, iyice öğreninceye kadar amele bakma! der. İnsan da şeytanın bu sözüne aldanarak, ilmi konularda durmadan laf edip durur, ameli hep sonraya bırakır ve nihayet amel etmeden ölür gider.”

Hasan el-Basri de şöyle demiştir: “Allahu Teâlâ, sırf ilim ve rivâyet sahibine önem vermez. O, ancak, güzel anlayış sahibine önem verir, itibar eder.” Yani ilmini kendi hayatına yansıtan kişiye itibar eder demiştir.

İnsanların bir kısmı, donuk tabiatlı, katı kalpli kimselerdir. Bunlar ancak cehennem korkusu, uyarıcı öğütler ve nasihatlarla yumuşayabilirler. Bazıları ise temiz bir yaratılışa sahip, kalpleriyle nefisleri birbirine uyum ve yakınlık olan kimselerdir. Nefsi kalbine galip gelen kimse, nasihat ve vaazla, kalbi nefisine hakim olan kimse de, hikmetle Hakk’a çağrılır. Öğütle davete “ebrar(iyiler)” uyar, bu davette cennetle müjdemek ve cehennemle korkutmak esastır. Hikmetle davete “mukarrebün(yakınlık sahipleri)” icabet eder. Onlar bu davette, kurbîyyet makamının lütuflarına, tertemiz marifet ilmine ve tevhidin inceliklerine çağrılırlar.

Sufilerin icabeti hem ruhen, hem kalben ve hem de nefisleriyle, diğer insanların icabeti ise bunların bazılarıyla olmaktadır.

Hız. Ömer r.a. Suheyb er-Rumi için "Allah Suheyb'e rahmet etsin. O, Allah'ın azap ve ateşinden hiç korkmasaydı bile, O'na yine isyan etmezdi." demiştir. Bundan kasıt edilen: Şayet kendisine, cehennemden kurtulduğuna dair bir berat yazılıp verilse bile o bununla gevşemezdi. Allahu Teâlâ'nın emrinin büyüklüğünü bilmesi, kendisini Allah'a hakkıyla kulluğa sevk ederdi. O, yüce Rab-bine karşı kulluğunu, azamet sahibi Allah'ın kendisi üzerindeki hakkını bilmesinden dolayı yapardı.

Sufilerin Hakk'ın davetine icabetleri, sevenin sevdiğinin davetine büyük bir haz ve şevkle hiçbir zorluğa aldırmadan koşması gibidir. Diğer insanların icabeti ise büyük sıkıntı ve güçlükleri aşarak gerçekleşmektedir. Bu icabetin eseri, zamanla, istikamet ve kulluğun gerçekleşmesiyle amellerde kendini gösterir.

Bunun yanında amele yaşamayan, içini boş şeylerle dolduran ve güzel olanı yalanlayan kimsenin basireti kapanır. Melekût alemine nüfuz edemez.

Sufilerin nefisleri, kalpleri ve ruhları, zahiren ve bâtinen ilahi davete icabet edince daha fazla ilim ve daha çok marifet sahibi olmuşlardır. Bu durumda da amelleri daha temiz ve daha faziletli olmuştur.

Lokman aleyhisselam bir vasiyetinde oğluna: "Yavrucuğum! Güzel amele ancak yakîn ile güç yetirilir. Kişi ancak yakîni ölçüsünde amel eder. Amel sahibinin yakîni azalmadıkça ameli noksanlaşmaz."

Yakîn ilmi, ilimlerin en faziletlisidir. Çünkü yakîn, insanı daha çok ve daha güzel amel etmeye sevk eder. İnsanı daha güzel amel etmeye sevk eden şey, onu daha güzel kulluk yapmaya götürür. Daha güzel kulluk yapmaya götüren şey ise, Rabbe karşı korunması gereken hukuku en güzel şekilde uygulamak için çalışır. Yani yakîn ve ihlas ne kadar çok olursa kul, Rabbine o derece itaat ve kulluk yapar.

Kaynak: Avarifü'l-Mearif - Şihâbuddin Sühreverdi

HZ. EBU BEKİR (R.A.)

Ebu Bekr-i Siddik radiyallahu anh (Hucre-i Seadet)

ŞEMALİ ŞERİFLERİ

Uzunca boylu, beyaz yüzlü, ak sakallı, iki tarafı seyrekçe, çukurca gözlü idi. Elleri genişçe ve bedenleri zayıfça idi. Mübarek duruşları hüzünlü ve kableri Aşkullah, Haşyetullah ve Muhabbet-i Resulullah ile dolu idi. Enbiyadan sonra insanların en efdaliydi.

Ömrü boyunca Peygamber (s.a.v.) efendimizden ayrılmamıştır. Malıyla, canıyla, bütün varlığıyla hizmet etmiştir. Sevr mağarasında sevgili Peygamber (s.a.v.) efendimizin teveccühüne mazhar olmuştur ve kendilerine gizli zikir telkini burada ilham edilmiştir.

HAYATINDAN KESİTLER

Hz. Muhammed (s.a.s.)'in İslâm'ı tebliğ'e başlamasından sonra ilk iman eden hür erkeklerin; raşit halifelerin, aşere-i mübeşşerenin ilki. Câmîu'l Kur'an, es-Siddîk, el-Atik lakaplarıyla bilinen büyük sahibi.

Kur'ân-i Kerim'de hicret sırasında Rasûlullah'la beraber olmasından dolayı, "...mağarada bulunan iki kişiden biri..." (et-Tevbe, 9/40) şeklinde ondan bahsedilmektedir. Asıl adı Abdülkâbe olup, İslâm'dan sonra Rasûlullah (s.a.v.)'in ona Abdullah adını verdiği kaydedilir. Azaptan azad edilmiş mânâsında "atik"; dürüst, sadık, emin ve iffetli olduğundan dolayı da "siddîk" lâkabıyla anılmıştır. "Deve yavrusunun babası" manasına gelen Ebû Bekir adıyla meşhur olmuştur. Teym oğulları kabilesinden olan Ebû Bekir'in nesebi Mürre b. Kâ'b da Rasûlullah'la birleşir. Anasının adı Ümmü'l-Hayr Selma, babasının ki Ebû Kuhafe Osman'dır. Künyesi Abdullah b. Osman b. Amir b. Amir... b. Murra ...et-Teymî'dir. Bedir savaşına kadar müşrik kalan oğlu Abdurrahman dışında bütün ailesi müslüman olmuştur. Babası Ebû Kuhafe, Ebû Bekir'in halifelliğini ve ölümünü görmüştür. Hz. Ebû Bekir'in Rasûlullah (s.a.v.)'den bir veya üç yaş küçük olduğu zikredilmiştir. İslâm'dan önce de saygın, dürüst, kişilikli, putlara tapmayan ve evinde put bulundurmayan "hanîf" bir tacir olan Ebû Bekir, ölümüne kadar Hz. Peygamber'den hiç ayrılmamıştır. Bütün servetini, kazancını İslâm için harcamış, kendisi sade bir şekilde yaşamıştır.

Hz. Ebû Bekir, Fil yılından iki sene birkaç ay sonra 571'de Mekke'de dünyaya gelmiş, güzel hasletlerle tanınmış ve iffetiyle şöret bulmuştur. İçki içmek cahiliye döneminde çok yaygın bir âdet olduğu halde o hiç içmemiştir. O dönemde Mekke'nin ileri gelenlerinden olup Arapların nesep ve ahbâr ilimlerinde meşhur olmuştur. Kumaş ve elbise ticaretiyle meşgul olurdu; sermayesi kırk bin dirhemdi ki, bunun büyük bir kısmını İslâm için harcamıştır. Rasûlullah'a iman eden Ebû Bekir (r.a.) İslâm dâvetçiliğine başlamış, Osman b. Affân, Zübeyr b. Avvâm, Abdurrahman b. Avf, Sa'd b. Ebî Vakkas ve Talha b. Ubeydullah gibi İslâm'ın yücelmesinde büyük emekleri olan ilk müslümanların bir çoğu İslâm'ı onun dâvetiyle kabul etmişlerdir.

Hz. Ebû Bekir hayatı boyunca Rasûlullah'ın yanından ayrılmamış, çocukluğundan itibaren aralarında büyük bir dostluk kurulmuştur. Rasûlullah birçok hususlarda onun görüşünü tercih ederdi. Umûmî ve husûsî olan önemli işlerde ashâbiyla müşavere eden Peygamber (s.a.s.) bazı hususlarda özellikle Ebû Bekir'e danıştırdı. (İbn Haldun, Mukaddime, 206). Araplar ona "Peygamber'in veziri" derlerdi.

Teymoğulları kabilesi Mekke'de önemli bir yere sahipti. Ticaretle uğraşıyorlar, toplumsal temasları ve geniş kültürlülükleri ile tanınıyorlardı. Hz. Ebû Bekir'in babası Mekke eşrafındandı. Hz. Ebû Bekir, cahiliye döneminde de güzel ahlâkı ile tanınan, sevilen bir kişi idi. Mekke'de "esnak" diye bilinen kan diyeti ve kefalet ödenmesi işlerinin yürütülmesiyle görevliydi. Muhammed (s.a.v.) ile büyük bir dostlukları vardı. Sık sık buluşur, Allah'ın birliği, Mekke müşriklerinin durumu ve ticaret gibi konularda müşavere ederlerdi. ikisi de cahiliye kültürüne karşıydılar, şiir yazmaz ve şiiri sevmezlerdi, daha ziyade tefekkür ederlerdi.

İSLAMI BENİMSEMESİ

Hz. Ebû Bekir, Hira dağından dönen Hz. Muhammed ile karşılaştığında, Rasûlullah (s.a.v.) ona, “Allah’ın elçisi” olduğunu söyleyip “Yaratan Rabbinin adıyla oku” (el-Alâk, 96/1) diye başlayan ayetleri bildirdiği zaman hemen ona: “Allah’ın birliğine ve senin O’nun rasûlü olduğuna iman ettim” demistir. Hz. Hatice’den sonra Rasûlullah’a ilk iman eden odur. Hz. Peygamber (s.a.s.) İslâm’ı tebliğinin ilk zamanlarında kiminle konuştuysa en azından bir tereddüt görmüş, ancak Ebû Bekir şeksiz ve tereddütsüz bir şekilde kabul etmiştir. Hatta Hz. Peygamber (s.a.v.), “Bütün insanların imanı bir kefeye, Ebû Bekir’in ki bir kefeye konsa, onun imanı ağır basardı” diye lâtif bir benzetme de yapmıştır. Mü’min Ebû Bekir, hayatının sonuna kadar tüm varlığını İslâm’a adanmış, bütün hayırlı işlerde en başta gelmiştir.

Ebû Bekir Mekke döneminde güçlü kabilelere mensup kişileri İslâm’a kazandırmaya çalıştı, öte yandan müşriklerin işkencelerine maruz kalan güçsüzleri, köleleri korudu; servetini eziyet edilen köleleri satın alıp azad etmekte kullandı. Bilâl, Habbab, Lübeyne, Ebû Fukayhe, Amir, Zinnire, Nahdiye, Ümmü Ubeyys bunlardandır. Kendisi de Mescid-i Haram’da müşriklerin saldırısına uğramıştı. Ebû Bekir, iman ettikten sonra İslâm’ı tebliğe gizli gizli devam ediyordu. Annesi, karısı Ümmü Ruman ve kızı Esmâ da iman etmiş, fakat oğulları Abdullah, Abdurrahman ve babası Ebû Kuhafe henüz iman etmemişlerdi. Osman b. Affan, Sa’d b. Ebî Vakkas, Abdurrahman b. Avf, Zübeyr b. Avvâm, Talha b. Ubeydullah gibi ilk müslümanları İslâm’a dâvet eden o dur. Müşriklerin eziyetleri çoğalıp müslümanlara yapılan baskılar arttıktan sonra Hz. Peygamber (s.a.v.) Hz. Ebû Bekir’e de Habeşistan’a göç etmesini söylemiş ve Ebû Bekir yola çıkmış; ancak Berkû’l-Gimâd’da Mekke’nin ileri gelen kabilelerinden İbn Dugunne ile karşılaştığında İbn Dugunne onu himayesine aldığını ve Mekke’ye dönmesi gerektiğini belirterek, ikisi birlikte Mekke’ye dönmüşlerdir. Ancak şartlı olarak Ebû Bekir’i himayesine alan İbn Dugunne, Ebû Bekir’in ağızdan açığa ibadet etmesi ve inancını yaymaya devam etmesi sebebiyle şartları yerine getirmediğini iddia ederek ona ibadetini gizli yapmasını söylediğinde Ebû Bekir, onun himayesine ihtiyacı olmadığını, zaten kendisine söz de vermediğini ifade etmiştir: “Senin himayeni sana îde ediyorum. Bana Allah’ın himayesi yeter.” Böylece on üç yıl Mekke’de Rasûlullah’ın yanında kalan Hz. Ebû Bekir, Hz. Aişe’nin rivâyetine göre, Rasûlullah hicret emrini alıp Ebû Bekir’e gelerek ona beraberce hicret edeceklerini söyleyince Ebû Bekir sevinçten ağlamaya başlamıştı (İbn Hisâm, es-Sire, II, 485).

Hz. Peygamber’in bir gecede Mekke’den Kudüs’e oradan Sidretü’l Müntheha’ya gittiği isra ve Mirâc hâdisesini duyan müşrikler bunu Hz. Ebû Bekir’e yetiştirdikleri zaman; “**O dediyece dogrudur.**” demistir. Bu sözünden sonra Ebu Bekir’e; ihlâslı, asla yalan söylemeyen, özü doğru, itikadında şüphe olmayan anlamında, “Siddîk” lâkabı verildi. Kur’an tabiriyle, “**O, ne iyi arkadaş**” (en-Nisâ, 4/69) denilebilir.

İşte o “Siddîk” ile o “Emîn”, o iki arkadaş beraberce Sevr dağındaki mağaraya hareket ederek hicret etmişlerdir.

HİCRETİ

Sevr mağarasına ilk giren Hz. Ebû Bekir, (r.a.) mağarada keşif yaptıktan sonra Rasûlullah içeri girmistir. Ebû Bekir’in kızı Esmâ yolda yemeleri için azıklarını hazırlamıştı. Onlar Mekke’den ayrılınca müşrikler her tarafa adamlarını yollayarak aramaya başladılar. Kureyş kabilesinin müşrikleri Ebû Cehil başkanlığında Esmâ’nın evini aradılar, hakaret edip dayak attılar. Hz. Ebû

SİLSİLEY-İ ALİYYE

Bekir (r.a.) hicret yolculuğuna çıkarken yanına bütün parasını almıştı. Buna rağmen kızı Esmâ onun nerede olduğunu, nereye gittiğini kâfirlere söylememiştir. İz süren Mekkelî müşrikler Sevr mağarasına kadar geldiler. Rasûlullah bu sırada Kur’ân’da anlatıldığı biçimde şöyle diyordu: “Üzülme, Allah bizimledir” (et-Tevbe, 104/40). Nitekim Allah ona güven vermiş, göremedikleri askerleriyle onu desteklemiştir; Allah güçlüdür, hakimdir. Kâfirler tüm aramalara rağmen onları bulamadılar. Mağarada üç gün kaldıktan sonra Medine’ye yönelen Rasûlullah ile Ebû Bekir Kuba’ya vardılar.

Ebû Bekir mağarada kaldıkları günü şöyle anlatır: “Rasûlullah (s.a.v.) ile beraber bir mağarada bulundum. Bir ara basımı kaldırıp baktım. O anda Kureyş casuslarının ayaklarını gördüm. Bunun üzerine, ‘Ya Rasûlullah, bunlardan bir kaç gözünü aşağı eğse de baksa muhakkak bizi görür’ dedim. O, ‘Sus ya Ebû Bekir. İki yoldaş ki, Allah onların üçüncüsü ola, endişe edilir mi?’ buyurdu. Kuba’da üç gün kalan Rasûlullah ile Hz. Ebû Bekir nihayet Medine’ye vardılar. Medine’de Hz. Ebû Bekir humma hastalığına tutuldu. Hastalık ilerleyip yatağa düştüğünde Rasûlullah, “Allah’ım Mekke’yi bize sevgili kıldığın gibi Medine’yi de bize sevgili kıl, hummayı bizden uzaklaştır” diye dua ettiği zaman Hz. Ebû Bekir ve hasta olan diğer sahâbiler iyileştiler. Bu arada Hz. Âişe ile Hz. Muhammed (s.a.v.)’in düğünleri yapıldı. Mescidi Nebî inşâ edildi. Masrafların bir kısmını Hz. Ebû Bekir karşıladı. Medine’de kardeşlik tesis edildiğinde Ebû Bekir’in kardeşliği Harise b. Zeyd oldu.

Sevr Mağarası

Hz. Ebû Bekir Medine’de Mescidi Nebî’nin inşasına katıldı. Rasûlullah İslâmı yaymak ve düşmanlar hakkında bilgi toplamak için “seriyye” denilen keşif kollarını Medine dışına gönderiyor, bunlara bazen Hz. Ebû Bekir de katılıyordu. Rasûlullah ile birlikte bizzat çarpıştığı savaşlarda (Bedir’de, Uhud’da, Hendek’te) Ebû Bekir de yer aldı. O, Müreysi, Kurayza, Hayber, Mekke, Huneyn, Taif gazvelerinde de bulundu. (Rasûlullah’ın bizzat idare ettiği harplere gazve denir.) Ebû Bekir, bu sözü geçen büyük savaşlardan başka, otuzdan fazla gazveye katılmıştır. Çarpışma olmaksızın Veddan, Buvat, Bedr-i Ülä, Useyre gazveleriyle de düşmanlar itaat altına alınmıştır. Bütün bu gazvelerde Hz. Ebû Bekir, Rasûlullah’ın en yakınında yer almış olup onun “veziri” gibi idi. Bedir’de, oğlu Abdurrahman müşrikler safında yer aldığında Ebû Bekir oğluyla çarpışmıştır. Sadece o değil, Bedir’de bir çok sahâbî, oğlu, kardeşi, babası, dayısı ile çarpışmıştı. Bedir savaşı, müslümanların İslâm’ı her şeyden üstün tuttıklarını, Allah için en yakınları olan müşrikleri kan bağı veya kabile taassubu içinde kalmadan, başka insanlardan ayırt etmeden düşman olduklarını göstermektedir. Rasûlullah’ın bir amcası Hamza, İslâm ordusu safındayken öteki amcası Abbas, düşman safındaydı. Yeğeni Ubeyde kendi yanındayken, öteki yeğenleri Ebû Süfyan ve Nevfel müşriklerle beraberdi. Hattâ kızı Zeyneb’in eşi Ebû’l-As da Rasûlullah’a karşı müşriklerle birlikte savasıyordu.

Hicretin 9. yılında Medine’de büyük bir kıtlık oldu. Bu arada Bizans imparatoru, Şam’da Hicaz bölgesini istilâ etmek üzere büyük bir ordu hazırladı. Rasûlullah, bu orduya karşı İslâm ordusunu hazırlarken, kıtlık sebebiyle zorluklarla karşılaştı. Ebû Bekir malının hepsini bu ordunun hazırlanmasında kullandı. Onuncu yılda “Vedâ Haccı”nda bulunan Allah’ın Rasûlü, onbirinci yılda hastalandı.

Rahmetullahı Aleyhima, Yüce Mevlam bizleri ve tüm islam alemini Mübarek Hz. Ebu Bekir (R.A.)’yı anlayan ona vasıl olan kullarından eylesin, bizleri o mübarek pirin himmetinden ve şefaatten mahrum bırakmasın. AMİN

Kaynak: Manâ Aleminin Sultanları – Abdülkadir Söğüt

ADAB-I MUAŞERET [GÜZEL GEÇİNME ADABI]

İslam dini, insanların birbirleriyle görüşüp konuşmalarına, toplum halinde medeniyet üzerinde yaşamalarına büyük önem vermiştir. Müslümanların birbiriyle geçinmelerinde samimiyet, islam da tevazu, sadelik, zorlanmama, karşılıklı yardım, nezaket, saygı, sevgi ve hayır-severlik bir esastır.

İslam da halk ile geçinmenin çeşitli yönleri ve dereceleri vardır. Bunların bir kısmı şunlardır.

1) Herkese karşı tatlı dilli, güler yüzlü, açık kalpli olmak.

Bir Müslüman daima güler yüzlü bulunur. Hiçbir kimseyi asık bir yüzle karşılamaz. Bir hadis-i şerifte buyrulmuştur; “Şüphe yok ki, Allah yumuşak huylu, açık yüzlü kimseyi sever.”

2) Herkesle güzel şekilde görüşmek, insanlara eziyet vermekten kaçınmak.

Bir hadis-i şerifte buyrulmuştur; “Müslüman odur ki, dilinden ve elinden Müslümanlar selamette bulunur.”

3) İnsanların eziyetlerine katlanmak, kötülüğe karşı iyilik yapmak.

Bir hadis-i şerifte buyrulmuştur; “Senden ilgiyi kesene sen bağlan, sana kötülük edene sen iyilik et, senin aleyhine de olsa doğruyu söyle.”

4) Dargınlığa hemen son vermek.

Müslümanlar arasında bir dargınlık olursa hemen barışılır, Müslümanların gönüllerinde düşmanlık ve kin duyguları yaşamaz. Bir hadis-i şerifte buyrulmuştur; “Üç günden ziyade kardeşine dargın kalmak bir Müslümana helal olmaz.”

5) Dargınların arasını düzeltmeye çalışmak.

Bir hadis-i şerifte buyrulmuştur; “Sadakanın en faziletlisi, dargınların aralarını bulup düzeltmektir.”

6) İnsanların kusurlarını araştırmamak ve yaymamak.

Bir hadis-i şerifte buyrulmuştur; “Bir kul, bir kulun kusurunu örterse, Allah Teala Hazretleri de onu kıyamette örter (günahlarını açığa vurmaz).

7) Dostları arkalarından savunma.

Bir müslüman gerektiğinde dostlarını, din kardeşlerini arkalarından savunur. Onlar hakkındaki yanlış fikirleri düzeltmeye çalışır. Bir hadis-i şerifte buyrulmuştur; “Bir kul kardeşine yardımda bulundukça, kendisine de Allah daima yardım eder.”

8) İnsanların kalplerini kötü zandan korumak için sakıncalı yerlerden uzak durmak.

Buna aykırı davranmak birçok kimselerin günaha girmesine sebep olur. İnsanlar arasında dedikoduya ve nefrete yol açar. Bir haberde şöyle buyrulmuştur: “Töhmetyerlerinden kaçınız”

9) Değişik halk sınıfları ile makamlarına göre sohbet edip ilişki kurmak.

Herkese kabiliyet ve durumuna göre hitap etmeli. Bir alimden, bir zahitten, bir zenginden beklenen vasıfları, bir cahilden, bir fasıktan(günahkardan), bir fakirden beklememelidir.

10) Yaşlılara hürmet, çocuklara, düşkünlere merhamet ve şefkat göstermek.

Anaya-babaya hürmet etmek çok önemlidir. Onları isimleri ile çağırarak terbiyeye aykırıdır. Bir kadının kocasını adı ile çağırması da edebe aykırı olduğundan mekruhtur. Bir hadis-i şerifte buyrulmuştur; “Bir genç, bir yaşlıya sadece yaşından dolayı hürmet etti mi, Allah da ona mükafat olmak üzere, ihtiyarlığı zamanında ona hürmet edecek bir kimseyi muhakkak yaratır.

11) Hayır sever olmak, yardım etmek ve arka çıkmak.

Müslümanlar herkesin hayrını ister. Dini ölçüler içinde birbirlerine yardım etmesi ve şefkate bulunması, aralarındaki kardeşliğin bir gereğidir. Bir hadis-i şerifte buyrulmuştur; “Sizden biriniz kendi nefsi için sevip istediği bir şeyi kardeşi (veya komşusu) için de sevip istemedikçe, gerçek mümin olamaz.”

12) Selam vermek.

Selam vermek sünnet, almak ise farzdır. Bir hadis-i şerifte buyrulmuştur; “Siz iman etmedikçe Cennete giremezsiniz. Birbirinizi sevmedikçe de iman etmiş olmazsınız. Size bir şey göstereyim mi, onu yaptığınız zaman birbirinizi sevmiş olursunuz: Aranızda selamı yayınız.” Selamı vermenin bazı edepi vardır. Bunlardan bir kısmı: Bir topluluğun yanına girilirken konuşmadan önce “Esselamu aleyküm” diye selam verilir. İçinde insan olmayan bir yere girildiği zaman “Esselamu Aleyna ve ala ibadillahissalihin” denilir. (Selam bizlere ve Allah’ın iyi kullarına olsun, demek). Bir topluma verilen selama: “Ve aleykümüsselam” diye içlerinden biri karşılık verirse, diğerlerinden selam alma görevi düşmüş olur. Fakat topluluktaki kimse cevap vermezse, hepsi de günahkar olur. Selam verilen kimse, daha güzel bir karşılık vermek için “Ve aleykümüsselamu ve rahmetullahi ve berekatüh” (selam, Allah’ın rahmeti ve bereketi sizin de üzerinize olsun). Bir kimsenin selamını getirip tebliğ edene “Aleyke ve Aleyhisselam” (Selam size ve ona olsun) diye karşılık verilir. Bir mektupla selam yazılmış olursa, ya dil ile veya yazı ile: “Ve aleykesselam” denilir. Selam veremeyecek durumda olanlara selam vermek mekruhtur. Onun için yemek yiyene, Kur’an-ı Kerim okuyana, hutbe dinleyene, namaz kılana selam vermemelidir. Verilirse, cevaplanması mutlaka gerekmez. İşlediği günahı açıkça söylemekten çekinmeyen kimselere (fasıklara) selam vermek mekruhtur.

13) Musafaha (el sıkışmak)

Bir hadis-i şerifte buyrulmuştur; “Birbirine rastgelen iki Müslüman musafahada bulundu mu, onlar daha birbirinden ayrılmadan bağışlanırlar.”

14) Teşmitte bulunmak (aksırına hayır ve bereket istemek).

Bir Müslüman aksırınca: “Elhamdülillah” der. Yanındaki müslüman kardeşi de: “Yarhamükellah = Allah sana rahmet etsin” diye dua eder. Aksıran kişi de: “Yehdina ve yehdikümullah = Allah, bizleri de sizleri de hidayet üzere buldursun”, diyerek karşılık verir.

15) Toplantılarda temiz bulunmak ve edebe uygun davranmak.

Müslümanlar, toplantıda yıkanmış olarak temiz bir halde bulunurlar. İçleri ve dışları temiz olur. Toplantılarda ilim sahipleri ve yaşlılar baş tarafa geçilir. Gerek olmadıkça söze karışmazlar, söylenen yararlı şeyleri dinlerler. Toplantıya sonradan gelenlere yer verir ve birbirine karşı güler yüzlü bulunurlar. Müslümanlar toplantılarda kendilerinden baş tarafa geçip oturmazlar. Kendilerine saygı için kalkarak yer vermek isteyenlerin hemen yerlerine oturmazlar. İki kişinin arasına rızaları olmadıkça girip oturmazlar. Bir toplantıda üç Müslümandan ikisi baş başa verip gizlice konuşmazlar. Böylece üçüncü kimsenin üzülmesine ve yanlış fikre kapılmasına meydan vermezler. Müslümanlar bir topluluktan arkadaşlarından izin alarak ayrılırlar. Geçici olarak toplantıdan ayrılanların yerine de hemen oturmazlar.

16) Dostların ziyareti.

Müslümanlar uygun zamanlarda gidip din kardeşlerini, büyüklerini ve yakınlarını ziyaret ederler.

Bu ziyarette, bir sevgi ve bağlılık nişanıdır. Ancak bu ziyaret, usandırıcı ve pek sık olmamalıdır. Ziyarete gelen misafirlere mümkün olduğu kadar ikram edilmesi gerekir. Bir hadis-i şerifte buyrulmuştur; “Sizi ziyarete gelenlere ikram ediniz.”

17) Ziyafetlere (davetlere) icabet etmek.

Bir hadis-i şerifte buyrulmuştur; “Sizden birinizi, kardeşi düşün yemeğine veya başka bir şeye çağırırsa, ona icabet etsin (uysun). Yeter ki ziyafet yerinde haram bir şey bulunmasın. Çünkü bir Müslüman, haramların işleneceğini bildiği bir yere gidemez. Ancak o haramları engelleyebileceksene veya kendisine saygı için işlenmeyecekse, gidebilir.

18) Saygı için ayağa kalkmak.

Müslümanlar, yanlarına gelen din kardeşlerine karşı ayağa kalkabilirler. Bu bir hürmet belirtisidir. Mescid de bulunan veya Kur’an-ı Kerim okuyan bir kimsenin, hürmet edilmeye hak kazanmış bir kimse için ayağa kalkması mekruh değildir. Bir toplantıya gelenler için ayağa kalkılması adet olan yerlerde, ayağa kalkması müstehaptr. Böyle yapılmazsa, kin ve nefrete yol açmış olabilir.

19) Değerli zatların elini öpmek.

Müslümanlar, alimlerin, takva sahibi kimselerin ve adaletli hakimlerin ellerini saygı ve sevgi göstermek niyetiyle öperler, onlarla musafahada bulunurlar, bunda bir sakınca yoktur. Fakat dünyaya ait bir maksat için öpmek mekruhtur.

20) Komşuluk haklarını gözetmek

İslam da komşuluğun büyük önemi vardır. Bir hadis-i şerifte buyrulmuştur; “Ev satın almadan komşu, yola çıkmadan önce de yoldaş arayınız.” Komşulara ikram sünnettir. Müslüman komşusunun hakkını gözetir, ona güler yüz gösterir, gerektiğinde ödünç verir, kederi olunca onu teselli etmeye çalışır, taziyede bulunur, komşusuna eziyet verecek şeylerden sakınır, evinin akıntı suları ve çöplerle rahatsız etmez. Yüksek sesle devam eden çalgı ve radyo sesleri ile komşularını rahatsız edenler, hasta ve okur yazarları düşünmeyenler, komşuluk haklarını gözetmemiş olur. Bir hadis-i şerifte buyrulmuştur; “Kötülüklerinden komşusu emin olmayan kimse, gereği üzere iman etmiş olmaz.”

21) Hastaları ziyaret etmek.

Müslümanlar hasta olan dostlarını uygun zamanda ziyarete giderler. Sağlıklarına duada bulunurlar. Hasta ziyareti pek sık yapılmamalı, hastanın yanında çok oturmamalı, hastanın canını sıcakak sözler söylememelidir.

22) Cenazeyi teşyi etmek (uğurlamak).

Bir hadis-i şerifte buyrulmuştur; “Bir cenaze üzerine namaz kılana bir kırat (ağırlık), gömülmesinde bulunana da iki kırat (sevap) vardır. Bir kırat ise, Uhud dağı kadardır.”

23) Müslümanların mezarlıklarını ziyaret etmek.

Müslümanlar kendi aralarında, ahirete göçmüş olanların, özellikle yüksek alimlerin ve salih kimselerin, mezarlarını zaman zaman ziyaret ederler, onları rahmetle anırlar. Bu da bir vefakarlıktır, değer bilmedir. Bir hadis-i şerifte buyrulmuştur; “Mezarları ziyaret etmek ölümlü hatırlatır, uyanmaya sebep olur, onun için kabirleri saygı ve ibretle ziyaret etmeli, insanlığın acıklı sonucunu düşünerek gaflet içinde yaşamaktan kaçınmalıdır

KAYNAK: BUYÜK İSLAM İLMİHALİ

AZİZ MAHMUD HÜDAYİ-3

Aziz Mahmut Hüdayi bir gün, Sultan Ahmet Han'la sarayda sohbet ediyordu. Bir ara abdest tazelemek istedi. İbrik ve leğen getirdiler. Padişah hocasına hürmeten ibriği eline aldı ve abdest suyunu döktü. Sultan Ahmet Han'ın annesi de kafes arkasında havluyu hazırlamıştı. Valide Sultan kalbinden; "Aziz Mahmud Hüdayi'nin bir kerametini görseydim" diye geçirdi. Bunun üzerine Mahmud Hüdayi, Valide Sultan'ın gönlünden geçenleri anlayarak; "Hayret! Bazıları bizden keramet arzu ederler, Halife-i ruy-i zemin'in elimize su dökmesi ve muhterem validelerinin havlu hazırlanmasından daha büyük keramet mi olur?" buyurdu. Sohbet esnasında Sultan Ahmed Han; "Efendim! Seyyid Abdülkadir Geylani Hazretlerinin, kıyamet günü talebelerine ve pek çok günahkar mü'minlere şefaate edeceği hakkında rivayetler var. Bu rivayetlerin doğruluğu hakkında ne buyursunuz?" diye sual eyledi. Aziz Mahmud Hüdayi hemen cevap vermedi. Bir müddet murakabe halinde kaldıktan sonra; "Bu söz Doğrudur" buyurdu. Sonra Padişah, "Efendim! Acaba zat-ı alinizin bizlere bir vaadiniz ve müjdeniz yok mudur?" diye sorunca, Mahmud Hüdayi ellerini kaldırarak; "Yarabbi kıyamete kadar bizim yolumuzda katılan bizi sevenler ve Ömründe bir kere türbemize gelip ruhumuza fatiha okuyanlar bizimidir. Bize talebe olanlar denizde boğulmasınlar. Ömrünün sonlarında fakirlik görmesinler. İmanlarını kurtararak gitsinler ve öleceklerini bilip haber versinler" diye dua eyledi. (Alimler ve evliya bu duanın kabul olduğunu, bu yola mensup kimselerin hiç denizde boğulmadıklarını ve pek çok kimsenin de vefat günlerine yakın öleceklerini haber verdiklerini bildirdiler.)

Sultan Ahmed Han, hocası Aziz Mahmud Hüdayi hazretlerini ziyarete gitmişti. Bir müddet sohbetten sonra atlarına binerek gezintiyeye çıktılar. Karaca Ahmed mezarlığının yanından geçerken, Mahmud Hüdayi, Padişaha dönerek; Sultanım! İstermisiniz bugün size birşey göstereyim?" diye sordu. Sultanın "İsterim" demesi üzerine, kabristanlığa dönerek; "Kalkınız!" dedi. Bu hitab karşısında bütün ölüler arpa başağı gibi kabirlerinin içinden dikiliverdiler. Padişah bu hali gördükten sonra, Mahmud Hüdayi; "Dönünüz!" emrini verince kabir ehli yine eski hallerine döndüler.

Sultan Ahmed Han, büyük bir cami yaptırmak istiyordu. Kararını verdi ve yerini tesbit ettirdi. Temel atma merasimi için hocası Aziz Mahmud Hüdayi ve diğer alimleri davet etti. Kurbanlar kesildi. Temel atmak için ilk kazmayı, Aziz Mahmud Hüdayi hazretleri vurdu. Padişah, yoruluncaya kadar temel kazdı. Böyle bir başlangıçtan yıllar sonra, cami yapıldı ve açılışını yapmak ve Cuma hutbesini okumak üzere Aziz Mahmud Hüdayi hazretleri davet edildi. O gün fırtına vardı ve deniz şiddetli dalgalı idi. Bu sebeple kayıklar denize açılmaya cesaret edemiyorlardı. Mahmud Hüdayi, Üsküdar iskelesine geldi ve hususi kayığına emrederek, yanında birkaç talebesiyle birlikte Sarayburnu'na doğru açıldı. Allah'ü Teala'nın izniyle Mahmud Hüdayi hazretlerinin himmeti bereketiyle, kayığın ön, arka ve yanlarından bir kayık mesafesinde deniz süt liman oluyor, dalgalar kayığa hiç tesir etmiyordu. Bu şekilde herkes korkudan denize çıkamazken, Aziz Mahmud Hüdayi kayığıyla selamete karşıya geçti. Üsküdar ile Sarayburnu arasındaki bu yola "Hüdayi Yolu" dendi ki, fırtınadan uzak, selamete gidilen bir deniz yolu olduğu kabul edilir.

Kimya ilmini öğrenmeye merak eden bir kimse, Mahmud Hüdayi hazretlerinin bu ilimdeki maharetini öğrenmişti. Birgün huzuruna çıkarak, kimya ilmini öğrenmek istediğini arzetti. O anda Aziz Mahmud Hüdayi, dergahın bahçesinde bir asma ağacının altında istirahat ediyordu. Hiç kimseyi reddetmek adeti olmadığı için, talebenin bu arzusunu kırmadı. Yeni talebe, bu hususta bir marifet göstermesi için ısrar edince, Mahmud Hüdayi asma ağacından bir yaprak

BİR VELİNİN HAYAT

kopardı. Yaprığın üzerine bazı dualar okuduktan sonra, talebenin hayret dolu bakışları arasında yaprağın altın olduğu görüldü. Talebe fazla ısrar edince bu hali üç defa tekrar etti. Talebenin maksadı, tekrarlar esnasında duayı öğrenmektir. Öğrendiğine kanaat getirince; “Bu iş çok basitmiş, ben de yapabilirim” diyerek asmadan bir yaprak aldı ve üzerine öğrendiklerini okudu. Fakat bir türlü altına dönüşmedi. Sonra; “Efendim! Ben de sizin okuduklarınızın aynısını okuduğum halde yaprak altın olmadı. Sebebi nedir acaba?” diye sordu. Aziz Mahmud Hüdayi de; “Evladım! Kimyayı öğrenbilmek için, önce nefsi terbiye etmek icap eder. Nefsi kimya etmeden, bu marifete kavuşulamaz” buyurdu.

Aziz Mahmud Hüdayi'nin zamanında İstanbul'da veba salgını olmuştu. Öyle ki hergün yüzlerce insan vebadan ölüyordu. Her evi üzüntüye boğan bu afet karşısında halk toplanıp Aziz Mahmud'a başvurdular. Dua edip salgından kurtulabilmeleri için talepte bulundular. Fakat Mahmud Hüdayi; “Bu gibi hususlara karışmak bize uygun değildir.” buyurduysa da, halk dua etmesi için ısrar ettiler. Onların bu ısrarına dayanamayan Aziz Mahmud Hüdayi hazretleri: “Karaca Ahmed mezarlığına gidiniz. Bir servi ağacının altında, sadece hasır bulunan bir yaşlı kimse oturur, ismine Hasırpuş Dede derler. Onu bulunuz ve derdinizi anlatınız. Şayet red ederse, bizim gönderdiğimizizi söyleyiniz” dedi. Herkes sevinç içinde Karaca Ahmed mezarlığına gitti. Hasırpuş Dede'yi bulup durumu anlattılar. Hasırpuş Dede önce kabul etmedi. Mahmud Hüdayi'nin gönderdiğini öğrenince derhal ayağa kalkarak ellerini açtı ve dua etti. Gelenlere dönerek; “Bugün bir kimsenin daha cenaze namazı kılınsin da, sonra veba salgını dursun” dedi. O günden sonra veba salgınından ölen olmadı.

Zengin bir kimse, Mahmud Hüdayi'nin üstünlüğünü görmek, anlamak için huzuruna gitti. Hiç kimseye göstermeden, Mahmud Hüdayi'nin seccadesinin yanına elindeki altın dolu keseyi bıraktı. Ayrılmak için izin isteyince, Mahmud Hüdayi; “Bırakmış olduğunuz altınlar ile, hem dünya hem de ahiret ma'mur edilebilir. Altın veliye de deliye de lazımdır. Onun için bu altınlar, hayr yoluna sarfetmek üzere kabulünde bir mahzur görmüyor, red etmeyi uygun bulmuyorum” deyince, o zengin; “Efendim! Kalbimde gizlediğim şeyleri aynen ifade ettiniz” dedi ve Aziz Mahmud Hüdayi'ye muhabbeti ve hürmeti artmış olarak huzurdan ayrıldı.

Sultan Ahmed Han, bazı devlet erkânıyla gezmeye çıktılar. Ormanlık bir yerde istirahat ederlerken hizmetçiler bir koyun kesip, kızarttılar. Padişaha ikram ettiler. Sultan Ahmed Han besmele çekerek elini ete uzatmış an, Aziz Mahmud Hüdayi hazretleri orada beliriverdi. Padişaha; “Sultanım! Sakın yemeyiniz, o et zehirlidir” buyurdu. Etten bir miktar kesip, oradaki bir köpeğe verdiklerinde, köpeğin derhal öldüğü görüldü.

Zamanın padişahı vezirlerinden birini azletmiş, mührünü de Üsküdar tarafında oturan bir başka vezire göndermişti. Yolda mührü götüren haberci, bir deniz kazasına tutulduğu için mührü denize düşürdü. Mührün denize düştüğünü öğrenen padişah, Aziz Mahmud Hüdayi'ye gidip durumu anlatınca, o da postekisinin altına elini uzatıp, suları damlamakta olan mührü padişaha teslim etti.

Aziz Mahmud Hüdayi hazretleri, 1038 (miladi 1628) senesinde hakiki aleme göçtü. Vefatından önce talebeleriyle ve tanıdıklarıyla helalleşti, vasiyetini yaptı. Son nefeste kelime-i şehadet getirerek ruhunu teslim etti. Türbesi Üsküdar'daki dergahındadır. Aşıkları, onu ziyaret etmekte, feyz ve bereketlerinden istifade etmektedirler.

Kaynak: İslam Alimleri Ansiklopedis

İmam-ı Rabbani Ahmed Faruk Serhendi**44. MEKTUP**

Konu: İnsanlığın Efendisi (s.a.v.) övme, onu doğrulayanın, ümmetin en hayırlısı, yalanlayanların ise, Ademoğlunun en şerlileri olduğu, Peygamber efendimiz (s.a.v.)'in sünnetine tabi olmaya teşvik, hakkındadır. Dualar, selamlar ve saygılar, onun ve yakınlarının üzerine olsun.

Bu mektup; Seyyid Nakip Şeyh Ferid Buhari'ye yazılmıştır.

Mübarek mektubunuz, en güzel vakitte bize ulaştı. Ve inceleme şerefiyle şereflendi. Allahu Teâlâ'ya hamd olsun ki size, Muhammed (s.a.v.)'in mirasından bir miras olmuştur. Dualar ve selamlar onun üzerine olsun.

Fakirlere karşı olan sevgi ve bağlılık, bu mirastan kaynaklanıyor.

Hiçbir şeyi olmayan bu fakir, ne yazacağını bilemiyor. Ancak arabin ve acemin en hayırlısı büyük dedelerinizin en kıymetlilerinden olan Peygamber efendimiz (s.a.v.) hakkında arapça olarak bazı şeyler yazacağım. En üstün dualar, en kıymetli selamlar, onun ve yakınlarının üzerine olsun.

Bu mektubu, ahiret alemin de kurtuluşuma vesile sayacağım. Resulullah Efendimiz (s.a.v.)'i övmeye kalkışmıyorum. Bilakis sözlerimi, onunla şereflendiriyorum.

Şiir: Övemiyorum Muhammed'i yazılarımla,

Fakat şereflendiriyorum yazılarımı onunla...

Allah'a sığınarak ve ondan başarı umarak sözlerime başlıyorum. Şüphesiz Allah'ın elçisi Hazreti Muhammed (s.a.v.), Ademoğlunun efendisidir. Kıyamet gününde en fazla cemaati peşinden gidecek olan o dur. Öncekilerin ve sonradan gelenlerin en üstünüdür. Kabirden ilk çıkacak olan o dur. İlk şefa'at eden ve şefaati kabul edilecek olan o dur. Cennetin kapısına ilk defa gelecek olan ve cennetin kapısının Allah tarafından kendisine açılacak olan o. Kıyamet gününde Hamd sancağını taşıyacak olan da O. Adem (a.s) ve onun zürriyetinin hepsi, o sancağın altında toplanacaklardır. Şu sözleri söyleyen o zattır:

“Biz sonuncular olduğumuz halde, kıyamet gününde önde olacağız.”

“Bir söz söylüyorum ki, övünmek için değil; ben Allah'ın sevgilisiyim.”

“Ben elçilerin önderiyim, bunda övünme yok. Peygamberlerin sonuncusuyum övünmüyorum.”

“Abdümttalib b. Abdullah'ın oğlu Muhammed'im. Allahu Teala mahlukatı yarattı. Beni de onların en hayırlısından yaptı. Onları iki sınıfa ayırdı. Benim bulunduğum sınıf, en hayırlısı oldu. Onları kabilelere ayırdı. Benim kabilem ise, bunların arasında en hayırlısı yapıldı. Onları evlere ayırdı. Benim evim, en hayırlısı kılındı. Ben ev bakımından da, şahıs bakımından da onların en hayırlısıyım.”

“Diriltildikleri günde, insanların ilk çıkkanı ben olacağım. Yürüdüklerinde, önlerinde ben varım. Onlar sustuklarında ben konuşurum. Haps olunduklarında onlara şefa'at eden benim. Ümit kestikleri anda, onları müjdeleyecek olan benim. Kıyamet gününde, yardım sancağı ve anahtarı, benim elimde olacaktır. O gün, Hamd sancağı, benim elimde olacaktır. Ademoğlunun Allah katında en mübareği benim. O gün yana yana dizilmiş inciler gibi, bin tane hizmetçi etrafımda dolanıp duracaklar.”

MEKTUBAT-İ RABBANİ

“Kıyamet gününde, bütün peygamberlere imam olacağım, onlara konuşma yapacağım, onlara şefaath edeceğim. Öğünmüyorum.”

“Eğer o olmasaydı (Muhammed s.a.v), Allah mahlukatı yaratmazdı, Rab’liğini açıklamazdı.”

“Adem henüz çamurla su arasında iken, ben peygamberdim.”

Şiir: Kim bu zatın emrine uyuyorsa,

Gizlerler, bulamaz günah kaydını, arıyorsa...

Hiç şüphe yok ki, insanlığın efendisi olan peygamberi (s.a.v.) kim tasdik edip kabul ederse, ümmetin en hayırlıları olur. Allahu Teâlâ onun hakkında şöyle buyuruyor: “Siz insanların arasından seçilip çıkartılan, en hayırlı ümmetsiniz.” (Âl-i imrân: 110) Bu ayet, onların durumunu ve halini anlatıyor.

Resulullah (s.a.v.)’i yalanlayanlar, Ademoğlunun en kötüleridir. Allahü Teala onlar hakkında da şöyle buyuruyor: “Cahiller, küfür ve münafıklıkta daha şiddetlidir.” (Tevbe: 97)

Bu da onların nişanıdır. Onun sünnetine ve Allah’ın razı olduğu şeriatine uyma devleti ile şereflenenlere ne mutlu!

Bu gün, Peygamber (s.a.v.)’in getirdiği dinin gerçeklerini kabul ederek yapılan basit bir iş, nice çok işlerin yerine geçer. Bunda şaşılacak bir durum yok.

Mağara ashabını (Tarsus’ta ki mağarada kalan yedi zat) görmüyor musunuz? Onların yaptıkları birkaç iyilikle ne kadar büyük derecelere ulaştılar! Onların yaptıkları; sadece inatçıların istilaları, kuşatmaları zamanında, yakın-i imanlarının nurları sayesinde, Allah’ın düşmanlarından kaçmaları ve hicret etmeleriydi.

Bugün iman edip, az bir ibadet yapmak, sanki düşman saldırıp her tarafı kapladığı zaman, askerin az bir hareketinin çok kıymetli olmasına benzer. Barış zamanında askerin bundan kat kat daha fazla çalışması, bu kadar kıymetli olmazdı.

Keza, Hazreti Muhammed (s.a.v), alemlerin Rabbinin sevgilisi olduğuna göre, şüphesiz ona tabi olanlarda, ona uymaları sayesinde sevgililer mertebesine ulaşır. Çünkü aşık, sevgilisinin ahlakını ve nişanlarını kimde görürse, mecburi olarak onu da sever. Ona uymayanların halini de buna göre karşılaştır.

Şiir: Alemlerin tümünün reisi Muhammed,

Ona düşman olanın başı, toprak altında ebed...

Ashabı kehf gibi, açıkça hicret edemeyenler, batınları ile tam bir hicret etmeye çalışmalılar. Görünürde insanlarla beraber olmalı ama, batında (kalben) onlardan ayrı durmalı. Allahü Teâlâ bu sayede belki saadet kapılarını açar.

Nevruz günü geldi (Mart: 20) ateşe tapanların bayramı olan bu günde, insanların ne kadar karışıklık ve taşkınlık yaptıklarını biliyorsun. Bu günleri atlattıktan sonra Allahü Teala eğer dilerse, tekrar buluşuruz. Sözü daha fazla uzatmak, bıkkınlık verebilir. Allahu Teâlâ sizleri, mübarek, yüce ecdadınızın yolunda daim eylesin. Kıyamet gününe kadar, selam onların ve sizlerin üzerine olsun.

Ya Ali! Sana bu vasiyette evvelin ve ahirin ilmini verdim. Her kim ki bunun ile amel etse, dünyada ve ahirette selamet üzere olur.

40. Menâkıb

Emir-ül mü'minin Ali bin Ebî Talib "kerremallahü vecheh" rivayet buyurmuşlardır. Resûlullah (sav) beni huzuru şeriflerine çağırdı. Buyurdular ki: Ya Ali! Sen bana Hârûn aleyhisselamın Musa aleyhisselama olduğu gibisin. Fakat benden sonra Resûl gelmez. Sana vasiyet ederim, dinleyip, ezberlersen, şükür edenlerden olursun ve şehit olursun. Allahü teâlâ hazretleri seni kıyamet gününde fakîh ve âlim olarak diriltir.

Ya Ali! Bil ki mü'minin üç alâmeti olur. Namaz kılmak, oruç tutmak ve sadaka vermek. Münafığın da üç alâmeti olur. Başkalarının yanında namazın rukûnunu ve sücûdunu (secdesini) tam yapar. Tenhada hiçbir rûknü yerine getirmez. Methettikleri zaman seve seve yapar. Allahu Teâlâ hazretlerini açıkta çok zikreder. Yalnız kalınca Allahu Teâlâ ve tekaddes hazretlerini unuttur.

Ya Ali! Zalimde de üç alâmet olur. Kendinden aşağı olana baskı yapar. Gücü yettiği zaman halkın malını zor ile alır. Nereden yiyip, giyindiğini hiç incelemez.

Ya Ali! Kıskaçlarda da üç alamet olur: Herkesin huzurunda, karşısındakine yaltaklanır. Gıyabında onu gıybet eder. Her kime musibet erişirse, sevinir. Ya Ali! Münafıkta da üç alâmet olur: Söz söylerse yalan söyler. Bir şey vadetse vadinde durmaz. Yanına emanet koysalar, hiyanet eder. Ya Ali! Tembeller içinde üç alamet olur. Allahü Tebareke ve Teâlâ hazretlerinin tâ'atinde tembellik eder. Kusurlu amel eder. Hatta vaktini de geçirir.

Ya Ali! Tövbe eden kimsede üç alâmet olur. Haramlardan kaçınır. İlim öğrenmekte gayretli olur. Nasıl ki, göğüsten çıkan sütün geri girme ihtimali olmadığı gibi, günaha geri dönmez. Ya Ali! Akıllı kimsede üç alâmet olur. Dünyayı hor, zelil tutar. Cefalar çeker. Kıtık vaktinde sabreder.

Ya Ali! Sabır edenlerde de üç alâmet olur: Kendini ziyaret etmeyenleri kendisi ziyaret eder. Onu mahrum edenlere bağışta bulunur. Kendine zulüm edenlere karşı durmaz; karşı koymaz.

Ya Ali! Ahmak olanın üç nişanı vardır: Allahü Teâlâ hazretlerinin farzlarından tembellik eder. Abes sözleri çok söyler. Allahü teâlâ hazretlerinin mahluklarına eziyet eder.

Ya Ali! İyi bahtlı olanın üç nişanı vardır: Helal yer. Kendi şehrindeki ilim meclisinde hazır olur. Beş vakit namazı imam ile kılar.

Ya Ali! Bedbaht olanda üç nişan vardır: Haram yer. Ulemadan uzak olur. Namazı özürsüz yalnız kılar.

Ya Ali! İyi işleri olanın üç alâmeti vardır: Allahü Teâlâ'ya taatte acele eder. Allah'ın haram ettiklerinden sakınır. Kendine kötülük eden kimseye iyilik eder.

Ya Ali! Kötü amelli olanın üç alâmeti vardır: Allahü Teâlâ ve tekaddes hazretlerinin emir-

ÇİHAR YAR-I GÜZİN (SEÇKİN DOSTLAR)

lerini yapmakta tembellik eder. Herkese ziyânı dokunur. Kedisine iyilik edene, kötülük eder.

Ya Ali! Salih olan kulun üç alâmeti vardır: Allahü Teâlâ ve tekaddes hazretleri ile iyi amel işlemek için sulh eder. kendi eder. Kendi dinini ilmi ile kuvvetlendirir. Kendisine ne beğenir ise, halka da onu beğenir.

Ya Ali! Sakınanın üç nişanı vardır: Kötüler ile beraber olmaktan kaçınır. Harama düşmek korkusundan helalden sakınır ve yalandan kaçınır.

Ya Ali! Günahkarların da üç alâmeti vardır: İşlerinde yanılır ve hata eder. Oyun ve çalgı ile meşgul olur. Unutkan olur.

Ya Ali! Kara gönüllü olan kimsenin üç nişanı olur: Zayıflara acımaz. Az nesneye kanaat etmez. Vaaz ve nasihat ona fayda etmez.

Ya Ali! Sadık olanın üç alâmeti vardır: İbadet etmesini gizler. Müptela olduğu musibeti gizler.

Ya Ali! Fasik olanın üç nişanı vardır: Fitne ve fesat sever. Halka hastalık ve musibet ister. İyi amelden kaçır.

Ya Ali! Süfli (aşağılık) olanın üç nişanı vardır: Akrabasını azarlar. Komşusuna eziyet eder. Günah işlemeyi sever.

Ya Ali! Allahü Teâlâ'nın reddettiği kimsenin üç alâmeti vardır: Yalanı çok söyler. Yalan yere çok yemin eder. Halka sıkıntı verir, hacetini halk üzerine yükler.

Ya Ali! Abid olanın üç nişanı vardır: Allahü Tebareke ve Teâlâ hazretlerinin taziminden kendi nefsinin zelil tutar. Şehvetlerini terk eder. Allahü Teâlâ ve tekaddes hazretlerinin rızası için huzurunda çok durmayı adet eder.

Ya Ali! Muhlis (samimi) olanın üç nişanı vardır: Gücü yeterse af eder. Malını zekatını verir. Sadaka vermeyi sever.

Ya Ali! Bahilde (cimri) üç nişanı vardır: Açlıktan korkar. Bir şey isteyenden korkar. Kendine iyilik eden kimseye, içindekinin aksine dili ile hayır söyler.

Ya Ali! Yüreksiz olanın üç nişanı vardır: Korkak olur. Kalbi katı olur. Havf (endişe) edici olur.

Ya Ali! Sabredici olanın üç nişanı vardır: Tâat etmeye sabreder. Masiyyeti (günah) terk etmeye sabreder. Allahü teâlâ hazretlerinin ahkâmına (hükmüne)sabreder.

Ya Ali! Senin dostun olanın üç alâmeti vardır: Malını sana feda eder. Nefsinin sana feda eder. Senin sırrını gizli tutar.

Ya Ali! Fâcir (haktan batıla sapan) olanın üç nişanı vardır: Yemin etmekle öğünür. Hanımları aldatır. Çok bühtan (iftira) eder.

ÇİHAR YAR-I GÜZİN (SEÇKİN DOSTLAR)

Ya Ali! Kafirin üç nişanı vardır: Allahü Teâlâ'nın dininde şüphe eder. Allahü Sübhanehü ve Teâlâ hazretlerinin dostlarını düşman tutar. Rabbine taat ve ibadetten gafil olur.

Ya Ali! Rahmetten uzak kılınmış kulların üç nişanı vardır: Allahü Tebareke ve Teâlâ ve tekaddes hazretlerinin mekrinden emin olur. Rahmetinden ümitsiz olur. Allahü teâlânın Rasûlüne muhalefeti kendine adet eder.

Ya Ali! Af edilmiş kulun üç nişanı vardır: Allahü Sübhanellehü ve Teâlâ hazretlerinin azabından korkucu olur. Mekrinden çekinir. Sırf Allah için yapılmayan vaaz ve nasihatlerden çekinir.

Ya Ali! Allahü Tebareke ve Teâlâ dergahında halkın iyisi odur ki, herkese menfaati (yararı) olur. Halkın kötüsü odur ki, kalbi kinli olur. Gammaz ve kötü amelli olur.

Ya Ali! Keramet günahlardan geçmektir. Ya Ali! Allahü Tebareke ve Teâlâ hazretlerinden korkmanın aslı, Allahü Teâlâ'nın haram ettiği şeylerden sakınmaktır.

Ya Ali! Beş şey gönlü öldürür. Çok yemek. Çok uyumak. Çok konuşmak. Çok gülmek. Rızık için çok endişe etmek. Haram yemek imanı zayıflatır, kalbi kararır.

Ya Ali! Beş şey kalbi katı eder, kararır: Kalp çok kararırsa Allah korusun, kafir olur. Bunlar günahı bilmez, günah işler. Tok olduğu halde yemek yemek. Zulüm ile mal toplamak. Namazı geciktirmek. Sol el ile yemek içmek.

Ya Ali! Beş şey unutkanlık hasıl eder. Fare artığı yemek. Kibleye karşı bevl (idrar) etmek. Durur haldeki suya bevl etmek. Kül üzerine bevl etmek. Haram ile geçinmek.

Ya Ali! Beş şey kalbi parlatır. İhlas süresini çok okumak. Az yemek. İlim meclisinde hazır olmak. Az pişmiş ekme yemek. Gece namazı kılmak.

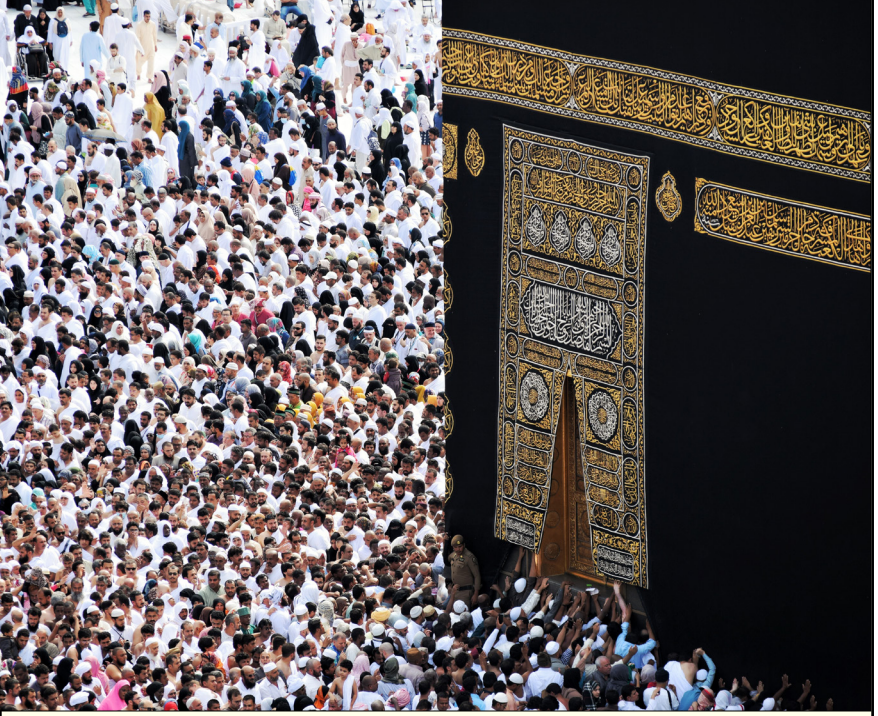
Ya Ali! Beş şey gönlü ruşen eder, aydınlatır, karanlığını giderir. İlim meclisinde oturmak. Elini yetim başına sürmek. Seher vaktinde çok istiğfar etmek. Çok yemeği terk etmek. Çok oruç tutmak.

Ya Ali! Beş şey gözün nurunu arttırır: Kâbe-i Muazzamaya bakmak. Kur'an-ı Kerime bakmak. Anne- babanın yüzüne bakmak. Âlimin yüzüne bakmak. Akar suya bakmak.

Ya Ali! Bir kimsenin üzerinden, ulema meclisinde oturmadan kırk gün geçse, onun gönlü kararır. Büyük günah işler. Zira ilim gönlü diri tutar. İlimsiz ibadet olmaz.

Ya Ali! Benim vasiyetimi hıfz et. Nasıl ki ben Cebraîl'den (as), O Rabbül âleminden (Sübhanellehü Teâlâ) hıfz etti. Ya Ali! Sana bu vasiyette evvelin ve ahirin ilmini verdim. Her kim ki bunun ile amel eyleyse, dünyada ve ahirette selamet üzere olur.

Kaynaklar: Menâkıb-ı Çihar Yâr-i Güzin - Seyyid Eyyûb bin Sıddık

Beş Vakit Namazdan Sonra Okunacak Dua

اسْتَغْفِرُ اللهَ الَّذِي لا إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ.

“Estağfirullahillezi la ilahe illa hüvel hayyel kayyume ve etubu ileyh”

“Kendisinden başka hiçbir ilâh olmayan, Hayy ve Kayyum olan, Allah’tan mağfret dilerim.”

Berâ İbni Âzib (Radıyallahu Anh)’dan rivayet edildiğine göre, Rasulüllah (Sallallahu aleyi vesellem) şöyle buyurdu:

Her kim her namazın peşinde üç kere bu duâyı okursa harpten kaç(arak en büyük günahı yap)mış bile olsa, Allahu Azze ve Celle onun bütün günahlarını affeder.

Kaynaklar: 4000 Madde de Cem Edilen Sünnet, Müstehap ve Edepler

İnsanın helakına sebep olan iki şey!

Kurbanım, canlarım insanların helaki iki şeydendir, diyor büyükler. İki şeydendir insanın helaki,

- 1) Hürmeti terk etmek
- 2) Nimesi unutmak

Yani, hatta hazreti Ömer r.a Ebu Musa el Eşari'yi vali olarak tayin ediyor zamanında, ona da bir emirname gönderiyor. Emirnamenin başında da şu yazıyor: "Ya Ebu Musa el Eşari! Yani, Ya Ebu Musa! Sakın otlağı bulup, her şeyi unutan davarlar gibi olma!"

Evlıyaya yazmış mübarek ya...

Yani vali oldun, Allah sana nimetini genişletti, sakın ha sakın otlağı bulup da her şeyi unutan davarlar gibi olma, yazmış mübarek ya.

Ebu Musa'ya... ya anlatabiliyor muyum?

O yüzden canlar, Allah için hiçbir şeyi küçümsemeyin, inşallah gayret edin. Aşk ile muhabbet ile sevgi ile ... Ondan sonra Mevla'm kapıları açar. Hiçbir yardımı hiçbir ameli hiçbir kardeşinin koşmasını gayretini küçümseme, sen daha büyüğünü yapmaya çalış. Hiçbir kardeşinin hizmetini, gayretini eleştirmeyin! Eleştireceğine daha iyisini ortaya koy. Ben bunlara kapalıyım. Cevap olarak yani, bir hizmetin eleştirilmesi. Ama daha güzeliyle gelmen lazım. Daha güzeli var hocam bende, bu kardeş Allah razı olsun bu kadar yaptı ama bak bu daha güzel olmaz mı? Bu bunun bir perde üstü değil mi? diye gel. Hizmette yarışın, gayrette yarışın, eleştiride yarışmayın kesinlikle. Kayar düşersin. Küçümsemeyin.

Sultan Ahmet camiiini gördünüz. Blue mosque. Girmeyen yoktur. Nasıl bir camii dimi... muhteşem bir şey canlar gördünüz dimi? Nasıl muhteşem bir camii... Ayasofya'ya nispet olarak yapıldı zaten. Şimdi bunu yaptırın padişah kim? 1. Ahmet. Padişah 1. Ahmet yaptırdı bunu. Bu vefat ediyor, padişahımız vefat ediyor, 1. Ahmet. Padişahı rüyada görüyorlar. Rüyada görüyorlar diyorlar ki!

Tabi akıllarına kazınan tek şey, en büyük şey, bir insanın eseri oluyor dimi. Bir insanın eseri oluyor. Maneviyatta şimdi hacı babayla karşılaşırsan, ilk şey rahmetlinin, cemaatim, dergahım nasıl? Haleti ruhiyesin oluyo inanın. Hani evlatlarım nasıl, dergahım nasıl? Çünkü onun eseri o. 1. Ahmet'in de eseri...

Ondan sonra Sultan Ahmet'e demiş ki, rüyasındaki şahıs: "Allah sana camii hayrından dolayı nasıl muamele etti" diye, soru sormuş. O da derki: Camii hususunda fazla bir şeye nail olamamışım aslında. Bakın camii hususunda. Bakın Sultan Ahmet'ten bahsediyoruz ha... Fazla bir şeye nail olamamışım aslında ama bir şey dışında! Yani; Bir Müslüman bir yardım gayesiyle camiye koymak için bir kerpiç getirmişti, kerpici kucağında getirmişti. Bende tevazu gösterdim. Ondan sonra gönlü olsun diye, o kerpicin caminin inşaatında kullanılmasına muvaffak etmiştim diyor. İşte Allah benim camii hayrımı o kerpiç hürmetine kabul etmiş. Enteresan değil mi? Allah Allah, Sübhanallah. Yani, o kerpiç hürmetine. Rabbim benim ondan sonra camii hayrımı kabul etmiş diyor, mübarek.

Hacı Yasin Aydemir Sohbeti- Belçika

Hakim bin Hizam (r.a) rivayet edilmiştir:

Rasulullah Hazretlerinden mal istemiştim, verdiler. Bir müddet sonra yine istedim, yine verdiler. Üçüncü defa istedim yine verdiler ve sonra bana şöyle buyurdular:

“Ya Hakim! Gerçekten bu dünya malı tatlı bir yeşilliktir. Kim onu gönül cömertliği ile alırsa, hayır ve bereketini görür. Kim gönül ihtirası ile alırsa, hayır ve bereketini görmez. Yiyen ve doymayan kişiye benzer. Üst el (veren el), alt elden (alandan) daha hayırlıdır.”

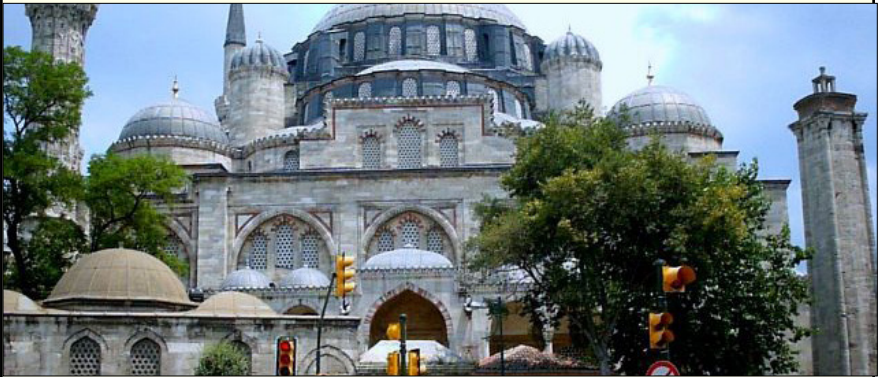
Sonra Hakim ibni Hizam, ey Allah'ın Rasulü, seni hak Peygamber olarak gönderen Allah'ü Teala hazretlerine yemin ederim ki, bundan böyle ömrümün sonuna kadar sizin elinizden sonra hiçbir elin altına elimi tutmayacağım, dedi. Ömrünün sonuna kadar da bu sözünde durdu. Hatta Hazreti Ebu Bekir ganimet mallarından kendisine vermek için davet ettiği zaman gitmezdi. Hazreti Ömer de aynı şekilde davet ederdi, gitmezdi. Hazreti Ömer ey Müslüman'lar, şahit olun. Ben Hakim bin Hizam'ı kendisine mal vermek için davet ediyorum, o gelmiyor. Diyerek ilan ederdi.

Mütercim:

İhtiyaç ve zaruret hali bulunmadıkça dilenmek, imamların ittifakı ile haramdır. Çalışmaya ve kazanmaya gücü olanlar hakkında imamlar ihtilaf ettiler. Bazıları hadis-i şeriflerin zahirine bakarak haramdır, dediler. Sahih olan sözde budur. Bazıları da, böyle kimselerin istemesi kerahetle caizdir, dediler. Fakat bu da üç şartla olur:

- 1 – Küçük düşürmeyecek,
- 2 – İsrar etmeyecek,
- 3 – Hayır sahibini incitmeyecek, rahatsız etmeyecek.

Bu üç şart bulunmaksızın yapılan dilencilik haramdır. Fakat bazı büyük şeyhler, ahlak terbiyesi için bazı derviş ve müritlerine seyahat görevi verirdi. Torbalı veya torbasız dilendirirdi. Bunda manevi bir ahlak terbiyesi düşünülüyüğünden bir sakınca yoktur dediler. Fakat bu şekilde dilenmek caiz olduğu takdirde, ısrar etmekten, Allah rızası için veya Allah'ı seversen benzeri sözlerden sakınmak şarttır. Zira Allah rızası için dilenen mel'undur ve böyle denildiği zaman o istenilen şeyi, aşırı bir şey veya gayri meşru bir şey olmadıkça vermeyen kimse de mel'undur, diye varit olmuştur.

**Ensar için dinin yardımcıları olmak her şeyden üstündü.
Onlar bu yaptıklarını hiçbir dünya menfaatiyle değıştirmezlerdi.
İslam uğrunda tüm dünya lezzetlerini bir kenara ittler.
Onlar bunu yalnızca Allah'ın rızasını kazanmak ve Hazreti Peygamber'in
emirlerini yerine getirmek için yapıyorlardı.
Allah'ın rahmeti, selam ve bereketi onlar üzerine olsun!**

ENSÂR-I KİRÂMIN İLK DURUMLARI

Cabir b. Abdillâh şöyle anlatıyor: Hz. Peygamber Mekke'de on sene kaldı. Bu arada Ukkaz ve Mecenne panayırlarına gidiyor, hac mevsiminde insanların arasına karışıyor ve onlara şöyle diyor: "Beni memleketine götürececek kimse yok mudur? Rabb'immin emirlerini tebliğ hususunda kim bana yardımcı olmak ister? Böyle bir kişiye cennet vadediyorum". Fakat bu on sene zarfında onu memleketine götürüp kendisine yardımcı olabilecek hiç kimse çıkmadı. Bir yandan da kavmi ve akrabaları dışarıdan, mesela Yemen veya Mudar'dan gelen insanları çeviriyorlar ve onları "kendini şu gençten (Hz. Peygamberden) sakın, yoksa fitneye düşersin" diye kandırıyorlardı. Öyle ki Hz. Peygamber Mina'da, Müzdelife'de insanlar arasında dolaşırken parmakla gösterilir oldu. Bu durum Allah Teâlâ'nın Medine'li bir grup insanı peygamberine gönderinceye kadar devam etti. Biz Hz. Peygamber'i memleketimize kabul ettik ve onu doğruladık. Bizim İnsanlarımız Medine'den kalkıp Hz. Peygamber'e geliyorlar; Müslüman olup Kur'an öğrenerek dönüyorlardı. Daha sonra bu müslüman olan kişiler kendi aile efradını da müslüman ediyordu. Böylece içinde müslüman olmayan ev neredeyse kalmadı. Nihayet bir gün bir araya gelerek "Hz. Peygamber Mekke'nin dağlarında korka korka daha ne kadar dolaşacak ve gittiği yerlerden kovulmaya devam edecek?" dedik. Bunun üzerine de yetmiş kişilik bir heyet oluşturarak hac mevsiminde Mekke'ye vardık. Akabe vadisinde buluşmak üzere sözleştik. Biz birer ikişer oraya toplandık ve Hz. Peygamber'e "Ey Allah'ın Rasûlü! Sana ne üzere biat edelim?" dedik ve böylece ona biat ettik.

HZ. PEYGAMBER'İN, ENSAR İLE MUHACİRLER ARASINDA KARDEŞLİK KURMASI

Hz. Peygamber Medine'ye hicret ettiğinde Muhacirlerin kendi aralarında ve ayrıca onlarla Ensar arasında kardeşlik tesis etti. Bundan maksat kardeşlerin birbirlerine mâlî açıdan destek olmalarıydı. Aralarında kardeşlik kurulanlar birbirlerinden miras alıyorlardı. Bunlar iki taraftan olmak üzere doksan veya yüz kişiydiler. Bu şekildeki miras "...Allah'ın kitabına göre (aralarında kan bağı bulunana) akrabalar birbirlerine daha yakındır..." (Enfal 1/75) ayetiyle hükümsüz bırakıldı.

ENSAR'IN MALLARINI MUHACİRLERLE BÖLÜŞMELERİ

Muhacirler Hz. Peygamber'e gelerek şöyle dediler: "Ey Allah'ın Rasûlü! Biz bu Medine'li kardeşlerimiz kadar iyi insanlar görmedik. Gelirleri az olmasına rağmen onu bizlerle paylaşıyorlar. Bol ürün aldıklarında ise payımızın kat kat fazlasını veriyorlar. Vallahi bize sevap bırakmamalarından korkuyoruz". Hz. Peygamber şöyle buyurdular: "Siz onlara teşekkür edip, onlar için Allah'a dua ettiğiniz müddetçe sizin için de sevap verilecektir"

ABDULLAH İBN ABBAS'IN, KENDİNE MİSAFİR OLAN EBÛ EYYUB EL-ENSÂRÎ'YE HİZMET ETMESİ

Ebu Eyyub el-Ensârî, Hz. Ali'nin Basra'ya vali tayin ettiği İbn Abbas'ın yanına vardı. İbn Abbas onu çok güzel karşıladı ve "Ey Ebâ Eyyub! Sen evini Hz. Peygamber'e terketmiştin. Aynı şekilde bende evimi sana vermek istiyorum" dedi. Sonra ailesini evden çıkararak orasını tamamen Ebu Eyyub el-Ensârî'ye bıraktı. İbn Abbas daha sonra Medine'ye gitmek üzere ayrılacağı sırada ona ihtiyacının ne olduğunu sordu. Ebu Eyyub'de " Dört bin dirhem borcum ve işlerimde çalıştırmak üzere sekiz köleye ihtiyacım vardır" dedi. İbn Abbas ise onun bu isteklerini beşe katlayarak kendisine yirmi bin dirhem ve kırk tane de köle verdi.

HZ. PEYGAMBERİN ENSAR'A DUA ETMESİ

Tarlalarını, bahçelerini sulamak için develerle su çekmek Ensar'a çok ağır geliyordu. Nihayet Hz. Peygamber'e başvurarak kendilerine bir ark kazılmasını istediler. Hz. Peygamber onlara "Ensar'a merhaba! Ensar'a merhaba! Ensar'a merhaba! Sizin bugün benden istediklerinizi mutlaka size vereceğim. Bugün Allah'tan sizin içi ne istersem o bana verilecektir" buyurdular. Ensar'da birbirlerine " O halde bu fırsatı değerlendirmeliyiz" diyerek Hz. Peygamber'den bağışlanma istemeye karar verdiler ve sonra da "Ey Allah'ın Rasûlü! Allah'a bizi bağışlaması için yalvar!" dediler. Hz. Peygamber de "Ey Allah'ım! Ensar'ı bağışla! Hanımlarını, oğullarını ve torunlarını da bağışla!" diye dua etti.

Ferîdüddîn Mes'ûd k.s. Genc-i Şeker lakabını alması

Ferîdüddîn Mes'ûd, mücâhede yaparken, ve dağlarda gezerken, bir gün çok susamıştı. Biraz su içmek için bir kuyunun başına gitti. Fakat kuyudan su çekecek kovası ve ipi yoktu. Şaşkın ve çaresiz bir hâlde iken, iki ceylânın oraya geldiğini ve suyun da kuyunun üstüne kadar yükseldiğini gördü. Ceylanlar sudan içip ayrılınca, Ferîdüddîn Mes'ûd kuyunun yanına vardı ve suyun aşağı çekildiğini görüp şaşırıldı; “Yâ Rabbî! Hayvanlara su verdin ama insanları bundan mahrum etmenin hikmeti nedir?” dedi. O anda ilâhî bir ses; “Hayvanlar bana ve benim rahmetime güvendikleri için suya kavuşuyorlar. Ama sen, ipe ve kovaya güvendiğinden bundan mahrum kalıyorsun diyordu.” Bunu duyunca, Ferîdüddîn Mes'ûd çok üzüldü. Bir damla su içmeden, tövbe için kırk gün oruca başladı. Bu oruçları bittiğinde, ağzına biraz toz aldı ve toz derhâl şekerle döndü. Bu anda, şu ilâhî nida işitildi: “Yâ Ferîd! Tuttuğun kırk gün orucunu kabul ettik ve seni sevdiğimiz dostlardan biri olarak seçtik. Seni tatlı dilli, bağlılarımız arasına dâhil eyledik ve seni Genc-i Şeker yaptık.

Rabbimiz mucizeleri, peygamberlerini doğrulamak ve desteklemek için yarattığı gibi insanları ise benzerini getirmekten aciz bırakır.

Bir peygamberin peygamberliğinin ispatı, ancak hiç şüphe taşımayan kesin bir delil ile mümkündür. Bu delil ise ya onun gösterdiği mucizeyi görmek yada kesin bir bilgi ifade eden bir haberle o mucizeden haberdar olmaktır. Günümüzde bu deliller ancak Hz. Peygamber s.a.v. için geçerlidir.

SAKKU'L KAMER (AYIN YARILMASI) MUCİZESİ

Hz. Peygamberin s.a.v. başta kur'an mucizesi olmak üzere pek çok mucizesi bize ulaşmıştır. En büyük mucizelerinden bir tanesi ise ayın ikiye ayrılmasıdır.

Bu mucize Medine'ye hicretten önce risaletin sekizinci senesinde Mekke'de vuku bulmuştur. Bu hadise Kureys'li müşriklerinin istekleri üzerine yüce Allah'ın izni ile efendimiz sav tarafından gösterilmiştir.

Bir gün Kureys'li müşrikler Efendimiz s.a.v.'e gelirler ve şöyle derler: "Eğer sen gerçekten peygamber isen, bize kameri (ayı), yarısı Ebu Kubeys dağı, diğer yarısı da Kuaykian dağı üzerinde görülmek üzere ikiye ayır!"

İnsanlığın kurtulmasını isteyen ve onları hidayete davet eden Efendimiz s.a.v.'in o mübarek ağzından şu cümleler dökülür: "Eğer bunu yaparsam iman eder misiniz?"

Müşrikler cevaplarlar: "Evet! İman ederiz".

Ay'ın dolunay olduğu iyice görüldüğü gece, Efendimiz s.a.v. müşriklerin istedikleri şeyi kendisine vermesini yüce Allah'tan diledi ve eliyle ayı işaret etti.

Cebrail aleyhisselam geldi ve Allah'ın duasını kabul ettiğini Efendimiz s.a.v.'e duyurunca, O'da Mekkelilere haber verdi. Müşrikler ayın on dördüncü gecesinde, ayın ikiye ayrıldığını gördüler!

Yüce Allah, ayın yarısını Ebu Kubeys dağı, yarısını da Kuaykian dağı arasında doğdurunca, Peygamberimiz s.a.v. : «Ey Ebu Seleme b. Abdülesed! Erkam b. Ebi'l-Erkam! Şahit olunuz!» diyerek Müslümanlara; «Ey filan! Ey filan! Şahit olunuz!» diye de, müşriklere seslendi.

Fakat müşrikler: «Bu, Ebu Kebse'nin oğlunun bir sihridir! Ebu Kebse'nin oğlu sizi sihirledi! Muhammed bizi sihirledi!» dediler.

Bazıları da: «Muhammed bizi sihirlediyse, bütün insanları da sihirleyemez ya! Başka beldeler halkından, yanınıza gelecek olanlara, sorun bakalım; bunu onlar da görmüşler mi?» dedi.

Her taraftan gelenlere sordular: «Evet! Onu biz de öyle gördük! Ayı ikiye yarılmış gördük!» dediler. Ayın ikiye ayrıldığı haber verdiler. Her taraftan gelenlerden, Ayın ikiye ayrıldığını görüp de haber vermeyen bir kimse kalmadı.

Fakat müşrikler iman etmekten, Müslüman olmaktan yüz çevirip: «Bu, bir sihirdir!» dediler. Yine Efendimiz s.a.v.'i kastederek, "Ebu Talib'in yetiminin sihri semaya da tesir etti" dediler.

Yüce Allah, Kamer suresinde bu mucizeye şöyle temas buyurur: "Kıyamet yaklaştı, ay yarıldı. Onlar ise, ne zaman bir mucize görseler yüz çevirir ve bu daimi bir sihirdir. derler." (Kamer suresi 1-4)

Halvet ve Uzlet

Ebu Hüreyre'nin radiyallahu anh naklettiğine göre Hz. Peygamber s.a.v., uzletin (dinini yaşamak için halktan ayrılmının) fazileti hakkında şöyle buyurmuştur:

“Bütün insanların geçimini temin yönünden en hayırlıları şu iki kimselerdir: Birincisi, atnın dizinini tutarak Allah yolunda cihada çıkar. Düşman tarafından bir tehlike sesi ve ürkütücü haber geldiğinde, hemen atna atlayıp tehlike bölgesine koşar. Tek derdi Allah yolunda şehid olmak veya düşman öldürmektir. Diğeri ise, şu dağların başında veya şu vadilerin içinde bir bölük koyunu ile meşgul olur. Namazını kılar, zekatını verir ve bu şekilde kendisine ölüm gelene kadar rabbine ibadet eder. İşte insanlar arasında ancak bu kimse hayır içindedir.” (Müslim)

Helvet, kalbi safiyet bulmuş kimselerin sıfatıdır. Uzlet ise Hakk'a vasıl olmuş kimselerin işaretidir.

Müride (manevi terbiyeye giren kimseye), başlangıç halinde kendi cinslerinden ayrı kalması gereklidir. Nihayetinde ise, Hak Teâlâ ile ünsiyet halini elde ettiği için kendisine halvet gereklidir.

Uzleti tercih eden bir kimse, bu uzletle insanları kendi zararlarından kurtardığına itikad etmeli, yoksa kendisini onların kötülüğünden kurtardığını düşünmemelidir.

İnsanları kendi zararlarından kurtardığına itikad etmek, kendi nefsinin küçük görünmesinin neticesidir. Kendini onların kötülüğünden kurtardığını düşünmek ise kendinde bir üstünlük ve ayrıcalık görmektir. Kim nefsinin küçük görürse o, tevazu sahibidir. Kim kendisinde bir üstünlük görürse o, kibirli bir kimsedir.

Adamın biri salih zatlardan birinin yanından geçiyordu. Salih zat adam yanından geçerken elbisesini topladı. Bunu gören adam “Niçin elbiseni topluyorsun? Benim elbisemde bir pislik yoktur” dedi. Salih zat ise adama “Düşündüm ki benim elbisem sence kirlidir, elbisemi topladım ki senin elbiseni kirliletmesin. Yoksa kendi elbisem kirlenmesin diye topladım” dedi.

Uzletin Edepleri

Uzlete çekilen kimse, şeytan vesvesesine düşüp zarar görmemek için, önce sağlam bir itikad ilmini öğrenmesi gerekir. Sonra, ibadet ve taat (Allah'ın emirlerini yerine getirme) işi sağlam temel üzerine kurulsun diye, farzları yerine getirecek fıkıh ilmini öğrenmelidir.

Hakikatte uzlet kötü sıfatlardan uzaklaşmaktır. Uzletin tesiri, sıfatların değişmesi şeklinde kendisini göstermelidir. Yoksa vatandan uzaklaşmak şeklinde kalmamalıdır.

Bir büyük zata, arifin kim olduğunu sorduklarında “Zahiriyle halkla beraberken, kalbi ile halktan ayrı olan kimsedir” demiştir. İşte asıl uzlet budur.

Ebu Ali Dekkâk rahmetullahi aleyh şöyle demiştir: Halkın giydiği elbiseden giy, Onların yediğinden ye. Fakat sırrın ile onlardan ayrı ol.

Yine Ebu Ali Dekkâk rahmetullahi aleyh şöyle demiştir: Yanıma bir adam geldi. “Ben sizi ziyaret için çok uzak bölgelerden geldim” dedi. Ben de kendisine “Bu iş dağı tepeyi aşarak yolculuk yapma işi değildir. Bir adım atarak nefsini terk et. Maksadın hasıl olsun” dedim.

Ebu Osman-ı Mağribi şöyle demiştir: Kim sohbeti bırakıp halveti tercih ederse ona, bütün zikirlerden kalbini çekip sadece rabbinin zikri ile meşgul olması, bütün arzu ve isteklerden sıyrılıp ancak rabbinin rızasına göz dikmesi ve nefsin bağlandığı bütün sebeplerden gönlünü boşaltması gerekir. Bu sıfatlarda olmayan kimsenin halveti kendisini bir sürü fitne ve afete düşürür.

Halvette yalnız kalmak, bütün rahatlık ve huzur sebeplerini içinde toplar.

Ebu Muhammed-i Ceriri'ye uzletin ne olduğu sorulunca şu cevabı vermiştir: Gerçek uzlet, halkın arasına girmen, fakat onların seni Hakk'ın zikrinden meşgul etmemeleri için sırrını (kalbini) koruman, günahları terketmen ve gönlün sürekli Hakk'a bağlı bir hale gelmendir.

SUFİLERİN MAKAM AHLÂK VE HALLERİ

Sehl b. Abdullah-ı Tüsteri demiştir ki: Halvet ancak helal yemekle sahih olur. Helal yemek de ancak Allah'ın hakkını yerine getirerek gerçekleşir.

Zennûn-i Mısri demiştir ki: Halvet ve insanlardan kendini gizleyen ile onlardan Allah ile perdelenip gizlenen bir değildir.

Buradan kasıt insanlardan fiilen ayrı kalmaktır. Yani yalnız olmaktır. Allah ile perdelemek ise Allah c.c. ile huzur olmak. Kalbini O'na yöneltmektir. Yani insanlardan etkilenmemektir. Her daim Allah ile meşgul olmaktır.

Yahya b. Muâz demiştir ki: Halvet sıddıkların şîârıdır(en belirgin özelliğidir).

Ebubekir Şibli "Ey insanlar, iflastan sakının iflastan!" diye seslenirdi. Kendisine "Ey Ebubekir iflastan alameti nedir?" diye sorduklarında, "İnsanlarla ünsiyet(yakın dostluk) içinde olmaktır" demiştir.

Şuayb b. Harb şöyle anlatır: Kufe'de Mâlik b. Mesud'un yanına gittim. Kendisi evde tek başına bulunuyordu. Onu böyle görünce "Yalnızlık seni sıkıyor mu?" diye sordum. Hazret bana "Allah ile olup da sıkılan hiç kimse görmedim" dedi.

Ebu Yakub-i Sûsi demiştir ki: Yalnız kalmaya ancak manevi hali kuvvetli kimseler güç yetirebilir. Bizim gibi zayıf kimselerin toplum içinde bulunması daha emniyetli ve daha faydalıdır. Böyle kimseler birbirlerine bakarak amel yaparlar.

Ariflerden birine "Yolculukların esnasında karşılaştığın en acayip şey nedir?" diye sorulduğunda demiştir ki: Bir defasında Hızır aleyhisselam ile karşılaştım. Benden birlikte sohbet etmeyi istedi. Ben Allah'a olan tevekkül halimi, bozar diye buna yanaşmadım.

Sufilerden biri tek başına bir yerde ibadet ediyordu. Yanına gelenlerden biri "Burada kendisiyle sohbet ve muhabbet edeceğin biri var mı?" diye sorduğunda "Evet" diyerek elini yanındaki Kur'an-ı Hâkim'e uzattı, onu önüne aldı ve "İşte budur" dedi.

Bir kişi Zünnun-i Mısri'ye "Benim için uzlet ne zaman sahih(doğru) ve güzel olur?" deyince Zünnun-i Mısri kendisine cevaben "Nefsini kötü sıfatlardan uzaklaştırmaya güç yetirdiğin zaman" demiştir.

Allah Teâlâ bir kulunu günah zilletinden taat izzetine çıkarmayı murad ederse, ona yalnızlığı sevdirebilir. Onu kanaatle zengin kılar. Kendisine nefsinin kusur ve ayıplarını gösterir. Bunlar kime verilmişse ona, dünya ve ahiretin hayrı verilmiş demektir.

Kaynaklar: Kuşeyri Risalesi - İmam Kuşeyri (Zeynülislam Abdülkerim b. Hevâzin)

Zemzem Suyuna Ait Sünnetler

Zemzem suyundan bolca içmek şifa veren sünnettir.

İbn Abbas (Radıyallahu anh) anlatıyor: Peygamber Efendimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdular:

Zemzem suyu hangi niyetle içilirse ona yarar. Şifa niyetiyle içersen Allah Teâlâ sana şifa verir, doymak için içersen Allah Teâlâ seni doyurur. Susuzluğunu gidermek için içersen Allah Teâlâ susuzluğunu giderir. Zemzem suyu, Cebrail (Aleyhi's-Selam)ın ayağını vurması, Allah'ın Hazreti İsmail'e içirmesinin eseridir.

Memleketine dönerken zemzem suyu götürmek sünnettir.

Hazreti Aişe (Radıyallahu Anha) anlatıyor: "Kendisi, hac günlerinde zemzem suyunu yanında taşır ve Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)in de yanında taşıdığını haber verirdi."

Zemzem suyu içerken şunları yapmak sünnettir:

- Kâbe'ye yönelmek,
- Allah Teâlâ'nın ismini zikretmek,
- Üç yudumda içmek,
- Kanana kadar içmek,
- İçtikten sonra Allah Teâlâ'ya hamd etmek.

Muhammed b. Abdurrahman b. Ebubekir (Radıyallahu Anhum) anlatıyor: Ben, İbn Abbas (Radıyallahu anh)in yanında otururken bir adam çıkageldi.

İbn Abbas (Radıyallahu anh) ona: Nereden geldiğini sordu.

Adam: Zemzem'den (geliyorum) dedi.

İbn Abbas (Radıyallahu anh): Zemzemden layıkıyla içtin mi? dedi.

Adam: Bu nasıl olur, diye sordu?

İbn Abbas (Radıyallahu anh): Zemzem'den su içmek istediğin zaman kibleye doğru dur, Allah'ın ismini an, Zemzem suyunu içerken üç defa nefes al ve ondan kana kana iç. Sonra da Allah Teâlâ'ya hamd et. Çünkü Rasulallah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdular: "Bizimle münafıklar arasındaki fark, onların Zemzemden kana kana içememeleridir."

Zemzem suyunu ayakta içmek sünnettir.

İbn Abbas (Radıyallahu anh) anlatıyor: Rasulallah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)e Zemzem verdiğimde onu ayakta içtiler.

VELİLERDEN ÖĞÜTLER

Rıza, kulluğun binasıdır. Sabır onun kapısıdır. İşini Allah'a havale etmek (tefviz) ise içinde durulacak evidir. Kapının önünde ses verilip izin istenir. Binaya giren zor işlerden kurtulur. Evin içine giren de rahat eder.

Ebu Ali-i Cûzcâni

Talebenin, maksadına kavuşması için çok çalışması, nefsinin terbiye etmek için çok uğraşması lâzımdır. Fakat bir yol vardır ki, nefsi itminana kavuşturup, ruhu kısa zamanda yüksek derecelere ulaştırır. O da; Allahü Teâlâ'nın sevgili kullarından birinin gönlünü kazanmaktır. Zira, onların kalbi, Allahü Teâlâ'nın nazar ettiği yerdir.

Azizan Hâce Ali Râmiteni k.s.

Sular akarken testileri doldurmak lazım!

Hacı Kemal Arslankaya k.s.

Ey iman edenler, Yüce Allah'a nasuh tövbesi ile tövbe ediniz." meâlindeki Tahrir suresinin sekizinci ayetini açıklarken buyurdu ki; "Bu ayet-i kerimede hem işaret, hem de müjde vardır. Tövbeden dönseniz de tövbe ediniz demesi işârettir. Müjde ise tövbenin kabulüdür. Çünkü Allahü teâlâ tövbeyi kabul etmeyecek olsaydı, bunu emretmezdi. Emretmesi kabul etmesini gösteriyor. Ancak tövbe dilden değil, gerçekten kusurunu bilerek kalpten olmalıdır.

Azizan Hâce Ali Râmiteni k.s.

Mârifetullah (Allah'ı bilmek)

Mârifetullah üç merteye üzeredir. Biri "Mârifet-i Âm"dır. Biri "Mârifet-i Has"dır. Birisi de "Mârifet-i Hassül Has"tır. Buna "Mârifet-i Hakiki" de derler.

İman da üç mertebedir. Biri avamın imanı ki "esfele se'filin"dir. Bundan aşağı iman olmaz. Fakat bu iman olmadan da diğer merteye imana erişilemez. Bundan aşağı iman yoktur demenin manası, bu iman ile cehenneme gidilebilir demektir. Resulü Ekrem s.a.v. Efendimiz "Kalbinde zerre kadar iman bulunan cehennemden çıkarılır" buyurmuşlardır.

Avamın imanı dil ile söylemek ve kalp ile tasdik etmektir. Server-i kâinat Muhammed Mustafa s.a.v. Efendimiz: "İman; Allahu Teâlâ'ya, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, öldükten sonra tekrar dirileceğine, cennete ve cehenneme, hayır ve şerrin Allah'ın takdiri ile olduğuna dil ile ikrar eylemen ve gönül ile inanmandır" buyurmuşlardır.

Bu merteye avamın imanıdır. Bunu inkar eden kafirdir demektir.

Bir üst merteye ise "İman-ı Has"dır. Has'ların imanı ise avamın imanını bildikten sonra "Allah beni görüyor" bilinci ile hareket eden topluluktur. Yani hem amelleri bakımından, hem niyetleri bakımından, hem yaşayışları bakımından, hem de Allah ile aralarında ahde sadık olmaları bakımından "Allah beni görüyor" düsturu ile hareket ederler. Her daim "Allah beni görüyor" diyerek iş yaparlar. Buna "İman-ı İhsan" yada "Havassın imanı" da denilir. Peygamberimiz Muhammed Mustafa s.a.v. Efendimize sorulduğunda: "En büyük ihsan, Allahu Teâlâ'yı görür gibi ibadet etmendir. Sen O'nu görmeden bile O seni görür" buyurmuşlardır.

İman-ı ihsan üzere olanlar, Allah'ın ululuğunu o kadar fikir ederler ki gönüllerinde Allah'tan başka hiçbir şey olmaz. O'nu zikir etmekten başka sefaları olmaz. Oturmaları, kalkmaları, yürümeleri, edep ve hudû içinde olur. İmanları yakın olur.

Bu merteben daha yukarıda bir merteye daha vardır. Bu merteye de "Hassül Has" derler. Bu taifenin imanı, ihlası ve ameli öyle bir merteye varmıştır ki, basiret gözleri açılmıştır. Allah'tan başka hiçbir şeye muhabbet etmezler. Hak Teâlâ onların ruhuna bir sıfatıyla tecelli eder. Onlarda basiret gözleri ile görürler. O tecelliyi bilirler.

Kaynaklar: Müzekkin-Nüfus (Eşrefoğlu Rûmi k.s.)

Hâceğî Emkenegî hazretleri talebelerine yapmış oldukları nasihatlerde buyurdu ki;

Yalan, bütün kötülüklerin kaynağıdır. Yalanın akıbeti kötü, sonucu çirkindir. Çünkü yalan; Koğuculuğu, koğuculukta nefreti, nefrette düşmanlığı meydana getirir. Doğruluk, bir şeyi olduğu gibi haber vermektir. Yalancılık ise, bir şeyi gerçeğe aykırı olarak bildirmektir. Doğruluğun ve yalancılığın sebepleri vardır. Doğruluğun sebepleri şunlardır:

İlki; akıl olup, akıl yalanın çirkinliğini bilir. Yalanın hiçbir faydasının olmadığını bilir. Akıl insanı güzel şeyleri yapmaya sevk eder. Kötülüklerden uzaklaştırır.

İkincisi; doğru olmayı yalancılıktan sakınmayı emreden dindir. Çünkü din, aklın mahzurlu gördüğü şeye ruhsat vermez.

Üçüncüsü; mürüvvettir. Mürüvvet yalancılığı yasaklamakta, doğru olmaya sevk etmektedir.

Yalancılığın sebepleri ise şunlardır:

1 – Menfaat sağlamak ve zarar önlemek düşüncesidir.

2 – Yalancının, sözlerinin dinleyiciler tarafından tatlı ve güzel bulunma düşüncesidir.

Kulun insanlardan utanması, insanlara eza ve açıktan açığa fenalık etmemesidir. Kişinin kendi nefsinden utanması ise, iffetli olması ve yalnızken bile günahlardan sakınmasıdır.

İslâm âlimleri, “senin kendi nefsinden utanman, başkasından utanmandan fazla olmalıdır” buyurmuşlardır.

İnsanın hayası bu üç yönden tam olunca hayır sahibi olur, kötü işlerden kendini muhafaza eder. Yumuşak huy, ahlakın en şerefli ve akıl sahibi insanlara en yakışır şiidir. Zira yumuşak huyda namus ve haysiyetin selameti, beden rahatı ve övülmeye layık hareketleri vardır.

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) bir hadis-i şerifte; “Allahü teâlâ, halim ve utangaç kimseyi sever. Çirkin sözlü öfkeli kimseyi de sevmez” buyurmuştur. Yumuşak huy, öfke anında nefsinin hakim olmasıdır. Bunun bir takım sebepleri vardır. Bunlar şunlardır:

İlki; cahillere merhamettir. Bu, kalpteki yumuşaklıktan dolayı olur.

İkincisi; öfkelenen kimsenin karşısındakine galip geleceğine güvenmesidir. Bu sayede hasıl olan kalp genişliği, öfkesini yatıştırır ve yumuşamasını sağlar.

Üçüncüsü; öfkelenen kimsenin karşısındakinin şeref ve haysiyetine sövmeyi uygun görmeyerek vakarlı davranmasıdır.

Dördüncüsü; kötülük eden kimseyi hakir görerek onunla uğraşmamaktır.

Beşincisi; kötülük edenin cezalandırmaktan utanmaktır.

Altıncısı; kendisinin aleyhinde konuşanları affetmektir.

Yedincisi; kendisini kötüyene hiç cevap vermeden sukut etmektir. Bu sebeplerin bazıları diğerlerinden üstündür. Öfke, yumuşak huyun zıddıdır. Öfkenin sebebi, bir kişi hakkında kendinden aşağı olan bir kişi tarafından, hoşlanmadığı bir sözün söylenmesidir. Bir kul öfkelenildiği zaman şunları yaparsa öfkesi geçer:

İlki, öfkelenildiği zaman Allahü Teâlâyı zikretmektir. Bu zikir, ona Allah korkusunu hatırlatır.

İkincisi, öfkelenen kimsenin içinde bulunduğu hâli değiştirmesidir. Yani ayakta ise oturması, oturuyorsa da yatmasıdır.

Üçüncüsü, öfkelenen kimsenin insanlar arasında kazandığı sevginin, kendisine karşı nefrete dönüşmesinden kaçınmasıdır.

Musa aleyhisselam'ın doğum mucizeleri

Firavun'un yaptığı baskılara, zulümlere ve işkencelere rağmen, Musa (Aleyhisselam) doğmasını diye on binlerce yavruyu katletmesine, Onu yok etmek için hazineler sarf etmesine rağmen, cilveyi Rabbanîye gereği Mevla Teâlâ Musa (Aleyhisselam)'ı emin bir şekilde, hem de en büyük düşmanı Firavun'un himayesinde nasıl büyüttüğünün; daha sonra da Mevla Teâlâ'nın Musa aleyhisselama ve kavmine nasıl bir çıkış yolu ihsan ederek, Firavun ve avanesini ise nasıl sulara gark ettiğinin ibretlik kıssasını, ayetlerin ışığında okuyacaksınız. Rabbim ibret alanlardan eyesin...

Firavun hanedanı, İsrailoğulları üzerinde bir kölelik yönetimi kurmuşlardı. Bütün işlerinde onları çalıştırıyorlar, onları en ağır işlerde kullanıyorlardı. İsrailoğulları, Kıbtî kavminin kötü muamelelerinden ve onların ağır tekliflerinden bezmiş, usanmışlardı. Bu bakımdan dedelerinin eski yurtları olan Ken'ân diyarına gitmek istiyorlardı. Fakat Firavun onların Mısır'dan çıkmasına ne izin, nede fırsat vermiyordu.

Firavun israiloğullarını sınıf sınıf yapmıştı. Onların bir kısmına dağ gibi piramitler yaptırdı ve bu piramitlerin yapımında binlerce insani zorla çalıştırıyordu. Bir kısmını da, binalar yapmak veya yıkmak, dağlardan kayalar yontup taşlar taşımak gibi, ağır hizmetlerde çalıştırıyordu. O kadar ki taş taşımaktan, dağları yontmaktan boyunları yara olmuş, kamburları çıkmış, belleri bükülmüştü. Çalışmayanlara da her gün ödemeleri için vergi tayin etmişti. Eğer çalışmayan kişi, şayet vergisini ödemedene güneş batarsa, eli boynundan bağlı olarak bir ay hapsederdi.

Kadınlar ise örgü ve dokuma işlerinde çalıştırılırdı. Bu kölelik düzeninin sürmesi için de onları işkenceyle baskı altında tutuyordu. Ayrıca dokuz ay, zahmet çekip zorla doğurdıkları, adeta kendilerinden bir parça olan erkek çocuklarını da hiç acımadan keserlerdi ki, bu onlara çok daha ağır gelirdi. Erkek çocuklarını keserken, kız çocuklarını da güya sağ bırakıyorlar, yaşmalarına müsaade ediyorlardı. Tabi buna yaşamak denirse... O kız çocukları da şayet bu acılar içinde büyüseler bile, kavimlerinde erkek kalmayınca hepsi başkalarının elinde kalacak, neticede bütün nesil böylece yok olup gidecekti.

Firavun'un Gördüğü Rüya

Bir keresinde Firavun rüyasında gördü ki; bir ateş Kudüs-ü şerif tarafından yönelerek Mısır'ı kuşattı ve orada bulunan bütün Kıptîleri yakıp Mısır'dan çıkarttı. İsrailoğullarına ise hiç dokunmadı.

Bu rüya Firavun'u çok korkuttu. Kâhinleri, falcıları ve büyücüleri toplayıp görmüş olduğu bu rüyanın tabirini sordu. Onlar da:

- Beni İsrail de bir çocuk doğacak, senin ve mülkünün helâki ve zevalı 0'nun elinden olacak, dediler.

Bunun üzerine Firavun kendi avanesiyle istişare etti, saltanatı elden çıkmasını diye o korkunç kararını verdi. Ve İsrailoğullar'nın dünyaya gelen bütün erkek çocuklarının öldürülmesini emretti. Ebeleri toplayarak onlara:

"Bir erkek çocuğu dünyaya gelip elinize düştüğünde onu derhal öldürün, şayet doğan kız çocuğu ise bırakın!" diye kesin emir verdi. Onlarda emredilene harfiyen yerine getirdiler. Bu vahşice uygulamaya karşı çıkanlar olduysa da, onları da topluca katlettiler.

PEYGAMBERLERİN HAYATINDAN

Musa Aleyhisselam Firavun'un adamları memleketin pek çok yerine işkence tezgâhları kurdurdular. Hamile kadınları bu işkence tezgâhlarından geçirmeye başladılar. Pek çok kadın bu eziyetlerden sebep çocuklarını düşürüyorlardı. Bu yüzden bazı kadınlar, bu işkencelere maruz kalmayalım diye düşük yapmayı dahi tercih ediyorlardı. Bu işkence tezgâhlarına rağmen yine de çocuğunu doğuran olursa, erkek olanları doğar doğmaz boğazlıyorlardı.

Rivayet edilir ki: Firavun, Musa aleyhisselamı boğazlamak için, on iki bin tane erkek çocuk, doksan bin tane de yeni doğmuş bebek katletti.

Başka bir rivayete göre ise; Beni İsrail'den öldürülen çocukların sayısı dokuz yüz doksan bine ulaşmıştır.

Muhyî'd-din-i Arabî (Kuddise sirruhu), Fusûsu'l-Hikem'de zikrettiğine göre; Mevlâ Teâlâ Hazretleri öldürülen çocuklara vereceği kabiliyet ve kuvvetlerin tamamını, Musa aleyhisselama ihсан etti. Onun için Musa aleyhisselamın mucizeleri çok açık oldu.

Demek ki, Firavun her öldürdüğü yavruyla beraber aslında Musa aleyhisselamın gücüne güç katmış oluyordu. Hz. Musa diye öldürülen bütün bu çocukların ruhundaki yetenek ve kuvvet, zamanı geldiğinde Musa aleyhisselama verilecek ve Firavunun büyük ordusuna karşı, Musa Aleyhisselam ileride tek başına bir ordu olacaktır.

O halde görüyoruz ki, şer gördüğümüz işlerde/zulümlerde bir hayır gizliymiş. Rabbimiz celle celalühü Kur'an'da buyuruyor ki: "(Ey müminler! Kafirlerle) savaş, üzerinize (farz olarak) yazılmıştır. Oysa o sizin için istenmedik bir şeydir. Ama ola ki bir şeyi istemezseniz de, o sizin için bir hayırdır. Olur ki bir şeyi de severseniz, halbuki o sizin için bir şerdir. (Sizin için ne faydalı, neyinse zararlı olduğunu) Allah bilir; sizler ise bilemezsiniz!" (Bakara, 216)

Musa (Aleyhisselam) Doğuyor

Firavun'un bebek katliamı devam ederken, İsrailoğullarının yaşlılarında da ölümler çoğalmaya başladı. Bunun üzerine Kiptîlerin ileri gelenleri Firavun'un huzuruna geldiler ve:

"Beni İsrail'in yaşlılarında ölüm çoğaldı, küçüklerini de sen kesiyorsun, korkarız ki bunların nesli tükenecek. Böyle giderse ileride zor ve meşakkatli işler hep bize kalacak" diye endişelerini dile getirdiler.

Firavun bu uyarıları dikkate aldı ve tekrar avanesiyle istişare edip yeni bir karar aldı. Bundan sonra "yeni doğan erkek çocuklarını bir sene öldürüp, diğer sene bırakılmasını" emretti. Elbette ki Firavun ve adamlarının bu zalimane baskıları, kendilerine göre almış oldukları bir takım tedbirler, Mevlâ Teâlâ'nın takdirinden hiçbir şey geri çeviremedi. Olacak oldu ve Musa aleyhisselam dünyaya geldi. Hem de çocukların kesildiği sene...

Normal şartlarda insanın aklına, "Musa (Aleyhisselam) çocukların kesilmediği sene doğmuştur" diye gelir. Peki niçin öyle olsun ki (Hâşâ) Mevlâ Teâlâ Firavun'dan mı korkacak?..

Mevlâ Teâlâ adeta meydan okuya okuya, göstere göstere iş yapıyor. Musa aleyhisselam çocukların kesim senesinde dünyaya teşrif ediyor ve Firavun'un sarayında, en büyük düşmanınım himayesinde büyüyor.

Akla, mantığa sorsan tıkanır kalır. Yani bu işler nasıl olacak, nasıl bitecek? Firavun çok güçlü, Musa (Aleyhisselam) ise bir bebek ve son derece aciz. Hal böyleyken şartlar nasıl olgunlaşacak? Musa (Aleyhisselam) nasıl büyüyecek, güçlenecek ve netice itibarıyla Firavun gibi böylesine güçlü bir kâWfirin saltanatına nasıl son verecek?

PEYGAMBERLERİN HAYATINDAN

Bizler günlük olayların veya bir takım siyasi hadiselerin çözümünü düşünürken, hep sebepler planında boğulup kalıyoruz. Her şeyi hesaba katıyoruz ama maalesef Hz. Allah'ı hesaba katmıyoruz.

Bir mümin olarak Allah-ü Teâlâ'yı ve Onun gücünü, kudretini, her şeye kadir olduğunu hiçbir zaman unutmamalıyız.

Musa Aleyhisselamın annesi erkek çocuklarının boğazlanmadığı sene Harun Aleyhisselama hamile kaldı ve O'nu emniyet içinde ve alenî olarak dünyaya getirdi. Daha sonraki sene ise, yani çocukların öldürülme senesinde de Musa aleyhisselama hamile kaldı ve O'nu dünyaya getirdi.

Tabi annesi buna sevinemedi. Çünkü, Firavun'un oğlunu öldürmesinden endişe ediyordu. Zira Firavun'un bu işle görevi adamları her tarafı dolaşiyor ve hamile olanları gördükleri zaman, onun ismini kaydedip tespit ediyorlardı. Doğum zamanı geldiğinde de Kıptî kadınlardan oluşan ebeler geliyorlar, doğan çocuk kız ise onu bırakıyor, şayet erkekse özel görevli bebek katilleri tarafından, ellerinde keskin bıçaklarla acımasızca çocuğu katlediyorlardı.

Annesi Musa aleyhisselama hamile kaldığı zaman, diğer kadınlarda olduğu gibi Kendisinde hamilelik alâmetleri ortaya çıkmamıştı, yani iç gebelik gibi bir durumu oldu. Ve bu işle görevli olan kadınlar geldiklerinde, Onun hamile olduğunu anlayamadılar. Ama yine de Musa aleyhisselamın annesi korku ve endişe içindeydi. Çünkü Firavun'un adamları sokaklarda devamlı gezip duruyorlardı. Kapının önünden geçerlerken şayet bebek ağlayacak olsa, hemen gelir ve boğazlardı.

Mevlâ Teâlâ söyle buyuruyor: "Musa'nin annesine vahyettik ki: "onu emzir, kendisine zarar gelir diye endişelenince de onu denize [Nil nehrine] bırakıver, hiç korkup tasalanma, çünkü biz onu tekrar sana geri vereceğiz ve onu Peygamberlerden biri yapacağız." (Kasas:7)

Musa aleyhisselamın annesine yapılan bu vahiy, peygamberlik vahyi değildir. Bu mesele ona ilham veya rüya yoluyla bildirilmiştir.

Yine başka bir ayette Mevlâ Teâlâ söyle buyuruyor: "Musa'yı bir sandığa koy, sonra denize at ki, deniz onu sahile (kıyıya) atsın. Onu hem bana, hem ona düşman olan biri alsın." (Tâhâ: 39)

Musa aleyhisselamın annesi, üç ay kadar yavrusunu korku içinde emzirdi. Çünkü "acaba oğlumu yakalarlar mı, keserler mi?" endişesi taşıyordu. Ya birden eve girseler, aniden içeri dalsalar yavrusunu görürler ve acımadan katledelelerdi.

Musa aleyhisselam büyüdükçe güzelleşiyor, annesinin de her geçen gün ona karşı ünsiyeti artıyor, sevgisi çoğalıyordu. Tabi bu raddede evladını kaybetmeye kesinlikle tahammül edemezdi. Onunla ünsiyeti arttıkça, mis kokusuna alıştıkça korkuları daha da artı. "Ha geldiler, ha gelecekler" derken, bu tür endişelere daha fazla dayanacak gücü kalmadı. Ve Mevla Teâlâ'nın da ilham buyurduğu üzere, Onu Nil nehrine bırakmaya karar verdi. Zaten evi de Nil Nehri'nin hemen kıyısında idi.

Kaynaklar: İbret Tabloları-Mustafa Özşimşekler

SİZDEN GELENLER

Evliyaya eğri bakma
Kevni mekan elindedir
Mülke hüküm süren odur
İki cihan elindedir

Hak anı bunda gönderdi
Kullarını irşad için
Kime diler iman verir
Kahrü ihсан elindedir

Sen anı şöyle sanırsın
Sencileyin bir ademdir
Evliyanın sırrı vardır
Gizli ayan elindedir

Hak zatıyla sıfatıyla
Tecelli eyledi anda
Varlığı hak varlığıdır
Emri Sübhan elindedir

Kaygusuz eder bu ilmi
Okudum öğrendim bildim
Bütün alemlerin hükmü
Kamil insan elindedir

Kaygusuz Abdal H.z.

Dağlar ile Taşlar ile
Gök yüzünde Kuşlar ile
Mevlam Seni Zikrederiz
Meclisinde Dostlar ile

Semadaki Meleklerle
Bahçedeki Çiçeklerle
Mevlam Seni Zikrederiz
Aşkla Yanan Yüreklerle

Deryalarda Sular Gibi
Kızgın Çölde Kumlar Gibi
Mevlam Seni Zikrederiz
Sana Asik Kullar Gibi

Dergahlarda Dervişlerle
Seni Candan Sevmişlerle
Mevlam Seni Zikrederiz
Sirra Eren Ermişlerle

Pirim Şahim Ali Gibi
Adaletli Ömer Gibi
Mevlam Seni Zikrederiz
Canlar Feda Nebi Gibi

Güzel Huylu Osman Gibi
Ebu Bekir Siddik Gibi
Mevlam Seni Zikrederiz
Habibin Muhammed (sav) Gibi

Ismail Sevic 10-07-2019

VERA Muhabbet Derneği adına
imtiyaz sahibi
Selçuk ŞAHİNLER

Genel yayın yönetmeni ve
sorumlu yazı işleri müdürü
Selçuk ŞAHİNLER

Editör
Selçuk Şahinler

Yayın Kurulu
Abdülkadir Söğüt
Ahmet Özdamar
Ali Akkoç
Emir Yılmaz
Erkan Dursun
Mehmet Şahinler
Selçuk Şahinler

Mizanpaj
Meral Şahinler

Kapaklar
Emir Yılmaz

ISSN:2687-6493

Fiyatı
Türkiye: 25₺
Avrupa: 8€

Adres
Abdurrahmangazi mah. Ebubekir cad.
No:34 Kalan İş Merkezi D:5 Sancaktepe/İstanbul

Web adresi www.veramuhabbetdergisi.com

e-mail info@veramuhabbetdergisi.com

Basım yeri
RİTİM BASKI SANATLARI MATBAACILIK SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ

Adres: Yukarı Dudullu mah. Necip Fazıl Bulvarı cad. No:44 Keyap Çarşısı F1 Blok 92
Ümraniye/İstanbul-Türkiye
Tel: (0216) 508 20 20 Fax: (0216) 508 20 45

Sertifika no: 45252

Sev sen onu şu canından
Geç uğruna varığından
Haktan aldığı nurundan
Nur verir belki Muhammed

Sarı yüce sünnetine
Sevgişi koyup gönlüne
Hazırlanmış cennetine
Koyar belki de Muhammed

İzinde yürü ihlasla
Ashabı yıldızlarıyla
Ebu Bekir Sıddıkla
Karşılar belki Muhammed

صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

Hacı Yasin Aydemir